1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1809
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

Rs. 30,000 each up to 14th April 1952 and afterwards at Rs. 12,000 per month. Further the repayment of the balance found due as on 15th January 1956 is made repayable in twelve equal quarterly instalments.

(b) Rs. As. Ps. Ordinary Interest. 3,89,591-14-6. Penal Interest. 65,391-12-6.

Total 4,54,983-11-0.

(c) Vide (a) (ii) above.

(d) The accounts of the Mills have been audited up to the end of 31st March, 1957, and a dividend of 4 per cent has been declared to the share holders.

Correspondence between Bombay and Mysore Governments on Border Adjustments.

Q.—3519. Sri K. HANUMANTHAIYA (Ramanagaram).—

Will the Government be pleased to state:

- (a) whether the Chief Minister has written any letter to the Chief Minister, Bombay State, on the subject of border adjustments of areas of the States of Bombay and Mysore;
- (b) if so, whether a copy of the correspondence will be placed on the Table of the House;
- (c) the areas which are under consideration for purposes of these adjustments:
- (d) the opinion of Government in regard to these areas?
- A.—Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—

(a) Yes.

(b), (c) and (d) At this stage, Government do not consider it advisable, in public interest, to disclose this information.

Business of the House.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ (ಹಿರಿಯೂರು) — ಸ್ಪಾಮಿ, ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಸದನ್ಯರು ಹೇಳ ಬೇಕಾದ statement ಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Member must represent to me in my chambers.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—ಇಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶವಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ತಾವು ರೂಲಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲೂ convention ಏನಿದೆ ಯೆಂದು ನೋಡಬೇಕು.

Mr. SPEAKER.—I have said that I am not going to give permission to anybody to make a representation unless prior permission is obtained from me in my chambers.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಕೆಂಚಪ್ಪ.—Prior permission Chambers ನಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕೆ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹೌದು.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Gubbi).— What has happened to my adjournment motion?

Mr. SPEAKER.—I have given a reply. It will come to the Hon'ble Member.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Will it be read out in the House?

Mr SPEAKER.—It may or may not be read. I do not propose to read it. I have decided that it is not so much of importance as to be read in the House. I do not allow the Hon'ble Member to make a submission.

BUDGET FOR 1958-59—DEMANDS FOR GRANTS.

Demand No. 1—Taxes on Income other than Corporation Tax and Estate Duty.

4. Taxes on Income other than Corporation Tax and Estate Duty.

Mr. SPEAKER.-Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 66,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Taxes on Income other than Corporation tax and Estate Duty'."

Demand No. 3-State Excise.

8. State Excise Duties.

Mr. SPEAKER .- Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 28,61,000 be granted to the

(Mr. Speaker)

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'State Excise Duties'.'

Demand No. 4-Stamps.

9. Stamps.

Mr. SPEAKER .- Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 2,49,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Stamps'."

Demand No. 6-Registration.

11. Registration.

Mr. SPEAKER. _Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 13,43,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Registration'."

Demand No. 8—Other Taxes Administration.

13. Other Taxes and Duties.

Mr. SPEAKER. __Motion moved :

"That a sum not exceeding Rs. 47,22,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Other Taxes and Duties'.'

Demand No. 24—Rural Development.

40-A. Rural Development.

Mr. SPEAKER.—Motion moved:

"That a sum not exceeding Rs. 1,46,90,000 be granted to the

Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of

'Rural Development'."

*ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ (ಪಾಂಡವಪರ).—ನ್ಬಾಮಿ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವುದು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ವೆಂಟ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಆಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಎರಡೂ ಸೇರಿಸಿ ಸುಮಾರು 28,897 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆ 194ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯಿದೆ. ಇದರೆ ಪೈಕಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಜಾ ನಂಖೈಯೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ 49 ಲಕ್ಷದಷ್ಟಾಗು ತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಕೇವಲ 44 ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆಯಷ್ಟು ಪಟ್ಟಣವಾಸದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಸಂಖ್ಯೆ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಅದರ ಉದ್ದಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಒಂದು _66 ಲಕ್ಷದ 55 ಸಾವಿರ, ಇನ್ನೊಂದು Social welfare ಗೆಂದು 80ಲಕ್ಷದ 35ನಾವಿರ—ಒಟ್ಟು ಒಂದುಕೋಟಿ 46 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅಂದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರಜಾಸಂಖ್ಯೆಗೆ ನೀವು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿದರೆ ತಲ್ಟಾ ಒಂದೊಂದು ರೂಪಾಯಿಯೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.... ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟು ತಾವು ಇಷ್ಟು ಜನರೂ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಂದ ಚುನಾಯಿತ ರಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಯನ್ನು ಅಲಂಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಯಾರಿಂದ : ಹಳ್ಳಿಯವೆ ರಿಂದ. ಆದ್ದರಿಂದ ತಾವು ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ವನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಅಂದಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ತಲೆಗೊಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯೇ? **ಅದೇ**. ತಾವು ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ, ಬೆಂಗಳೂರು ನಿಟಿ, ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನೂ ಇದನ್ನೂ ಹೋಲಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಹೊಲಕೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಹಳ್ಳಿಗಳವ್ರಕ್ಕೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನೇನೂ Rural water supply ಗೆಂದು 20ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದೆಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದೆರಲ್ಲಿ 10ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಾಂಟು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿ ಗರಾಮಯ್ಯ (ಸ್ಥೆ ೪ೀಯ ಪ್ರಹಾಧಿ ಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮ್ಯೆ ನೂರು ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರು ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾ

ರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ನೋಡೋಣ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾಮಯ್ಯ.—ಬೇಕಾದರೆ ಆಮೇರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡವೆ ಎಂದು. ಈ ನೀರು ನರಬರಾಯಿಯ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ 10ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು 10ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ 25,000 ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ನೀರು ನರಬರಾಯಿಯ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿನ

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1811
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಹೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವಾಗ ಯಾವ ಪದ್ದತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಅಥವಾ ದುದ್ದು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Technical work ಎನ್ನುವುದು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ತಿ ಖರ್ಚನ್ನೂ ತಾವೇ ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಟಾಮಿ ಇನ್ನೊಂದು ನ್ಯಾಷನಲ್ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಪೈ ಸ್ಟೀಮು ಎಂದು ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಪೈ ಮಾಡಬೇಕು, ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಎನ್ನುವುದು ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ಗುಂಡಪ್ಪ ಗೌಡರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಮೆಷಿನ್ ತರಿಸಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಬೋರ್ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಸಿದರು. ಅಂಥಾ ಮೆಷಿನ್ ಗಳು 13 ಇವೆ ಆ ಮೆಷಿನ್ಸ್ ಈಗ ಎಲ್ಲವೆಯೋ ಪತ್ತೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಬಳ್ಳಾರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡಿವೆ ಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಮೆಷಿನ್ಸ್ ತರಿಸಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್ ಇವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಂಪುಸೆಟ್ಸ್ ಕೊಡಿಸಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಯವರಿಗೆ ಸಲೀಸಾಗಿ ವಾಟರ್ ಸಪ್ಪೈ ಆಗುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೂರಲ್ಸ್ ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೇಷನ್ ซฆ่าหรือกาก 100 สู ชักมากกาศสมั่ นนิกิพ ದ್ದಾರೆ. ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ ನಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕಾಗಿ 4ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿ ಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಕಡೆ ಪಬ್ಲಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ನಲ್ಲೂ 4 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾನಿಟೇಷ೯ ಮತ್ತು ಡ್ರೈನೇಜಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ರೂರಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಮತ್ತು ಸ್ಯಾನಿಟೇ ಷನ್ನಲ್ಲೂ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದು. ಡೂಪ್ಲಿಕೇಷನ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಕಡೆ concentrate ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ನಹಾಯ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲ **ವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ಸಾನಿಟೀಷನ್ ಮತ್ತು ಡ್ರೈನೇಜ್** ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆ ಏನ್ಸ್ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಇಪೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎರಡು ಕಡೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದನ್ನು **ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಒಂ**ದೇಕಡೆ ಒದಗಿಸಿ ಸಬ್ಸ್ಟಾನ್ಷ್ಯಿಯಲ್ ಆಗಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ `ಕೆಲನ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಎಸ್ವಾಬ್ಲಿಷ್ ಮೆಂಟಿಗೋನ್ಯರ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಇದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ರೂರರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಗೋಸ್ಕರ 11ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾವು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ತಮಗೆ ರೂರರ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ ಎಪ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತು. ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಯುವರು ತಮ್ಮ ಗಾಡಿ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಬೇಕಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಜಮೀನು. ಗಳಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರಗೋಡು ವಗೈರ ಸಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡ್ಸ್ ಇಪೆ ಅವಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡ್ ಜಮೀನುಗಳ

ವುಧ್ಯೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರೈತರನ್ನು ಕೇಳದೆ ಮಾಡದೆ ಜಮೀನಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಡ್ರೇನುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಕೆನಾನೂರ್ರನ್ನೆ ನೋಡಿ. ಎಷ್ಟು ರೈತರ ಜಮೀನು ಹೋಗುತ್ತದೆ? ನರ್ಕಾರದವರು ಎಲ್ಲಾ ರೈತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಡ್ರೇನು ಹೊಡೆಯಬೇಕು. ರೈತರ ಜಮೀನನ್ನು ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಡ್ರೇನ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿನಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಅದನ್ನು ಮೇನ್ ಟೈನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿಕೇಷನ್ಸ್ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಜನಗಳು ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾವುಯ್ಯ __ ಪೆಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ರೋಡುಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಚಾವುಯ್ಯ....ಪ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡು ಗಳು. ಮೈಸೂರು ಕಡೆ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ತಾವು ನೋಡಿರ ಬಹುದು. ಎಷ್ಟೋ ದುಡ್ಡನ್ನು ವೈಡನ್ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಬರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲ ಕೇವಲ ಸ್ವಲ್ಪ ದುಡ್ಡನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಂಚಾರ ಮಾಡುವ ಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ.

ಇಂಡಿಯಾ ನರ್ಕಾರದವರು ನುಮಾರು 19ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್-ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅನ್ ಟಚ್ಚಬಿಲಿಟಿ ನಿವಾರಣಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋನ್ಕರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ 19ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ 5ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಉಳಿದ 14ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎಕ್ಸ್ ಕ್ರಿಮಿನಲ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅನ್ ಟಚ್ಚಬಿಲಿಟಿ ರಿಮೂವ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬೇರೆಯದಕ್ಕೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣು ತ್ತದೆ. ತಾವು ಜವಾಬು ಕೊಡುವಾಗ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY (Malavalli—Scheduled Castes).—Mr. Speaker, Sir, it is with great pleasure I rise to support the Demand. For the first time as you know I am upon the floor of this Legislature and I therefore want the Chair to allow some more time than the allotted time.

Mr. Speaker, Sir, the importance of rural development can hardly be overexaggerated when Mother Bharath lives in her villages. If we just look at the social, economic and educational aspects of rural life in India it is heart-rending. Socially they are divided due to diverse castes and Economically too, they are creeds. very backward. General poverty is the essential feature of rural area. Educationally, they are still backward. Colossal ignorance and stupendous poverty are the two maladies which are eating into the body and the soul of the people.

(SRI M. MALLIKARJUNASWAMY)

Caste system is still there. That too after the attainment of independence casteism is taking deep roots. Of course, untouchability and unapproachability as living notions are losing their significance in Gandhian era. Common man is not worried about the observance of But it is only the untouchability. educated people, leaders motivated by self-aggrandisement who exploit the mass ignorance and sow seeds of communalism for their selfish ends. Unless the educated people change their outlook it possible to eradicate this untouchability which has been a blot on Hinduism and Hindu Society since It is more so with a long time (ages). the officers. Until and unless such officers are brought to book untouchability will not be eradicated from the Aryavartha.

In the words of Stalin, India is something like a gigantic ethnological museum and no social or economic upheaval could be brought about. In my opinion, the super-structure of Hindu society is firmly standing on the of these scheduled caste people. It is these people who do all sorts of drudgery in the houses, farms and factories of caste Hindus. these people are properly cared for in the long run they turn out to be antagonistic elements, reduce themselves into proletarian class and it will definitely tell upon the very existence of capitalistic economy. The hon'ble member Sri B. Basavalingappa referred to these people as being treated like cattle. But I say even cattle are being treated better than these human species and they are being treated like chattels.

As a serious student of political history I want to give my verdict that there are people who say that we had a past, and glorious history. But in my opinion, there is nothing but blank in our political history. The past history of our country is a history of humiliation, subjugation, subordination, slavery and what not. Therefore, our history need be recast in the light of present conditions by introducing great personages like Mahatma Gandhi and

Dr. Ambedkar who strove hard just before and after independence. It is for the first time as we know, we are having a strong centralised government, in the history of our country. I, therefore feel, as true patriot if at all we want to maintain our hard-won independence intact, we must reorganise and reorientate and rejuvenate the entire Hindu society on the principles of equality, fraternity and liberty.

2-30 р.м.

In my opinion, the feeling that we are Indians and we are Hindus is still The four-fold division of in embryo. Hindu society was hit upon by our ancient Hindu seers and sociologists for the achievement of "Para Shreya" the highest chief good based on the principle each for all and all for each. But, today what we see is, that it took a bad turn and gave birth to casteism and caste based on profession. this caste system dehumanized, devitalized and demoralised the Hindus and dealt a lethal blow to the Hindu solidarity and to the feeling of oneness and brotherhood.

I, therefore, sincerely feel that fusion of blood alone can bring back the feeling of oneness in these people. I advocate inter-caste marriage, but it should be among the untouchables themselves. My contention is that untouchability among the untouchables should be eradicated in the first place before we think of eradicating the untouchability that is subsisting between the touchable Hindus and the untouchables.

While advocating the Inter-caste marriage among the caste Hindus themselves I would like to give my own theory that it should be only on that line. I would like to classify the people of our country into two classes namely, the vegetarians and the nonvegetarians based on their food cults. The Brahmins and Lingayets being the vegetarian class, they can resort to inter-caste marriage and freely give and take girls in marriage. There are meat eating Brahmins and Lingayets and they, in turn, can give and take

girls freely from the non-vegetarians like the Gowdas and others. Here also we must note down the fact that there are vegetarians among the non-vegetarian classes who will also do well for blood relation with other vegetarian class like Brahmins and Lingayets.

It is with such a fusion of blood we can bring the social and economic equality with that of political equality we are having at present after inde-Political democracy, in pendence. my opinion, can survive only when social and economic democracies usher in. Or else our political democracy will remain only as top-dressing and it may let loose at any moment and become bare and nacked and Dr. Ambedkar's verdict on Indian Democracy would come true that, "Democracy is only a top-dressing in the Indian soil which is essentially undemocratic."

To maintain political democracy intact and to achieve the other two democracies, namely, social economic and to bring about the feeling of oneness by the fusion of blood, it is quite imperative that the provisions pertaining to compulsory education adumbrated in the sacred book of our Indian Constitution should be implemented at all costs. Then only we can think of realising the high principles of socialistic pattern of society and welfare state which is secular in character. Universal education as you know, is an essential prerequisite to have a successful democracy. I, therefore, feel that it is quite imperative and important that provision of compulsory education in Constitution should be implemented. I am quite aware of the magnitude of the problem in relation to that of financial back up. therefore, request the Government to introduce compulsory education at the first stage as an initial step to the Scheduled Castes and other backward classes at least. For this, money could be had from any source.

As the Scheduled Class people are the most neglected masses of this ancient country, I sincerely feel that education is the only sovereign remedy and

panacia for all the existing maladies anomalies, be they political, social or economic, that this community as such is confronted with. If the Government were to realise the gravity and seriousness of the problem and take it to their heart, money would come from any quarter and any source difficulty. We are without highly grateful to the State for the interest they have taken in spreading education among the Scheduled Caste children. For instance, that grant-in-aid given to various hostels in the State is not in keeping with the evergrowing number of Scheduled Caste school going children. The boarding stipend given at present is at the same level as it was 10 years; it is static for the last ten years. I appeal to the Government to see that this is at least doubled.

Then, Let me come to construction of hostel buildings. The construction of hostel buildings to accommodate these students is also imperative. When I say this, it should not be taken to mean that I am advocating a separatist tendency. If all the students of the Scheduled Castes are accommodated in the general hostels and if the Government subsidise them in view of the fact that the Scheduled Caste students are not in a position to meet the exhorbitant boarding bill of the general hostels, then only I welcome that idea. If any quota for admission in these general hostels is fixed, itwould definitely a clog on their educational advancement.

Coming to the housing scheme of these people, the amount is lesser than the previous year in spite of the fact that the area is doubled now. Even the amount provided for sinking wells should also be provided out of general funds and such wells should be sunk near or in the vicinity round about the Harijan habitant. Then only we can think of the eradication of untouchability.

Regarding rural sanitation and drainage provisions, there should also be provided out of general funds. While doing so, we must not be blind to the fact that we are having panchayat Raj in our country. The

(SRI M. MALLIKARJUNASWAMY) panchayets of which caste-stricken caste Hindu elements are the domineering factor would purposely neglect the sanitary and drainage works undertaken by them to be extended over to the Harijan locality. Government should give definite instruction to these Gram-Panchayats that they should take up the work in the first place where these Scheduled Castes people live.

Coming to the distribution of lands for these people for dwelling purposes, I say that mixed colony should be encouraged.

Sir, coming to the land problem and the land laws, I would like to say that if one turns the pages of the history of land records, one will see how these lands have come to be acquired. There is the proverbial tendency of the bigger whales or fish swallowing the smaller ones. Land is the generous bounty of benevolent Mother Nature. I, therefore, say that this ceiling should be lowered. As you know, the burning problem of the day is the land tenure problem. I would like to say that we must do something to solve this problem and the ceiling should be lowered.

Coming to prohibition, I would like to say that prohibition should be introduced throughtout the length and breadth of Karnatak. Sri Mallaradhya, while speaking, referred to the policy of Government as that of "Ardha Nareeshwara". I should say, it is both a woman and a man. It is man where it is introduced in rural areas. because it has done positive good to the Harijans. This is my sincere opinion and all those who have seen the working of this prohibition will say the same thing. But, in labour areas like K.G.F., it has become a woman, as the labourers after day's hard work require the drink to relieve them of the stress and strain of hard work.

Coming to the ratio of reservation, I say that ratio of reservation should be kept up in all concerns of Government, either partially owned or fully owned by Government.

Coming to the statement made by our exhalted leader Sri Najalingappa, that there are no deserving candidates available for the Public Service Commission, I would say that there are deserving people. The only thing is that he should give his heart to this problem.

Lastly, Sir, I say that as a matter of constitutional right we are asking for all these things and here I would like to say that till the period provided in the Constitution is over we want all these concessions, and Demands for the same.

Only one word more and it is this. It is very gratifying to note the statement of Sri Nijalingappa, that he would fight out casteism out of this soil. In this connection I would like to say that we are indeed blessed to have Sri Nijalingappa. Really, he is a Sharana Nijalingappa. I should like to suggest that he should organise a cosmopolitan Mutt of which he should alone become the presiding deity and eradicate casteism from this soil. With these words I thank you, Mr. Speaker and resume my seat.

*Sri C. M. ARUMUGHAM (Kolar Gold Fields-S.C.).—Mr. Speaker, there was a storm before and let there be calm. Therefore I will be very calm and put one or two grievances as regards rural development schemes and then I will finish my speech.

It is a known fact that as regards rural development, Government, either in the First Five Year Plan or Second Five-Year Plan, is spending money mostly in the town or city areas. So far as rural parts are concerned, they are still as they were.

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—Rural development is only for rural areas.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—Everywhere you find that the houses constructed either by a Caste Hindu or a Brahmin are not good and so instead of spending money only for the Scheduled Castes and creating hatred, I suggest that it is better for the Government to increase the amount so that it may be given both to the Scheduled Castes and Caste Hindus. I will give one specific instance with regard to the spending of the amount. Before that I want to

know whether I have permission to speak for only ten minutes?

Mr. SPEAKER.—Yes, for everybody. Sri C. M. ARUMUGHAM.—Usually you allow one or two mirutes more.

Some amount is fixed for each taluk for the construction of houses and some times the Taluk Amildars get prejudiced while spending the amount. Last year, instead of giving Rs. 300 in Bangarpet the Amildar gave only Rs. 150. He has not given another Rs. 150. God alone knows what happened to another Rs. 150. In Bangarpet Taluk 70 families had applied for construction of houses. He has not given one pie even to one family. He says "when you have constructed a house why do you want money?". If a person says that he has no house the Amildar says "complete the house and come". After the House is completed he says "the house is completed. Why do you want money?" This time he has made part payments like Rs. 70, 80. etc., He must give materials worth Rs. 300. Instead of that he has given Rs. 70 or Rs. 80. I have also brought this to the notice of the Director of Social Welfare. There is a lot of corruption even in the distribution of the amount.

I therefore suggest that the Amildar may be given amounts for distribution to all communities so that he may not be prejudicial to one community. Then he will take some interest. Otherwise the amount lapses. Sometimes he gives only a portion of the amount and sometimes he never gives the amount.

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—I have already said that a committee is going to be appointed very soon in this behalf.

Sri C. K. RAJAIAH SETTY (Chick-naikanhalli).—Till then should the amount go to waste?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH .-- No.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—The Government may appoint a committee. I have seen with my own eyes. If the Hon'ble Minister wants to help the Scheduled Castes and Scheduled Tribes alone there will not be co-oepration. Consult the Chief Minister and your colleagues and increase the amount and simultaneously help the caste Hindus also.

Now coming to providing drinking water wells, in Kolar District there are about 100 villages where there are no wells. The Caste Hindus and Scheduled classes take water form a tank or pond. You talk much of Five-Year Plans and you have been proud of them; if you really want to help the rural people you must at least provide them with wells instead of spending lakhs of rupees for towns on water supply schemes. You had better spend more money on wells in the villages which are about 100 in Kolar District.

As roads in villages, there are no proper roads in villages and even approach roads are not there. You have granted money for district relief work and in taluks, the Amildars have to spend money for the development of these approach roads. While doing so, instead of giving the work to village panchayets, it is given to a contractor. There is a regular contractor and he makes a lot of money.

The Health Minister said yesterday that in rural parts there was no medical aid. I can only suggest that there must be a mobile dispensary which must go to every village at least once in a week and attend to patients. If any person happens to fall ill he has now to go to headquarters by bullock cart or sometimes by walk. I hope the Minister in charge will kindly bear this in mind if he wants to do some rural development work for the benefit of the people.

So far as the constitutional right is concerned, of course, the Constitution provides various things both for Scheduled Castes and backward communi-You say there is reservation in appointments. Before speaking on that I wish to say that I am not for reservation of seats in the Legislature, in the Parliament or in the Minicipalities or in District Boards. If there reservation in the Legislature you will not be able to do anything. You will have to depend on the mercy of the people. If there is no caste system or untouchability and no reservation, the candidate having merit will be returned. to the strength of the According population candidates in other communi-

(SRI C. M. ARUMUGHAM)

ties are returned. But why should there be reservation of seats for Scheduled Castes alone? Even the Chief Minister is interested in the upliftment of the Scheduled Castes and he tries to help these people. But so far as reservation is concerned he is bound by the Constitution. If there had been no constitutional provision there would not have been 27 members in this House. there was no convention that there must be a Harijan Minister I do not think the Hon'ble Sri Chennigaramaiah would have had the honour to sit in the Treasury Benches. I want that reservation must be done away with.

In the services today for the past ten years there is only one I.A.S. officer for the whole State and there is no I.P.S. Officer at all belonging to the Scheduled Castes. I do not know what has happ-In the gazetted cadre you can find only 2.5 per cent and in the nongazetted cadre only 5 per cent. Even in the labour cadre employed in the industries Scheduled Government Castes or Backward Classes are not able to get 18 per cent. I do not know how long it will take. I am therefore suggesting that there must be a committee.

Mr. SPEAKER.—Hon'ble Member's time is up.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—I have not finished a quarter of my speech.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble Minister can take a couple of minutes. I do not want any member to sit down even without finishing his sentence. I will be lenient to that extent.

Sri C. M. ARUMUGHAM .- Therefore in regard to appointment and promoton also there must be a committee to protect the constitutional rights of the Scheduled Castes and the Scheduled There is reservation Tribes. 18 per cent for Scheduled Castes and Scheduled Tribes. The Government Order dated 14th February 1958 says that out of that, 15 per cent shall be reserved for Scheduled Castes and the remaining 3 per cent for Scheduled Tribes, but this notification does not make the position quite clear. If there are not a sufficient number of Scheduled

Caste candidates what should be done? or if there are not enough Scheduled Tribe candidates what should be done? The Government order says that it should go to the backward communities. But I would strongly urge that if a sufficient number of Scheduled Caste or Scheduled Tribe candidates do not come forward in the first advertisement. the Public Service Commission should readvertise the posts till they get the required number of those candidates. Last time, thev advertised First Division Clerks from Scheduled Castes and Scheduled Tribes, but only 25 applicants were there from these communities. Do they mean to say that there are not candidates among those communities who want jobs? There are, but they are not aware of the vacancies. Therefore, until you get the required quota, you must go on advertising. Then there are agencies like the Harijan League, etc. Through them also they must advertise in the villages that Government want some candidates from these communities for appointment.

As regards promotion also if one community is concentrated in a chain of successive posts from the Deputy Commissioner to the clerk, we cannot expect any justice to be done for the Scheduled Castes and Scheduled Tribes backward communities. instance, in Kolar District the Deputy the Sub-Divisional Commissioner, Officer, the Executive Engineer and even the Personal Asisistant to the Deputy Commissioner all belong to one community. Naturally the Scheduled of the Scheduled Castes, Tribes and backward communities fear that they would not get their rightful To rectify this position and to quota. protect the constitutional rights of these backward people, there must be

a committee appointed.

Our Government spends about onefifth of the budget on education. In this connection I want to say something about scholarships.

Mr. SPEAKER.—The Hon'ble member's time is up.

Sri C. M. ARUMUGHAM.—As regards appointment of individual officers, my experience is that each

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1817
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

officer wants to appoint the people of his own community. I am told that even the Ministers, including our Minister Sri Chennigaramaiah, appoint their own community men as their Personal Secretaries. If that is the case with Ministers, how can we expect the other officers to be above this temptation?

Mr. SPEAKER.—You said that the Minister for Backward Classes was your own man. Do you mean to say that the other Ministers are not your men?

Sri C. M. ARUMUGHAM .- In the matter of scholarship, the Scheduled Castes and Scheduled Tribes have suffered. No doubt they are getting scholarships. In the Medical College at Bangalore a Scheduled Caste candidate has to pay Rs. 500 in the beginning from his pocket; he will get this sum as scholarship only at the end of the year. very difficult for him to find this money to pay in the beginning. A committee must be formed to help these people. I do not know what the Director of Social Welfare is doing. He is not taking any interest in these community candidates. I do not know what kind of social welfare he is doing.

When the previous Government was in office, there was a practice of sending backward community candidates to foreign countries for advanced Actually before the Nijalingappa Ministry came to power there was an order passed by the previous Government on 27th October to send one Scheduled Castecandidate to Japan to study certain subjects, but when this Government came to power it cancelled that order. I do not know My feeling is that unless we reserve some of the high executive forScheduled Castes Scheduled Tribes, the suffering of these people will not be removed.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ನಿದ್ದಯ್ಯ (ಬೇಲೂರು ಅನು ನೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಸ್ಟಾಮಿ, ನರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರುವ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಒಂದು ಕೋಟಿ 46 ಲಕ್ಷ 90 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅನುಮೋಧಿನುತ್ತಾ ಗ್ರಾಮಾಭಿ ವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯ ಹಳ್ಳೆಗಾಡಿನ ರಾಜ್ಯ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನನಂಖ್ಯೆ, ಶ್ರೀ ಚಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳು ಉದ್ದಾರವಾಗ

ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಭರತಖಂಡವನ್ನು ಪರಕೀಯರಿಂ**ದ** ತೆಗೆದುಕೊಂಡರಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೆ ಯೋಜನೆಯೊಂದ**ನು**ನ ವಿಸ್ತರಣಾ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತಯಾರಿಸಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳನ್ನು ನೈಲ್ಸ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಕಾಣಬರುತ್ತಿದೆ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಂದೆಯೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾದರೆ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹಳ್ಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಚೆನ್ಸಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣವಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳ್ಳಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಮೆ. ಹಣವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಗೂ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ದೊರೆ ಯುತ್ತದೆ; ಅದು ಸಾಲದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುವಾಗ ಬಟ್ಟೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅದರ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಪ್ಪನ್ನಾದರೂ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಈಗಾ ದರೂ ಕೊಡ್ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿನ ಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

3 P.M.

ನ್ಪಾಮಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿ**ನ** ತೊಂದರೆ ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವದಕ್ಕಾಗು ವ್ರದ್ಧಿಲ್ಲ. ಕೋಲಾರ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 30 ಅಡಿ ತೆಗೆದಿರೆ ನೀರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲ ದಲ್ಲಿ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷರೀತ ಮಳೆಯಾದರೂ ಕೂಡ ಬೇಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. 80 ಅಡಿ ಆಳ ತೆಗೆದರೂ ಬ್ರಾವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರು ಭುರುವುದಿಲ್ಲ. ನಿಜ ವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸ್ಥೀತಿ ಬಹಳ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಆದುದ ರಿಂದ ಕುದಿಯವ ನೀರಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸು ವದಕ್ಕೋನ್ಕರ ಈ ಬಡ್ಲೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿನಬೇಕೆಂದು ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳು ಿಏಕೆಂದರೆ ಮನುಷ್ಯನು ಒಂದು ದಿವನ ತ್ತೇನೆ. ನೀರು ಕುಡಿದು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತ್ ಜನರಿಗೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಂದೇ ನಮ ಹೇ ಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇವೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸಿಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾ ಡಿನ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ಸರಕಾರ ದಿಂದ ಆಗಲ, ಜನಗಳಿಂದ ಸಾಲವನ್ನಾದರೂ ಎತ್ತಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂಥ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ವನ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ಪೀರಿ ಹಾಗೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಆಗಬಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಹಳ್ಳಿಗಳೊಳಗೆ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನ್ನೋಡಿದಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಸಲು ವಾಗಿ ಎಪ್ಟೋ ಅರ್ಜಿಗಳು ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿಗಳು ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನ್'ರ್ ಆಫೀಸಿನ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ)

ಲ್ಲಿಯೇ ಬದ್ದುಕೊಂಡಿವೆ. ಈಗ ಹಣವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ನಾರಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿನಲು ನಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿ, ನೀರಿನ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಸ್ತೆಗಳ ವಿಚಾರವಾ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ರಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಿ ರುವ ಗ್ರಾಂಟು ಸಾಲದು. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಂತೆಗಳು ಆಗುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿ ದಂಥ ರಸ್ತೆಗಳ ಮೇಲೆ ಗಿಡಗಳು ಬೆಳೆದು ಮೊದಲು ರಸ್ತೆ ಇದ್ದುದು ಸಹ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರಸ್ತೆಯ ನಿರ್ಮಾಣದ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇರ ಬಹುದು. ಈಗ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಣದ ಸಹಾಯ ಸಾಲದು; ಆದ್ದ ರಿಂದ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ವಿಶಾಲ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲ ಹಳೆಯ ಮೈನೂರು ಪ್ರದೇಶ ಬೇರೆ, ಹೊನ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯ ಬೇರೆ ಎಂದು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಗ ರೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ಹೇಳು ವುದು ನರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಶಾಲ ಮೈನೂರು ರಾಜ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಹಳೆಯಮೈನೂರು ಹೊನ ಮೈನೂರು ಎಂದು ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತೇವೆ. ಆದರೆ ಅದು ಹಾಗಾಗಬಾರದು. ಈಗ ಒಂದೇ ರಾಜ್ಯ ವಾಗಿದೆ. ದೇಶವು ಎಲ್ಲ ಒಂದೇ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ದೇಶ ದಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲ ಜನರು ಒಂದೇ ಎಂಬ ನಮಗ್ರ ಭಾವನೆಯಂದ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಹೇಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೈನೂರು ಸರಕಾರವು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬಹಳ ಕಾಲದಿಂದ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಯತ್ನ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬೇಜಾರು ಆಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದಪಂಗಡದ ಜನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಶಾಖೆ ಇದೆ, ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಪೋ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಶಿಕ್ಷಣ ಸಮಿತ ಇದೆ. ದುದ್ದು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ವ್ಯಾನ್ಮ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಚಾರ ಕೆಲನ ನಡೆ ಯುತ್ತಿದೆ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ಜನರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಜನರ ಉದ್ದಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಯಾವುದೊಂದು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇದುವರೆಗೆ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು ನೋಡಬೇಕು. ಜನರು ಸ್ವಲ್ಪಸಹ ಮುಂದಕ್ಕೆಬಂದಿಲ್ಲ. ಶೇಕಡಾ 75 ರಷ್ಟು ಹರಜನರು ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಲೆನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಇರಲು ಸರಿಯಾದ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂಬತ್ತುತಿಂಗಳು ಕಣ್ಣಲ್ಲಿ ರಕ್ತ ಬರುತ್ತದೆ ಮನೆಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇರುವ ಕಷ್ಟ ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹರಿ ಜನರಿಗಾಗಿ ಸರಕಾರ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು. 30 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ. 15 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ಹೇಗೆ ಸಾಕಾಗುವುದು : 50 ಅಥವಾ 100 ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನಾ ದರೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಗೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲ ಜಾಗಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಕೋನ್ಯರ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು.

ಅರಸೀಕೆರೆ, ಗಂಡಸಿ ಭಾಗ ಇವೆಲ್ಲ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಸ್ಥಳಗಳಾಗಿವೆ. ಸಂತೆಗಳು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಈ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದು ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ತೊಂದರೆ ಬಹಳ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಟೆಲೆಗ್ರಾಂ ವೇಲೆ ಟೆಲೆಗ್ರಾಂ ಕಳಿಸಿ ಅವರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಪಡೆದು, ನೀರಿನ ಅಭಾವವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಲು ಜಾಗ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಒದಗಿನ ಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನರಕಾರಕ್ಕೆ

ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ,
ಸ್ವಾಮಿ, ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಸಿದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ? ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವರು, ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ವ್ಯನನವಾಗು ತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಒಷ್ಟು ದುದ್ದು ಬೇಕು ಲೆಕ್ಕಾ ಹಾಕಿ, ಕ್ಯಾಟನೆಟ್ ನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ, ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ದಿಲ್ಲ. ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಅಂದರೆ ಬಟ್ಟು ಆಚೆಗೆ ಬಂದುಬಡಿ. ಹರಿಜನರ ಉದ್ಘಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲನ ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಚಳವಳಿಯನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಹೆಚ್ಚುಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಡ ಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಿಜವಾಗಿ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಘಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ 10 ಜನಗಳಿಗೆ ಮನೆ 4 ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲದು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನರಕಾರ ಮನನ್ನು ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಉದ್ದಾರವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಕಡಮೆಯೇ ಆಗು ತ್ತದೆ. ಹೆಣ್ಣು ಮಕಳ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಇದೆ; ಇನ್ನೆಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರಿನ ಉಳಿದ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದ ಪ್ರೇಹೇಶದಲ್ಲಿರಬಹುದು. ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಹಾನನ ಇವುಗಳನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಗರ್ಲ್ಸ್ ಹೋವುನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇ ಕೆರು ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲ್ಲೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೊನ್ಡೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾನನಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನುಲಭವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ, ನಮಗೆ, ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮುಂದೆ ಕಷ್ಟತಪ್ಪುತ್ತದೆ. ಆದ್ದೆ ರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು

ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾ ಯವಾಗಿ ತೆಗೆದು ವಿವ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಅನ್ಪೃತ್ಯತೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಯಾಂಗದ 16 ಮತ್ತು 17ನೆಯ ಆರ್ಟಿಕಲ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಅನ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಹೋಗಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಹೊಗಿಲ್ಲ ಎಂದೆರೆ ನಚಿವರಿಗೆ ಕೋಪಬರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರೀ ಹರಿಜನ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಮನೆ **ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾ** ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ಎಷ್ಟ್ರೋ ಇವೆ. ತಾಲ್ಲೂ ಕ್ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿರುವ ಹರಿಜನ ಗುಮಾಸ್ತರಿಗೆ ಮನೆಗಳೇ ಸಿಕ್ಕು ತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತ್ಯಾೂಕ್ ಹೆಡ್ ಕ್ಪಾರ್ಟರಿನಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ನೌಕರರಿಗೆ ಸುಮಾರು 25 ಕ್ಫಾರ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ರೆಪ್ರೆಸೆಂಟಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನದನ್ಯನಾಗಿದ್ದ ಲಾಯಿತಿನಿಂದ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ನಲಹೆ ಇನ್ನೂ ಕೈಗೂಡಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲಸ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದುದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಈಗಲಾದರೂ ಕೊನೆಯಪಕ್ಷ 25 ಸರ್ಕಾರೀ ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಬರಿಯ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿಯೂ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೇಚಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ **ನ**ರ್ಕಾರೀ ನೌಕರರಿಗೆ ಕ್ಪಾರ್ಟರುಗಳನ್ನು ಕಟಿಸ್ತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶಾಲವಾಯಿತು. ಬಹಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳು ಹೈದರಾಬಾದಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡವೇ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಓದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬ ನರ್ ಡಿವಿಜಿ೯ ಅಫೀನರನ್ನು ಮತ್ತು ಒಬ್ಬ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಡನರನ್ನು ಹಾಕಿಬ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಅರ್ಜಿ ಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕೇ ಬರುವದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನಗ ಳಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಯಾವಯಾವ ನ್ಹಳಗಳಲ್ಲಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯ ವಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನೇಮಿ ಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕನ್ನಡ ಬರುವಂಥ ನಬ್ ಡಿವಿಜ೯ ಆಫೀನರನ್ನು ತಹನೀಲ್ ದಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಾಪನ ರನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕೆ ದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ.

ಅಮಿಲಿಯೊರೇಷ೯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬ್ರಾಳ ಕಡಮೆ. ಒಂದೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಈ ವರ್ಷ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಂತೆ ಹೋಬಳಿಗೊಂದರಂತೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗ ಳನ್ನು ಐದು ಹೋಬಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಸಾಮಾ ನ್ಯವಾಗಿ ಈಗಾಲೇ ನಮಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲು ಭಾಗ ವ್ಯವ ಸಾಯಗಾರರೇ ಜಾಸ್ತಿ. ಒಂದು ಜೊತೆ ಸರಿಯಾದ ಎತ್ತು ಬೇಕಾದರೆ 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದೊಂದು ಹೋಬ ಳಿಗೆ 100 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟರೆಯಾವ ರೀತಿ ವ್ಯವಸಾಯಮಾಡಬೇಕು ! ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಎತ್ತನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಆಶೆ ಯಿಂದ ನೂರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊನೆಗೆ ನಿರಾ ಶೆಯಿಂದ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ರುವ ಹಣವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೊಡಿ. ಕೊಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚ

ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ, ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಬಾರದು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ದ್ವಿತೀಯ ಪಂಚರ್ವರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಉದ್ಘಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶ್ರಮಿನ ಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಜಂಬಣ್ಣ (ದಾವಣಗೆರೆ).— ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯ ನಲುವಾಗಿ ನರ್ಕಾರದವರು ಈ ವರ್ಷ ಒಂದು ಕೋಟಿ 46 ಲಕ್ಷದ 96 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಭಿ ವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅತ್ಯವಶ್ಯವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕಾದುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯಾಂಶವಾಗಿದೆ. ಒಂದು ಕೋಟಿ ನಲವತ್ತಾರು ಲಕ್ಷ ಚಿಲ್ಲರೆ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಬಾಹುಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್ ಫೇರ್ ರೂರಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಅಂಡ್ ನ್ಯಾನಿಟೇರ್ಷ, ವಾಟರ್ ನಪ್ಲೈ ಹಾಸಿಂಗ್, ಅ೯ಟಚ ಬಿಲಟಿ, ಎಜುಕೇಷ೯, ಮೊಬೈಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ ಅಗ್ರಿಕ್ ಚರ್ ಮತ್ತು ಕಮ್ಯೂನಿಕೇ**ಷನ್ಸ್,** ಇತ್ಯಾದಿ. ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಪ್ಪುವಿಧವಾದ ಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದೆ ಎಲದು ಕೇಳಿದರೆ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ನರ್ಕಾರದವರು ಎಪ್ಪುರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲನಮಾಡಬೇಕಾ ಗಿತ್ತೋ ಅಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಹಜವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾ ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಹೇಪಲೋಕ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇವೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿರಬಹುದು. ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳವುದಾದರೆ, ಆದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ನರಕದಂತಿದೆ. ಎಷ್ಟೋಹಳ್ಳಿಗಳು ನರಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನೂ ತಪ್ಪಾ ಗಲಾರದು. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಒಂದು ಕೋಟ, ಎರಡು ಕೋಟ, 50 ಲಕ್ಷ, ಈ ರೀತಿ ಹಣವನ್ನು ವೆಚ್ಚಮಾಡುತ್ತಾ ಬ*ಂ*ದಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮೆ ಏನೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ರೈತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನಿಜವಾಗಿ ಉದ್ಘಾರಮಾಡಿದ್ದೇ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿ ನೋ**ಡಿದರೆ** ವೆಂದು 100ಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯೋ, ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಯೋ ನರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿ ಅತ್ಯ ವಶ್ಯವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದಂಥ ಗ್ರಾಮದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ಕ ನಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಕಡೆಗಾಣಿ ಹೇಳುವು ದಾದರೆ, ಕಾಲವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ವರು ನಿಜವಾಗಿ ಸುಮಾು 10 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಮಿನಲಾಗಿಡದೆ ಹೋದ್ದಲ್ಲ, ಗ್ರಾಮಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾವಿ ಕೊಡಿಸಿದರೂ, ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿದರೂ,

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಜಂಬಣ್ಣ)

ಹಳ್ಳಿ **ಅದು** 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೂ ಆಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಗಾಡಿನ ಜನಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಿಗೆ **ಗೊ**ತ್ತಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕರು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜೆನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಹಳ್ಳಿ ಗಳು ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು ಈಗ ಕಾಡುಗಳಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಈಗ ಆರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. **ಅ**ಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯ ನಮಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಸ್ಟೇಷಿಯಲ್ ವೆಲ್ಫೇರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಟಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದೆ ವರು ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಎಫೆಕ್ಟಿವ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಏನು ? ಎಷ್ಟೋ ಹಳ್ಳಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್ಫ್ ಪರಿ ಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಬಾಯಲ್ಲ ಹೇಳುತ್ತಾ ರೆಯೇ ಹೊರತು, ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ಮುಂದುವರಿದಿಲ್ಲ. ಇನ್ಸು ರೂರಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಅಂಡ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇಷ೯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ರಪ್ತೆಗಳೇ ಇಲ್ಲ. ನರಿಯಾದ ವನತಿಗೃಹಗಳಿಲ್ಲ; ವಾಟರ್ ಸಪ್ಲೈ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ರೂರಲ್ತ್ ಹೆಲ್ತ್ ಅಂಡ್ ನ್ಯಾನಿಟೀಷ೯ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ, ಎಷ್ಟು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀನರುಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಹೆಲ್ತ್ ಅಫೀಸರುಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇ೯ ಸ್ಪ್ರೆಕ್ಷ೯ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಯಾವುದೋ ಕೆಲವು ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ — ಪಕ್ಕದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲ ಅವರ ಸಂಚಾರವಿಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ವಾಟರ್ ವಿಷಯವಾಗಿ **ಸ**ಪ್ಲೈ ಕ್ರಿ ಸಿದ್ದೆಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾ ರೆ. ಶ್ರೀಮಾ೯ ನಾನು ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅನಾವ್ಯಕ ವಾಗಿ ಕಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವದಿಲ್ಲ ಅ೯ಟಚಬಿಲಿಟಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನೈಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನಲ್ಲ ಅದು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆಬಂದಿಲ್ಲ. ಹೊಲೆಯ ಮಾದಿಗೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರ ಗುಡಿಸಲುಗಳು ಅತಿ ಹೇಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿವೆ. ಅವರು ಬಟ್ಟೆ ಬರೆಗಳನ್ನು ಶುಭ್ರವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಂತೂ **ಯಾವ** වැತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮುಂದುವರಿದಂತೆ ಕಾಣುವು ದಿಲ್ಲ. ನೂರಾರುವರ್ಷಗಳಹಿಂದೆ ಅವರು ಯಾವ ಸ್ಥಿತಿ ಯಲ್ಲಿದ್ದರೋ, ಈಗಲೂ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ.

ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಪೃಶ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿನು ವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಅನ್ಪೃಶ್ಯತ ಹೋಗುವ ಭರವನೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ನ್ಥಳ ಏರ್ಪ ಡಿಸಿ ಅನ್ಪ್ಯುಶೈರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಬದುಕಿ ಬಾಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವ ಹಿಂಸೆ ಕಡಮೆಯಾಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ಅದು ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಟ್ಟ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವು ದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹಸಿ ಇಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಡಿಪ್ಸೆಸ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಹಣ ಕೊಡು

ತ್ತೀರಿ_ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿಗೆ ವರ್ಷಗಟ್ಟರೆ ಅರೆದಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಣ ಮಂಜೂರಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಮೀನಲಾಗಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಬಹಳ ಕಡಮ್, ಅದು ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕು. ಅತಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಮತ್ತು ಜಾಗ್ರತೆ ಯಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ದೊರಕಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸ್ರಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಾತಿಯ ವರಿಗೂ ಅನ್ಯಯನುತ್ತದೆ. ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಹೌಸ್ ಬಲ್ಡಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷ೯ಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವವರಿಗೆ ಆ ಸೌಲಭ್ಯ ಮಾಡಿಕೊಡೆದೆ ಅವರನ್ನು ಏಕೆ ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ....ನೀವು ಹೇಳುವ

ಹೌಸಿಂಗ್ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಟಿ. ಜಂಬಣ್ಣ .— ನಾನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವ ಸ್ಕ್ರೀಂ ಏನಿದೆ ಆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಕ್ಕೆ

ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮೊಬೈರ್ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ಟು ಇರಬೇಕಾದದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಇಂತಹ ಸೌಕರ್ಯ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ನರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮಿಡ್ ವೈಫ್ಗಳೂ ನಹ ಸಿಕ್ಕುವದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಿ ಪಕ್ಷ ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಮಿಡ್ವೈಫ್ ಅದರೂ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದ್ದು ಇಲ್ಲ. ಇದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಬರತ್ಕೆ ವಿಷಯ ಅಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ಟಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್ ವೃವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗೂ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಮ್ಮೆ ಅಥವಾ ಮೂರು ದಿವನ ಗಳಿಗೂಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಔಷಧೋಪಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತ್ರೇನೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳು ಆಗದ ಹೊರತು ಗತ್ಯಂತ ರವೇ ಇಲ್ಲ. ಗೊಬ್ಬರ, ಗೋಡು ನಾಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದೆ ದವನ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಣ ಗಳಿಗೆ ನಾಗಿನುವುದಕ್ಕೆ ರಸ್ತೆಗಳ ಏರ್ಪಾಡು ಅಗಲೇ ಬೇಕು. ಈಗ ತಾವು ರಸ್ತೆಗಳಿಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿರ ವ ಹಣ ಆಳುವವರಿಗೆ ಕಣ್ಣೊರೆಸಿದಂತೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಕಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳು ಜಾಗು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ದಾವಣಗೆರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕೆರೆಯಾಗಳ ಹಳ್ಳಿಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಾಲಕಟ್ಟಿ ಕೂಡ ಜೌಗು ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಳಕೊಂಡಿದ್ದ ಮತ್ತು ಹೋದ ವರ್ಷ ಇದೇ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಈ ಬಡ್ನೆಟ್ನಲ್ಲ ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಯಾವ್ನ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣ ಒದೆಗಿಸಿದ್ದೀರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಬಾಬಿನಿಂದ ಹಣ ಒದಗಿಸಲು ನಿರ್ದಿಪ್ಪ ಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರು ಹರಿಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇದ್ದರು. ಆದರನ್ನು ಹೋದ ವರ್ಷ ಅತ್ತಿಗೆರೆ ಮತ್ತು ಬಾಡ ಈ ಎರಡು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರು. 1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1821 4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಇಲಾಖೆಯ

ಮೊದಲು ಆ ಹಳ್ಳಿಯವರು ಏನೋ ತಿಳಿದುಕೊಂಡರು. ಹೊನ ಮೇಷ್ಟರು ಬಂದರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾಲ್ಕು ದಿವನ ಆದ ಮೇಲೆ ಹರಿಜನರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಮನೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪ್ರತಿ ದಿವಸವೂ ಅವರು ದಾವಣಗೆರೆಯಿಂದ ಈ ಗ್ರಾಮ ಗಳಿಗೆ 10-14 ಮೈಲ ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪಾಠ ಹೇಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಇದೆನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವರ ಗ್ರೋ, ಅವರ ಕಷ್ಟ್ರ ಹೇಳತೀರದು. ವಿದ್ಯಾವಂತ ರಾದವರೂ ಕೂಡ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ, ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು, ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಕ್ರೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಾಚಿಕೆಗೇದು. ಅಂತೂ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿಸಲು ಬೆಂಗಳೂರಿನವರೆಗೂ ಬರ ಬೇಕಾಯಿತು. ಮೊಳಕಾಲ್ಕುರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹಳ್ಳಿಗೆ ಅವರನ್ನು ವರ್ಗ ಮಾಡಿದರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಹರಿಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗ ಳನ್ನು ದೂರದೂರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಬಾ ರದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಕೆಲವು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

3-30 р.м.

*ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ (ಹೊಳಲೈರೆ-ಅನುನೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದಿವನ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಮನವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅನುಮತಿ ನೀಡುತ್ತ ಈಗ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಗಳನ್ನಾಡಲು ತಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಾವು ಈ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಏನೂ ಹೇಳುವು ದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ರಾಜ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದ ರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅದಾಯ ಬರಲೇ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ವಿಧಿನಲೇಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ನಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ನಾನು ಒಂದು ನೇರವ್ವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕು ತ್ರೇನೆ. ಈ ದಿವನ ನಾವು ಒಂದು ನಯಾ ಪೈಸೆ ಯನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದೂ ಒಂದೇ, ಒಂದು ನಯಾ ಪೈನೆಯನ್ನು ಖರ್ಚುಗಳ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಮಿತ ವೈಯ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೂ ಒಂದೇ. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರಿಯೇ? ನ್ಯಾಯವಲ್ಲವೇ? ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳು ತ್ತೀನೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಒಬ್ಬ ಎಕಾ ನಮಿ ಆಫೀಸರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿರು ತ್ತಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾ ಗಿದ್ದ ವರದಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಕೈ ಸೇರಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅಗಾಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೆ ತರುವ ಎಕಾನಮಿ ವೆುಪರ್ನುಗಳು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರ ಕರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಎಕಾನಮಿ ಮೆಷರ್ನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಈ ನದನ್ಯರುಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಲೆಯತಕ್ಕವರು ? ಹಾಗೆ ಅಲೆಯತಕ್ಕವರಲ ಬಹು ಮಂದಿ ಅವರು ರಿಟ್ರೆಂಚ್ಡ್ ಪ್ರೋಲೀಸ್ ದಫೇ ದಾರರುಗಳೂ, ಚಪ್ರಾಸಿಗಳೂ, ವ್ಯವಸಾಯ ದ

ತ್ತಿದ್ದ ಜನರು, ಶಾಸನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಮನೆ ಗಳ ಮುಂದೆ ಬಂದು __ಏನು ಸ್ಪಾಮಿ ? ನಮ್ಮ ನೈಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಡಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಂಥಾ ವಿಷಯ ಅನೇಕರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿ ರಬಹುದು. ಎಕಾನಮಿ ಪಾಲಿಸಿ ಆಫ್ ದಿ ಗೌರ್ನ ಮೆಂಟ್ ಎಂದರೆ ಹೀಗೆ ಆ 20-25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕಡಮೆ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರನ್ನು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದೇ ನರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಆ ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿಯೇ ಈ ಒಂದು ಕೇಡಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವರ ದುರ್ದೈಪಕ್ಕೆ ಅಕ್ಚರಾನುಕ್ರಮ ಣಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಎಣಿಕೆ ಮಾಡುವಾಗ ಈ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಎಂಬ ಇಲಾಖೆಯೆಂಬುದೇ ಮೊದಲು ಬರಬೇಕೇ! ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವಂಥ ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ವೆುಂಟ್ ಪದ್ಧ ತಿಯಲ್ಲಿ ಅದಕವಾಗಿರತಕ್ಕ ನೀತಿ, ಪಾಲಿಸಿ ಎನೆಂದರೆ ಈ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಯಾರೂ ಹೇಳ ತಕ್ಕವರು-ಕೇಳತಕ್ಕವರು ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥಾ ಬಡಪಾಯಿ `ನೌಕರರುಗಳೆಂದರೆ ಈ ವೃದ್ಧವನಾಯದ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಫೀಲ್ಡ್ ರ್ಮೆಗಳು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿನಲು ನಲಹೆ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾರು ! ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಲಹೆ ಎಂದಿಗೂ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ, ಕೆಳದರ್ಜಿ ನೌಕ್ಷರರಿಗೆ ವಿರೋಧ ವಾಗಿರಲೇ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ನೀತಿ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೂ ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ನೌಕರರನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹೆನರೇ ಅಪರೂಪ. ಕೇವರ್ ನೆಕೆಂಡ್ ಡಿವಿಜ೯ ಗುಮಾನ್ತರು ಇಲ್ಲವೇ ಮಾನಿಯಲ್ ದರ್ಜೆ ನೌಕರರೇ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮನೆಗೆ ಹೋಗತಕ್ಕವರೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವೇದ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಅಂಶ. ಫುಡ್ ವದಾಖ್ಯ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುನರಿನುತ್ತಿರುವ ಈ ರಿಟ್ರೆಂಚ್ ಮೆಂಟ್ ಪಾಲಿಸಿ ಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ತಮಾಷೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮಲ್ಲರು ತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ದಿವನ ಆ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ನೇವುಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಎಕರಿನಮಿ ಮೆ.ಪರ್ನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳೂ, ಇವೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ವೈಖರಿಗಳೂ ಹೇಳಲ : ನರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕತಕ್ಕ ಪೌಲಸಿಗಳು; ಆ`ಪಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು` ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಅನುನರಿನತಕ್ಕೆ ರೀತಿ-ನೀತಿ, ಪದ್ಧತಿ, ಕ್ರಮ ಇವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದಂತಾ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ವಿಚಾರ ಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸರಿಯಾ ಗಿದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒರೆ ಹಚ್ಚಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲ ನಮಗೇನು ಕಾಣುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ, ಅವರು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕ**ದ್ದೇ** ಒಂದು, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದೇ ಒಂದು ಎಂಬು ದಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದೆ ಸ್ವಾಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ದಿವನ ಏನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ? ಈ ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ನಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೊಷಿಯರ್ ವೆಲ್ ಫೇರ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಹುದ್ದೆ ಇರಲಲ್ಲ. `ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಹೊಸದಾಗಿ ಸ್ವಾಪಿಸಿ

ಫಿಲ್ತ್ ಮೆ ೯ಗಳೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೇವಲ

ತಿರ್ಗಳಿಗೆ 20-25 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯು

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ)

ದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಕಮಿಸಪನರ್ ಫಾರ್ ಅಗ್ರಿ ಕಲ್ ಚರ್ ಎಂಬ ಇನ್ನೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಫುಡ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಕ್ ಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರು. ಹೀಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಸ್ಥಾನ ಸೇರ್ಡಿ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಹಿಳ್ಳಗೆ ಇನ್ನೂ ಕಲ್ಪಸಿ ದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಈ ದಿವನ ಆ ಎಕಾನಮಿ ಆಫೀ ಸರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನಿಟ್ಟರೆ ತಾನೇ ಏನಾಗುತ್ತದೆ? ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ದಿವನ ಆ ಎಕಾನಮಿ ಅಫೀನರ ವರದಿಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಪರದಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯಪೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಅಲ್ಲಲ್ಲೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ರೇಡಿಯೋ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ವೊದಲು ಅಲ್ಲಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ಯೇನೆ. ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ತಿಪ್ಪೆಗೆ ಕನವನ್ನು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಜನಗಳೇನಿದ್ದ ರೋ ಅವರೆಲ್ಲ ಈ ದಿವನ ಆ ರೇಡಿಯೋ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತ ನಿಂತು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ತಾವು ಅಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡು ವುದು! ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಇವು ಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ, ರಸ್ಕೆಗಳಿಗೆ ಏರ್ಚು ಮಾಡಿ, ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡಿ. ಇವು ಬಹಳ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೂ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪನು ವಂಥ ಕಾರ್ಯಗಳು ಇವು. ಈ ಹಿಂದೆ ಈ ಇಲಾ ಖೆಗೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ತಿಪ್ಪೇರುದ್ರಯ್ಯನವರೆಂಬ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿತ್ತು. ಆ ಒಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಾಲದೆಲ್ಲ ಮಾತ್ರ ಈ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ಕಾರ್ಯ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ನಡೆಯಿತು. ಅವರು ಈ ಬಾಬಿನ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಂದ ಕೂಡಲೆ ಗ್ರಾಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೂ ತಾವೇ ಹೋಗಿ ಜನರನ್ನು ಕರೆದು—ನಿಮಗೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಗಳಿವೆ, ನಿಮಗೆ ನರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಗಳಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಯಾರು ಬಾವಿ ಕೇಳಿ ಕೊಂಡರೋ ಅಗಲೇ ಅಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ನ್ಯಾಂಕ್ಷ೯ ಮಾಡಿಬಿಡುತ್ತಿದ್ದರು. ರಸ್ತೆ ಅನುಕೂಲ ಕೇಳಿದವರಿಗೂ ಹಾಗೇ ನಿರತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲೇ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೆಲನಕ್ಕೆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿ ಕೇಳಿದವರಿಗೂ ಹಾಗೇ ದರು. ಹಿಂದೆ ಇದೇ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ದಾ ∥ ನಾಗನ ಗೌದರೂ ಮತ್ತು ಅದೇ ಶ್ರೀ ತಿಪ್ಪೇ ರುದ್ರಯ್ಯನವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದಾವರ್ತಿ ಒಬ್ಬ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇ೯ಸ್ಪೆಕ್ವರ್ ನಹ ಹೋಗಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ದಂಥ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಒಂದರು. ಅಲ್ಲಿಯ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರನ್ನು ಕರೆದು ನಿಮಗೇನು ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಆ ಜನರು ನಮ ಗೊಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಯ**ನ್ನು** ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಿಂತಿದ್ದ ಸ್ಥಳ ದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಬಾವಿಗೆ ಆರ್ಡರನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿ-ನೀತಿ ಎಂದರೆ ಅದು. ಈ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು **ಮ**ತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿರತ ಕ್ಕಂಥಾ ಕಾರ್ಯಗಳು. ಇವುಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಕೆಲಸ

ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನರಿಯಾದ ತತ್ತ್ವ, ನೀತಿ, ಪಾಲಿಸಿಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ, ಈ ಕಾಧ್ಯ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿ ಗಳಿಗೆ ಇತರ ಅವರ ನಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೂ ಹೊಂದಾವ ಣಿಕೆ ಆಗಿ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ದಿವನ ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಂದಾವ ಣಿಕೆ ಇದೆಯೆಂಬ ವಿಚಾರ ದೇವರೊಬ್ಬನಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಈಗ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಜೆ. ಬಿ. ಮಲ್ಲಾ ರಾಧ್ಯರಿಲ್ಲ. ಇದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. 1921ನೆಯ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಆಗ್ರಿಕಲ್ಚ ರರ್ ಕಾಲೋನಿ ತೆರೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೌಕ ರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಆ ಕಾಲೋನಿಯ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇನ್ನೂ ಸ್ಟ್ರಲ್ಪ ಜಮಿಾನಿತ್ತು. ಆ ಜಮಿಾನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೇನೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಇರ ಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಆ ಜಮಿಾನನ್ನು ದನಗಳ ಮೇವಿಗಾಗಿ ರಿಜ ರ್ ವಾದಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಆಗ ten acres have been appropriated for grazing purposes of this Colony ಎಂದು ಆರ್ಡರ್ಮದಿ ಆದರೆ ಮೇಲನವರು ರೆವಿನ್ಯೂ ಕಮಾಪನರು ಆದನ**್ನು** ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ಯಾರೇನು ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ? ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾದರೂ ಏನು ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ ? ಗ್ರಾಮಸ್ಥರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ : ಸರ್ಕಾರ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಗಳ ನೀತಿ ಆ ಜಮಿಾನನ್ನು ಇದೆಯೇ? ಕೊಟ್ಟಿದ್ದವರು ಶ್ರೀ ಶೇಷಾದ್ರಿಯುವರು. ಅವರು ಆಗ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮ್ಮಿಷನರಾಗಿದ್ದರು. ಅದರೇ ಆ ಜಮಿನನ್ನು ಗೋಮಾಳಕ್ಕಾಗಿ ರಿಜರ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಪಿಾಪನರ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ವರು^{*} ಮಾಡಿದಂಥ ಆರ್ಡರೇ ಹಾಗಾಯಿತು. ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗಾದ ಮೇಲೆ ಅವರನ್ನು ಬಾಕಿ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದರೆ He may plead his inability. ಅವರು ಸ್ಯಾಂಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದ ನ್ನೇ ಮೇಲನವರು ಒಪ್ಪದಿದ್ದ ರೆ ಅವರಿಗೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿರು ವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲ ಆಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಸ್ಟೀಸ್, ಈಕ್ವಿಟಿ, ನತ್ಯ-ಧರ್ಮ, ನ್ಯಾಯ ಎಲ್ಲಿದೆ ! ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿರ ತಕ್ಕ ಕೆಲನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಏಕೆ ಹೆದರಬೇಕು ? ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಅವರು ಜಬರ್ದನ್ತಾಗ್ನಿ ಚಲಾಯಿನಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೋದರೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಅವರು ಆ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಚೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಅ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಅವರೇ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು, ಆ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಆಗದಿದ್ದ ರೆ ಅವರು ಆ ಸ್ಥಾನ ವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಬೇಕು.

ಸ್ಟಾಮಿ, ನಾನು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪಾಲಸಿ ನಮಿತಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ನಮಿತಿಯಲ್ಲ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗದದವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿನಬೇಕು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳ ಬೇಕು; ಸರ್ಕಾರ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರದವರ ರೀತಿ-ನೀತಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇರಬೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಚಾರ

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 182 4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಗಳನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಆ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ನಮಿತಿ ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾಯಿತು. ಆ ನಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕೆಲವು ನದನ್ಯರೂ ಇದ್ದರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂಥ ಶ್ರಿ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರೇ ಆ ಪಾಲಿಸಿ ನಮಿತಿಯ

ಛೇರ್ಶನ್ ಆಗಿದ್ದರು.

At the Governmental level it may be very difficult for the Government to take decision on policy matters. Therefore it is worthwhile to appoint a Committee consisting of the Chief Minister, Ministers, M.L.A.s and the Departmental Heads so that it may be easy for the Government to take decisions and also save time at the higher level. The Chief Minister was the Chairman of the committee and the Vice-Chairman was the L.S.G. Minister. The Secretary of the Committee was the Secretary to Government in the L.S.G. Department. There, we used to discuss very important matters and arrive at conclusions and we used to take important decisions on policy matters. The Policy Committee took decisions to start a free boarding home at district levels, to form a Depressed Class Fund so that the money set apart for the Depressed Class Amelioration Fund mighty not lapse.

ಶ್ರೀ ಕುಂದುರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ವಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ನಾರಿ ಸ್ಟಾರಸ್ಯವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲೆ ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ ಮತ್ತೊಂದು ನಾರಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೆ ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೆಯೇ ಹೇಳಿದರೆ ಉತ್ತಮ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ._ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪಾಲಿಸಿ ಕಮಿಟಿಯು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಾಗ ಆಗಿದ್ದ ಚೇರ್ಮನ್ನರು (ಎಂದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಹನುಮೂತಯ್ಯನವರು) 'ಏನು ದುಗೃಪ್ಪನವರೇ, ಈ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿದ ಪಿಫಾರನ್ಸುಗಳನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಏನೂ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ'' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಎಲ್. ಎಸ್. ಜಿ. ವಿ)ನಿಸ್ವರು ವೈಸ್ ಚೇರ್ಮನ್ ರಾಗಿದ್ದರು; ಎಲ್. ಎಸ್. ಜಿ. ಸೆಕ್ರೆಟಿರಿಯವರೇ ಪೆಕ್ಕೆಟೆರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ಟೇಟು ಲೆವಲ್ಲಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಎಂ. ಎಲ್. ಎ.ಗಳೂ ಇದ್ದರು. ಇಂತಹವರೆಲ್ಲ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಎಪ್ಟೋ ತಿರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ ದ್ದರು. ಅಂತಹ ವಿಚಾರಗಳಬಗ್ಗೆ ಇಪೂತ್ತಿನ ದಿವನ ಪುನಃ ಏನ್ಸೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎ್ಲದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ Policy Committee affairs become a farce. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಪಾಲಸಿ ಕಮಿಟಿಗೆ ಈಗ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರು ಚರ್ಮನ್ನರಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್. ಎಸ್. ಜಿ.ಮಿನಿ ಸ್ವರವರೇ ಇದಕ್ಕೆ ಚೇರ್ವನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಪಾಲಸಿ ಕಮಿಟಿ

ಯನ್ನು 'ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪಾಲಸಿ ಕಮಿಟಿ 🚮 ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಏನು ಎಂದರೆ, ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾರಿ ಕಮಿಟೀ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೇ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರತಿ ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಮಾಡಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಪಾಲಸಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ! ಹೀಗೆ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಊರುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದೆರಡು ದಿವನಗಳಿದ್ದು ಅಲ್ಲ ಸೈಟ್ ಸೀಯಿಂಗ್ ಎನ್ನುವಂತೆ ಊರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಾ ಗಿದೆ. ನಾನು ಹೀಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ತಾವು ತಪ್ಪು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನೀವು ಒಂದು ಪಾಲಿ**ಸಿ** ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಬಹ**ಳ** ಕೂಲ್ಲಿಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ತತ್ರವನ್ನು ರೂಪಿಸತ್ಕ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಅಲ್ಲೊಂದು ದಿವನ ಹೋಗುವುದು, ಇಲ್ಲೊಂದು ದಿವನ ಹೋಗುವುದು ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದ ರಿಂದ ಏನು ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ! ತಾವು ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಈ ಕಮಿಟಿ ಆದವೇಲೆ ಏನಾ ದರೂ ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದೀರಾ! ನಾನು ಹೋದ ಸಾರಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ದ್ದ್ರೇನೆ.

[Mr. Deputy Speaker in the Chair]

ಇನ್ನೊಂದು ಪಿಷಯ. ಈ ದ್ವಿತೀಯ ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಡ್ಚೆ ಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿದ್ದೀರಿ ಎಂದರೆ, 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು. ಏತಕ್ಕಾಗಿ ನೀರನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಇದನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮಿನ ವರಿಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಅನು ಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ : ಈರೀತಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ್ಷ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಏನಾದರೂಹಿಂದುಳಿದ ಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಿತೇ? ಒಂದು ಸಾವಿರ ಸಂಸಾರ ಗಳಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾಗಲಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ನಂಸಾರಕ್ಕೂ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ**್ಟ** ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವುದಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ! This is an impossibility. ಹೀಗೆ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ 22 ಸಾವಿರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾ ಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮು ಮುಂದುವರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವುನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಹೆಂಚುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ನೀತಿಯೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಜನರಿಗೆ ಇದರಿಂದ 'ಯಾವ ಉಪಯೋಗವು ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲೆ ಎಕಾನಮಿಕ್ ಡೆವಲಪ್ಪುಮೆಂಟ್ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಡೆವಲಫ್ಪುಮೆಂಟ್ ಆಗುತ್ತದೆಯೋ ನನಗೇನೋ ಗೊತ್ತಾಗುಪದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಸರಕಾರ ದವರೇ ಅಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದು ತಪ್ಪೇ ಸರಿಯೇ ಎನ್ನುವದನ್ನು ಯೊಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊ ತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ನೀತಿಗಳನ್ನು ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಬದಲಾಯಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಪ್ರೈಮ್ ಮಿನಿಸ್ವರದರೇ ಹೇಳಬೇಕಾ ದರೆ ನಮ್ಮವರೇ ಇರುವ ನರಕಾರದವರು ಅವರ ನೀತಿ ಯನ್ನು ಏಕೆ ಬದಲಾಯಿ ಸಬಾರದು ?

Sri B. K. PUTTARAMIYA.—I rise to a point of order. ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಲ್ಲದೇ ಇರುವವರ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀ ನೆಹುರವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮಾಡಿರುವ ರೂಲಿಂಗಿನ ಪ್ರಕಾರ ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದವರ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾತನಾಡು ಪುದು ನರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನೈಹರುವರೇ ಇಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಇದು ಸರಿಯೇ? Today the Chair has allowed him to mention Mr. Nehru's name here. Mr. DEPUTY SPEAKER.—No point

of order is involved.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ.—ನಾನು ನರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಇದರಲ್ಲ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟಿಗಾಗಿ 22 ಲಕ್ಷ ರೊಪಾಯಿಗಳನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ. ಇದರಿಂದೆ ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೇನೂ ಧಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಕಾ ರಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು moral courage ಬರು ತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತತ್ಯಶಃ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಈ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ. ಇದರಿಂದ ಒಂದು ವಿಧವಾದ creative forceನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಸೇರಿ ಎಷ್ಟ್ರೋ ವರ್ಷಗಳಾದವು, separate schemes for Bellary District ಎಂದು ಬಳ್ಳಾ ರಿಗೇ ಬೇರೆ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮು, ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೇ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮು, ಮಂಗಳೂ೯ಗೇ ಒಂದು ಸ್ಕೀಮು, ಹೈದರಾದಾದು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೇ ಒಂದು ನ್ನೀಮು, ಬಾಂಬೆ ಕರ್ನಾಟ ಕ್ಕೇ ಒಂದು ನ್ಕೀಮು, ಹೀಗೆ ನರ ಕಾರ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. At least with regard to the development of depressed should be classes, a uniform policy ${f adopted}$. ಆದರೆ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲ ಓದುವ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಫೀ ಕನ್ ಸೆಪ್ಷನ್, ಮತ್ತು ಇತರ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇರು ತ್ತವೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಯುನಿಫಾರಾ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನನ್ನ ಒಂದೆರದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. **ನ**ರನಿಂಹೇಗೌದ (ಶ್ರವಣಬೆಳ ಗೊಳ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತ ಮೊದಲನೆಯವಾಗಿ ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟಿನ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟಿಗಾಗಿ ಈ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ 1,48,90,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋ ಜನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ, ಈ ರೂರಲ್ ಡೆವೆ ಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿಗೆ 55,000 ರೂಪಾ ಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ವರೇಟ್ ಆಫ್ ಸ್ಟೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್ಫ್ರ್ಫ್ರ್ಗೆ 80,35,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಉಪಯೋಗ ವಾಗುವುದು ಬಹಳ ಕ್ಷಮೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ಕೀಮುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು "ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆಮಾಡಬೇಕು

ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕಾಣಲಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಪಂಗಡದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಅನೇಕ ಮಂದಿ ಆದಿಕರ್ನಾಟಕರು ಆದಿ ದ್ರಾವಿಡರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಾವಿ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಹಿಂದೆ ಈ ಸಭೆಯು ಕುಳಿತಿದ್ದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸರ್ವೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕ ಆದಿ ಕರ್ಣಾಟಕರು ಮತ್ತು ಆದಿದ್ರಾವಿದರು ಎಲ್ಲಿ ಒಾನ ವಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಎಪ್ಟು ಬಾವಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ನೋಡಿ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ದೇಶಾಮಳೆ ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ . ಅವರಿಗೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಮೋಕಿಗೆ ಒಂದು ಬಾವಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ಬಾವಿಗಳು ನಿಕ್ಕಬ ಹುದು. ಹೀಗಾದರೆ ನಾವು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವ ರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಸಲಹ ಇಪ್ಪೆ: ನೀರಿಗೋನ್ಕರ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಖರ್ಚಾದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ, ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರು ವಾಸವಾಗಿ ರುವ ಕೇರಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ನೀರು ಒದಗಿಸಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಾವು ಏನಾದರೂ ನಾರ್ಥಕ ಕೆಲಸಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣಿಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾ ದರೆ, ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೆಂಚು ಮತ್ತು ಕಿಟಕಿ ಬಾಗಿಲನ್ನು ಸಪ್ಲೈ ವಾದುವಾಗ ಅರ್ಧ ಬೇಯ ದೆ ಇರುವ ಹೆಂಚನ್ನು ನಪ್ಲೈವಾಡಿದ್ದಾ ೆ. ನಮ್ಮ ಯಲಹಂಕ ಫನ್ಟ್ ಗ್ರೇಡ್ ಹೆಂಚಿಗೆ 135 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟರೆ, 200 ರೂಪಾಯಿ ಚಿಲ್ಲರೆ ಹೆಂಚಿಗೆ ಟೆಂಡರ್ರೇಟ್ ಕೊಟ್ಟು ಅರ್ಧಬೇಯದ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಹಾಗೆ ಮಾಡ ಬಾರದು. ಯಲಹಂಕ ಹೆಂಚನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಮು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಯಾರಾದರೂ ಆದಿ ಕರ್ಣಾಟಕರು, ಆದಿ ದ್ರಾವಿಡರು ಮನೆ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ 500 ರೂಪಾಯಿ $1{,}000$ ರೂಪಾಯಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಲ ಕೊಡಬೇಕು. 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಮನೆಗೋನ್ಕರ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಅದನ್ನು ಕಂಪಲ್ ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ಕಡ್ನಾಯೆ ವಾಗಿ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು. ಕಂಪಲ್ಸರಿ ಎಜುಕೇಷನ್ ತರದಿದ್ದ ಇದ್ದರೆ ಎಷ್ಟು ಕೋಟಿ ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನನ್ನ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ ಮನೆಕಟ್ಟಿ ಕೊಡುವ ಬದಲು ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ಕೊಟ್ಟು ನೄ<u>ಿ</u>ಲು ಪುನ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕ ಳಿಗೂ, ಗಂಡು ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗ ನಹ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಬಹಳ ದಿವನ ಗಳಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಇದ್ದಾಗ್ಗೂ ಕೂಡ ನೇರವಾಗಿ 🤈 ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗು ತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಇವೊ ತ್ತಿನೆ ದಿವನ ಯೋಚನೆಮಾಡುವುದಾದರೆ ಪ್ರೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಟ್ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಿಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಕಡೆ ಗಮನ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಚಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇದುವ ರೆಗೂ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟುಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಬರತಕ್ಕ ವಾಟರ್ ನಪ್ಲೈ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ನಲ್ಲಿ

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1825
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ತಕ್ಷಣ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ವ್ರಾಡಬೇಕು. ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊವೈಡ್ ಮಾಡಿದ್ದೂ ಪೈನಾನ್ಸಿ ಕೂಡ, ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ನಲ್ಲಿ ನಿರಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದ್ದ ರಿಂದ ಗ್ರಾಂಟಿನ ಉಪಯೋಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೊನೆಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಡುವುದ ರಿಂದ ಹಿಂದಿನ ಹೆಂಡಿಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಏನು ಇವೆ, ಯಾವುದು ಪೇಮೆಂಟ್ ಆಗಬೇಕೋ ಅದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್ಮಾಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಫ್ರೆಪ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಯಾವುದು ಪೆಂದಿಂಗ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇದೆಯೋ ಅಡೀಪನಲ್ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟು ಅಮೇಲೆ ಕೇಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ವರ್ಷದ ಕೊನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೇಮೆಂಟ್ಸ್ ಕೊಡುವು ದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮೊದಲು ಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಹಳಿಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಡನೆಯದು ಕುಡಿ ಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ರೆ ನೀರಿನಬಾವಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಚನ್ನರಾಯ **4**00 ಹಳ್ಳಿಗಳಿವೆ. ತಾಲ್ಲೋಕಿನಲ್ಲಿ ಆದರೆ 150 ಬಾವಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇವೆ. ನಾರಿ ರಿಪ್ರೋರ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು "ಎನ್ನುವ" ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೆಗ್ಯುಲರ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ವಾದ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಆರೋಗ್ಯ

ಪರಿಸ್ಥಿ ತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ರೋಡನ್ನು ಯಾರು ಮೈನ್ ಚೈನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು ಮರು ನಿರ್ದಿಪ್ಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ **ಮೆ**ಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ರೋಡ್**ಗಳನ್ನು** ಮಾಡು ತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಪಕ್ಕೇ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. 4-5 ಇಂಚು ದೊಡ್ಡೆ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಮಾಡಿದ ದುದ್ದು ವೇಸ್ಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಖರ್ಚು ತಿರು ಗಾಡುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಲಿಸಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕುವಾಗ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ವೆುಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮಾಡುವ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ P.W.D.ಗೆ ಸ್ರೇರಿಸಬ್ರೇಕು ಎಂದು ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಮೈನ್ಟ್ರೇನ್ ಮಾಡುವು ದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಕೂಡ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ N.E.S. ಸ್ಕೀಮುಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವ ರೋಡುಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ಯಾರು ಮೈನ್ಟ್ಯಾನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನು ಪ್ರಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ತಿರ್ಮಾನವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ಪರಿಂದ ಇನ್ನುವಾುಂದೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ರೋಡುಗಳನ್ನು ಕೆಡ್ಡಾಯ ವಾಗಿ P.W.D.ಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇ ಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮೂರನೆಯದಾಗಿ ಎಕ್ಕೆ ೩೮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ. ನಿಜ ಮಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ಪದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಗೆ ನೀತಿಯ ಮಟ್ಟ ಇಳಿಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನು ಪುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ)...ಸ್ಟಾಮಿ, ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಂಸ್ಥೆಯಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬಾರದು ಎಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನಂಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ......

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆದಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ,

ಶ್ರೀ ೯ಎ೯. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ.—ಎಕ್ಸ್ಮೆಜ್ ಪಾಲಸಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷ ಆದರೂ ಕೂಡ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಮುಂದಿನೆ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಒಂದು ಬಚಿತ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಖಚಿತ ತಿರ್ಮಾನ ಆದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ತಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು, ಕೆಲವು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಪದ್ವತಿ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಕೆಲವು ಜನೆ ಬಂಡವಾಳಪಾಹಿಗಳ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂತಹ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಪಾಲಿಸಿ ಸುನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಾ **ಬೇರೆ ದೃಷ್ಟಿ** ಉುಂದೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಂದಿ**ನ ದಿವನ ಹಳ್ಳ** ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ಏರಿಯಾ ಎಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸೇಂದಿ ಶರಾಬು ಮಾಡುವ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸೇರಿಸಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಇ೯ಕಂ ಹೋಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮನೆಯೂ ಒಂದು ಕಾಟೇಜ್ ಇಂಡ ಸ್ಪ್ರಿಗೆ ಆತರವಾಗಿ'ದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿ ಯುವ ಎಕ್ಸ್ರೆಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ವೆುಂಟಿನವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರೇ ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಬರು ತ್ತಾರೆ, ಹುಪಾರಾಗಿರಿ ಎಂದು. ಆರೋಗ್ಯ, ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಜನರ ಮಟ್ಟ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಹೋದರೆ ಕಳ್ಳಬಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯಿ ಮಾರುವುದು. ಮೊದಲು ಒಬ್ಬನು ಕುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈಗ ಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲಾ ಕುಡಿಯುವ ಪದ್ಧತಿಯಾ ಗಿದೆ. ಈ ಮಧ್ಯೇ ನಮಗೆ ಬರುವ ಇ೯ಕಂಧ ಹೋಯಿತು. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೇಸಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಹಾಳಾಗಿಹೋಗುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರ ಬೇಕು. ಈ ವರ್ಷದ ಅಂತ್ಯದೊಳಗೆ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಪೂರ್ತಿ ತೆಗೆದುಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಇಂಟ್ರೊರ್ಡ್ಯೂಸ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಾರಗಿದ್ದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನಲ್ಲ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಜಪಾಹರ್ಲಾಲ್ ನೆಹರುರವರೂ ಸಹ ಪಾಲ ಸಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಡೆಫಿನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಕ್ಸೀಡ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ನ್ಯೂನತೆ ಗಳಿವೆ, ಮಾರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಕವಿುಟಿಯನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆ ಕಮಿಟ ಯವರು ಎಕ್ಸೈಜ್ ಪಾಲಸಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲ ಡೆಫಿ ನಿಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

4 P.M.

ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರ ಏಕೆ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದ ಹಾಗಾಗಿದೆ. ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಕ್ಸ್ಯೆಜ್ ಹರಾಜು ಆಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗು ಪುದ್ಧಿಲ್ಲ. ಹೇಂದಿ ಮತ್ತು ಸಾರಾಯಿ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧ ತಿ ಇತ್ತು. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹರಾಜು ಮಾಡತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿ ಬಂದಿದೆ. ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹರಾಜು ಹಾಕುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕೆ ಆದಾಯವೂ ಜಾಸ್ತ್ರಿಯಾಗುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಸಣ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹೇಗೌಡ)

ಪುಟ್ಟ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು, ಮಾಮೂಲಾಗಿ ಇರುವವ ರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಹಾನನ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಹರಾಜು ಹಾಕಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರತಕ್ಕ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದೆ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಪರಾಬು ಬೆಲೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಾಬಿನ ಬೆಲೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಇದರ ಬೆಲೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಷರಾಬು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ದಿನ ಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಹೇಳು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ತಯಾರಿಕೆಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ನಿಗಾ ಕೊಟ್ಟಲ್ಲ; ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ಮಾಮೂಲು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಈ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಮಾಮೂಲು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಂದ ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಾಗಲೀ ಅಥವಾ. ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿತೆಗೆದು ಹಾಕುವುದಾಗಲೀ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ, ಆರೋಗ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಂದ ನೀರಾ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದವರೂ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದ ರಿಂದ ನಮಗೆ ಆದಾಯ ನಹ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದು ದರಿಂದ ನೀರಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳಯದೆಂದು ಹೇಳು ತ್ರೇನೆ.

ಕಳ್ಳಭಟ್ಟ ಇರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಜನರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಎಕ್ಸೈಪ್ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬೇರೆ ಡ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರೂಡನೆ ಮಾತ ನಾಡಿದರೆ ಏನೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳ<u>ು</u> ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಂದ ಕೆಲವು ಕಾಗದಗಳಿಗೆ ಸೈನ್ ಹಾಕು ವುದಿಲ್ಲ." ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ದಿವಸ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರುವ ಪಕ್ಷದವರು 150 ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇತರರು 58 ಜನ ರಿದ್ದಾರೆ, ತಾವು ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ನಡೆಯು ತ್ತದೆಂದು ಬಿಲ್ಲುಗಳನ್ನು ತಂದು ಪಾಸುಮಾಡಿನ ಬಹುದು. ಆದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಬೇಕಾ ಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ನೋಡಬೇಕು. Interior ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರಿ ಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲನ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾರಿಗೋ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ

ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ದೇಶ ಖಂಡಿತ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

Other taxes ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರೈತರ ಅರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡುವುದಾದರೆ, Agricultural income-taxನಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ನ್ನೇವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮನೂದೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ನಾವೆಲ್ಲ ಅನೇಕ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿದೆವು. ಆದರೂ ಸಹ ಅದು ಪಾನಾ ಯಿತು. ಈ ಮನೂದೆಯ ಪ್ರಕಾರ ತೆರಿಗೆ ವನೂಲ ಮಾಡುವ ಕೆಲನವನ್ನು ರೆವೆನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿ ಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಹಳ್ಳಿ ಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ, ಇದರ ಅರಿವೇ ಇಲ್ಲದೆ ಇರತಕ್ಕ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರನೆ ಮೇಲೆ ಬೀಳು ತ್ತ್ದದೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರರ್ ಇನ್ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಏರಿಸಬೇಕು, ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದುವರೆಗೂ ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಿಲ್ ಪಾಸ್ಆಗಿ ಕಾನೂನು ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಹೋಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು, ರೈತನ ವರಮಾನವೆಪ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮ ರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾನೂನಾದಮೇಲೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ರೂಲ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಯಾವ ರೀತಿ operate ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಲಾಖಾ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅವರಿಗೆ ವಿವರಿನಬೇಕು. ಈ ನಭೆಯಲ್ಲಿ ನದನ್ಯರಾದ ನಾವು ಗಳೇ ಬಲ್ ಪಾಸ್ಮಾಡಿ ನಾಪೇ ಅದನ್ನು break ಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಿವೆ. ರೈತನಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗುವಂತೆ, ಅವರು ಕೊಡತಕ್ಕ income-tax ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿನಬೇಕು. ಇನ್ನು ಈ ತೆಂಗೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ leakage ಇದೆ. ಮಾಮೂಲು ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬರಬೇಕಾದ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲ ಡಿಮಾಂಡನ್ನು ಏರಿನುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೆರಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಲುಕ್ಸಾನಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅಧಿ ಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ instructions ಕೊಟ್ಟು ಸರಿ ಯಾದ C.I.D. ಗಳನ್ನು ಐಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಲೀಕೇಷ್ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಪೇರ್ಸ್ಟ್ ಪ್ರಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಇ೯ ಕಂಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು reorganise ಮಾಡಿ ಹೊನ ಪದ್ಧ ತಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬ ದ್ದೇನೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟುಕಾಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಕೆ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA (Hospet).— Sir, I will not take very much of the time of the House to talk on general aspects of subjects that are before us today. But there are some important points on which I wish to call the attention of the Government.

Under Registration, Government gets a huge amount of revenue. There are many places where it is profitable. But there are a few places where to have a Registrar's office is not

1958 DEMANDS FOR GRANTS-1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1827 4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

profitable because there is not enough work and there is loss. It has been proposed to remove some of the offices. I have got particularly in mind the question of Sandur. Sandur, as we all know, was once a State and they had even the Supreme Court there, not the Supreme Court as in Delhi but the Ruler there had the powers to give a final decision and sentences. There was a Registration Department in Sandur. Because there has been a small loss it is now proposed to remove that office. I hope the Government will not take any such step. Sandur is a very rich place from which we are getting a huge income from manganese and iron ores. In some departments there will be a profit and in some no Hence I suggest that the profit. registration office need not be removed from Sandur.

Talking about Registration Department I wish to make a suggestion. In Madras they used to have District Registrars. Here such an institution is not in vogue. A few years ago, i.e., about four years ago, posts of District Registrars were created in Mysore and I am sure that it proved a very healthy institution. I suggest that we should have a District Registrar for each one of the districts. Not that I am anxious to create more posts for officers and increase the expenditure but there are obvious benefits from an institution like that. I hope the Government will pay more attention to it.

I must congratulate the Government on the bold step they have taken in stopping the sale of ganja. It involves a loss of Rs. 10 or 12 lakhs but it is worthwhile losing that amount because it was creating a lot of hardship for the people who were using ganja. The previous speaker was talking about the sale of toddy and arrack shops. The experiment that was tried this year has resulted in considerable loss to the Government to the extent of Rs. 10 or 14 lakhs. I hope they will not repeat it and that they will adopt a method that will give them the largest amount of return on the sale of these shops.

Under Demand No. 13-Other Taxes and Duties—there is a mention of Sugarcane Cess Fund, and it is stated

¹n the note that it refers specifically to Mandya area. I wish to ask the Government why they do not mention anything about Hospet where we have got a Sugar Factory. Almost Rs. 6 to 7 lakhs is collected annually as Sugarcane Cess Fund. Also we have got another factory working Shimoga. There also the same cess is going to be collected and in other factories that are now going to work. amount ofSugarcane Cess that is collected from all these different factories should be put into a regular Sugar Cane Cess Fund to be used for developmental work in those particular areas. I believe the Government has got a Bill ready for creating such Sugarcane Cess Funds for different areas and I hope they will bring it into effect as quickly as possible.

With regard to rural development, there is an item which occurs very frequently and that is economic aid to agriculturists. Under that item I want to make one suggestion. An Hon'ble Member speaking a little while ago, was making a suggestion regarding giving of bullocks to cultivators and especially to Scheduled Castes and Scheduled Tribes people of the State. It is a very good thing. But a long with that I would like to suggest that we should give to these Scheduled Castes and Scheduled Tribes Hallikar heifers because they cost much less than full grown bullocks or bulls. Calves of 8 or 9 months cost barely Rs. 50 or Rs. 60. If we adopt that policy of giving heifers as we give bullocks to Harijan families, even old widows will be able to take care of them and in course of time they will give them a nice young bull or bullock. I suggest that it may be taken up.

There is an item for economic aid to the development of cottage industries. We are giving help to continue the same industries, which our ancients especially these Harijan families, have been carrying on for a very long time. May I suggest that our Department of Cottage Industries spend time and do research work and send some men to other countries even if necessary to countries like Japan, where they are having cottage industries on a very

(Dr. R. NAGAN GOWDA)

large scale and where they even go to the families and introduce new cottage industries to them? These Harijan families are very clever people. They have been spending all their time in doing their work with their hands and bodies and such being the case they are capable of doing very intricate and nice things with their hands if they are given an opportunity. If they are shown new cottage industries they will be able to carry out very successfully and supply some of the needs of the country that we are now importing From foreign countries.

I have got one or two items more to speak on. For rural water supply we are spending only Rs. 43 lakhs—There are scheme like rural water supply scheme, national water supply scheme and another scheme especially for Scheduled Castes and Backward Classes for which we have allotted Rs. 3.58 lakhs for wells. It is time that such wells are not necessary for Scheduled Caste families alone because it shows that we are not willing to join and use common I do not know how it could be overcome. I have seen boards near the wells saying that nobody should be obstructed from taking water from these wells. But no Scheduled Caste families take water from these wells but from separate wells dug for Scheduled Castes and Tribes. must have some propaganda work done and also we should see that the revenue officers specially the village patwaries take special interest so that these notices are adhered to and that the Scheduled Castes are allowed to take water from these wells.

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—Does the Hon'ble Member honestly believe that for want of propaganda they are not allowed to take water there?

Dr. R. NAGAN GOWDA.—It is not mere propaganda. They should take some real interest in the matter and see that it is enforced. It is not being enforced; that is the trouble. I think it is a little unpleasant work. But it has to be done. When they are Government servants and eating the salt of Government they should carry

out the policies of the Government. It is a difficult problem, I agree. But still great many things have been achieved now and I think we will be able to achieve that also in course of time.

One more item—Rs. 11 lakhs has been provided for rural communications. It is a very small amount. I wish Government had provided a little more amount for this item, because rural communications are very bad living in Bangalore People enamoured of beautiful roads that we have here. But just leave Bangalore for half a mile and go into the surrounding areas; you will see tent awful condition of the roads. I once went to Munireddipalya. I went about two furlongs beyond and I found that the jeep could go but not the Government car. Our rural communications are very bad and so Government should provide more money.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ (ಹರ್ಪನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ಪುಂಟ್ ಡಿಮಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಾನು ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಏಕೆಂದರ ಇದು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಡಿಪ್ರೆನ್ಡ್ ಕ್ಲ್ಯಾಸಿಗೆ ನಂಗುಂಧಪಟ್ಟಡಿಮಾಂಡ್. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ದಿನ ಅನೇಕಡಿಮಾಂಡುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ನಮಗೆ ಚೈಮ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಹತ್ತು ನಿಮಿಷ. ಹತ್ತು ನಿಮಿಷಗಳೊಳಗೆ ಏನು ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡ ಬಹುದು! ಏನು ನಜೆಷನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೋ, ಗವರ್ನ್ ಮೆಂಟ್ ಪಾಲಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುಪುದಿಲ್ಲ. ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ಡ್ ಕ್ಲ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ಸಗಳ ಗಾಗಲ, ಇತರ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗಾಗಲ ಪ್ರಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಡಿಮಾಂಡನ್ನೂ ಇತರಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳ ಜೊತೆ ಇನ್ ಕ್ಲೂಡ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೊ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಏನು ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಎರಡೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ಟಾಮಿ, ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಐಟಮ್ ಬೈ ಐಟಮ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. '' Aid to Voluntary Agencies—Aid to District and Taluk and other organisations for removal of untouchability" ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದವರು 23,000 ರೂಪಾಯಿ ಅರಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. Agency ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಏಜಂಟು ಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ? ಅಥವಾ ಆ ಏಂಜಟರುಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಪಾರ್ಟಿ ಏಜಂಟರುಗಳಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ? ಈ ಏಜಂಟರುಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏತಕ್ಕೇನ್ಯರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಇವರಿರುವ

1958 DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1829 4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಉದ್ದೇಶವೇನು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಸ್ಪಲ್ಪವೂ ಅರ್ಥ ವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಐಟಮ್ಮಿಗೆ 23,000 ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿರುವುದು ಪೇಸ್ಟ್. ಇದನ್ನು ಇಮ್ಮೀಡಿ ಯಟ್ ಆಗಿ ಸ್ವಾಪ್ ಮಾಡಬೇಕು.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಪ ಗ್ಯಾಂಡ ಐಟಮ್ ಕೆಳಗೆ 20,000 ರೂಪಾಯಿ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷ೯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಿಗೋನ್ಕರ ಪ್ರಾಪ ಗ್ಯಾಂದ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಾಪಗ್ಯಾಂಡ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಆಸಲು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಓಟಿಗಾಗಿ ಪ್ರನಾರ ಮಾಡುತ್ಕಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹರಿಜನರ ಹೆನರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದುದ್ದು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನರ್ಕಾರ ದವರು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಬ್ಲಿಸಿಟಿ, ಪ್ರಾಪಗ್ಯಾಂಡ ಎಲ್ಲಿದೆಯೋ, ಅವರ ಚಾರ್ಜಿನಲ್ಲಿರು ವವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಯಾರಿಗೆ ದುಡ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ, ಒಂದೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವು ಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೃಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿನ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರನ್ನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

`ಮೂರನೆಯದಾಗಿ, ಮೊಬೈಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ಸ್ ವಿಚಾರ. ಇವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದಾರೆ! ನಿಜ ವಾಗಿ ಯಾವ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಗಾದರೂ ಈ ಯೂನಿಟ್ಟು ಗಳು ಹೋಗಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆಯೇ; ಇಲ್ಲ, ಹಳ್ಳಿ ಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೇ? ಇವು ಇವೆ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ಇವು ಇರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಆಫೀನರುಗಳಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಸಂದೇಹ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ 50,000 ರೂಪಾಯಿ ಅಲಾಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಷೆಡ್ಯೊಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ರಗಳ ಹೆಸರು ಹೇಳ ತ್ರಾ ದುಡ್ಡು ತಿನ್ನುವ ಒಬ್ಬರೋ ಇಬ್ಬರೋ! ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನವೇಲೆ ಆಫೀನರ್ಸ್ಸನ್ನೂ ಏಜೆಂಟ್ ಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಾಪಗ್ಯಾಂಡಿಸ್ಟ್ ಗಳಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ದುಡ್ಡು ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಐಟಮ್ ಆಫ್ ಟರ್ ಐಟಮ್ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಏನು ಉಪಯೋಗ ವಾಗುತ್ತದೆ ? ಈ ಯೂನಿಟ್ಟ್ ಗಳು ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡು ತ್ತಿವೆ ? ಹರಿಜನರ ಹೆಣ್ಣುವುಕ್ಕಳು ಎ**ಪ**್ಪು ಕಪ್ಪಪಡು ತ್ತಾರೆ : ಇವರ ವಿಚಾರ ದೇವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೋನ್ಕರ 50,000 ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ : ದೆಯಮಾಡಿ ಈ ವಿಮೆನ್ಸ್ ವೆಲ್ಫೇರ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕು. ಈ ಸ್ಕೀಮು ಎಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕ್ಕಾದರೂ ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ? ಅಫೀನರುಗಳಿಗಾದರೂ ಗೊತ್ತೇ : ಎಷ್ಟು ರಹನ್ಯವಾ ಕೆಲನ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ : ಅದೂ ಸರ್ಕಾರ ಿ ಉದ್ದೇಶವೋ?

ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ವಿಪಯ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದು ಚಲೋ ಉದ್ದೇಶ. ಈ ಸ್ಕೀಮಿಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹಾಯ ಕೊಡು ತ್ತಾರೆ. ವೆ**ು**ೄಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ನಹ ಮನೆ ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ನಹಾಯ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕ್ರೀಮ್ ಕೆಳೆಗೆ ಮನೆಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೆ, ಆ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲಾ ಹರಿಜನರನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ್ಕಇಲ್ಲವೇ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣ ಅವರ ಅಫೀನರು ಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದೆಯೋ ?

ಹರಿಜನರ ಒಂದು ಮನೆಗೆ ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡುತ್ತೀರ. ಮುನ್ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನೂ ಒಂದೇ ನಲ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ! ಅದನ್ನು ಮೂರು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಮೊದಲನೆಯ

ಇನ್ ಸ್ಟಾಲ್ ಮೆಂಟನಲ್ಲಿ 100 ರೂಪಾಯಿ, ಎರಡ ನೆಯ instalment ನಲ್ಲಿ ನೂರು, ಮೂರನೆಯ instalment ನಲ್ಲಿ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡು ತ್ರೀರಿ. ಹೀಗೆ ಮೂರು ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗತನ್ನು ವೂರು ನಾರಿ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ನೂರು ರೂಪಾಯಿ**ಗಳನ್ನು** ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 25-30 ಮೈಲದೂರ ದಿಂದ ಹರಿಜನರು ಬಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿ ತಿರಬೇಕು. ಭಿಕ್ಷುಕರ ಹಾಗೆ ಕಾಯುಕೊಂಡು ಬೇಗನೇ ದುದ್ದು ಅವರಿಗೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರ! ಅದರಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಲು ಎಷ್ಟು! ವಿಲೇಜ್ ಮುನ್ಸೀಫ್, 15 ರೂಪಾಯಿ, ಶಾನುಭೋಗನಿಗೆ 20 ರೂಪಾಯಿಗೆ ತಹಸೀಲ್ಥಾರನಿಗೆ 25 ರಿಂದ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಆಖೈರು ಹರಿಜನರಿಗೆ 50 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಮುಟ್ಟು ವುದಿಲ್ಲ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂಬ ಆಶೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ತಹಸೀಲ್ದಾರ

ರಿಗೂ ಹಣ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಬೇಕಾದರೆ ಫೋನ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಸಿದ್ದನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಪ್ಲಿ ಕೇಶ೯ ಸಿದ್ಧ ಮಾಡುವುದು. ` ಮೂರುನೂರು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸ್ಯಾಂಕ್ಷ೯ ಮಾಡುವುದು. ಅದ ಕ್ಕೊಂದು ಹೆಬ್ಬೆಟ್ಟಿನ ಗುರುತುಹಾಕಿನುವುದು. ಯಾರು ನೋಡಬೇಕು ? ನೀವು ನೋಡುತ್ತೀರಾ ! ನಿಮ್ಮ ಆಫೀ ನರುಗಳು ನೋಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಹೆಬೈಟ್ಟಿನ ಗುರ್ತು. ಹರಪನಹಳ್ಳಿ, ಕೂಡ್ಲಿಗಿ ತಾಲ್ಲೂ ಕಾಗಳಲ್ಲಿ ಓಪನ್ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ವಿಚಾರಮಾಡಿ. ಕೂಡ್ಲಿಗೆ ತಹಸೀಲ್ದಾರರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿರುವ ಸುಮಾರು 50 ಅಪ್ಲಿಕೇಶ೯ಗಳನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ದುಡ್ಡು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ? ಹರಿಜನರ ಉದ್ಘಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಉದ್ದಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಗವರ್ನವೆುಂಟ್ ಆಫೀನರುಗಳನ್ನು. ಅವರನ್ನು ಉದ್ಘಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ : ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದುಃಖವಾಗು ತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ಸ್ಕೀಮ್ ಹರಿಜನರಿಗೋನ್ಯರ ಅಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಆಫೀಸರು ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

4-30 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅದು Housing Colonisation ವಿಚಾರ. ಕೊರಚರು, ಕೊರಮರು, ಇಂಥವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡು ವುದೂ, ರಸ್ತೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದೂ ಚಲೋ ಉದ್ದೇಶ. ನರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಣ ಆ ಜನರಿಗೆ ಮುಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊರಚರು ಈ ಧನಸಹಾ ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಬಂದರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದೊಡ್ಡ ಸುಗ್ಗಿ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಅಧಿಕಾರಿಯೂ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಸಂಪಾ ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ. ತಿನ್ನುವುದಕ್ಕಿಲ್ಲದೇಯಿದ್ದ ತಹಸೀಲ್ದಾರ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಸಿ ಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ. ಈ ಜನರಿಗೆ ಮನೆ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸ್ ಪುದಕ್ಕೆ, ರಸ್ತ್ರೆ ಮಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಲೆಕ್ಕತೋರಿಸಿ false vouchers, false bills ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾವು ಹಣ ನಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನರ್ಕಾರದವರು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ)

ಈರೀತಿ ಹಣಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳದೇ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಆ ಜನರು ಮನೆಕಟ್ಟ್ ಕೊಳ್ಳಲು ಹಣಕೊಡಿ ಎಂದು ಇವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರಲಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಮೋಸಮಾಡ ಬಾರದು; ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಹಾಕಬಾರದು. ನಿಜ ವಾಗಿಯೂ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಥಾರ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಲಿ, ಇಲ್ಲದಿ ದ್ದರೆ ಬಡಲ. ಹಿಂದೆ ಸರಕಾರದಿಂದಲೇ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ, ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ರೀತ್ತಿ ಕಪ್ಪಪಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಗೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಮೋನ, ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ? ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು, ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ; ಯಾರಿಗೋ ಉಪಕಾರ ಇವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ತಾವು ಗಾಂಧಿ ಶಿಷ್ಯರು, ಧರ್ಮಿಷ್ಠರು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನತ್ಯ, **ಧ**ರ್ಮ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಪಂಗಡದವರು ಕೋಟ್ಯಂತರ ಜನೆನಿ ದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡು(ತ್ತೇವೆ, ಹಾಗೆ ಮಾಡು ತ್ತ್ರೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಘಾರ ಮಾಡುವ ಮನನ್ನು ಇವರಿಗಿಲ್ಲ. ಈ ಹರಿಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಕಲ ಸುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಕಂಡರೆ ಇವರಿಗೇ ಅಸಹ್ಯ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿ ಬಂದರೆ, ಇವನು ಮಾದಿಗೆ, **ಇವನು** ಹೊಲೆಯ, ಬರ್ು ಕುರ್ಚಿಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಅನ್ನುತಾರೆ, ಬಾಯಿ ಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿ ಪಾಪ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಅವರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಅವರನ್ನು ಮುಂದೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಾಯಿ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ನಾರಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ, ಎರಡು ಸಾರಿ ನಂಬುತ್ತಾರೆ, ಮೂರನೆಯ ಸಾರಿ ನಂಬುವುದಿಲ್ಲ. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ನವರಿಗೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಕೆಲನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಅರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇದು ವರೆಗೆ ಬಂದಂತೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನವರು ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಪೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ರ್ ನವರ ಬೆಂಬಲ ದಿಂದ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆದಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಮೋನ ಮಾಡಬಾರದು.

ಇನ್ನು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವರೂ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟುಬಿಡಲ್ನಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಕೊಡಲಿ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ನಹಾಯ ಕೊಡುವುದು, ಎತ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ನಹಾಯ ಕೊಡುವುದು, ಇವೆಲ್ಲವೂ bogus, false. ಅವರು ವಿದ್ಯೆಕಲಿಯಲು ನಹಾಯಮಾಡಲಿ, ಹಾಗಾದರೆ ಇವರ ಹೆಸರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬದುಕುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಗಾಗಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯು ಖರ್ಚು ಮಾಡಲ. ಆದರೆ ಇವರೆಲ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲ ಮುಂದು ವರಿದರೆ ನಾವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ವೆಂದು ಇವರಿಗೆ ವಿದ್ಯೆಗೆ ಮೊದಲೇ ಮಟ್ಟಹಾಕು ತ್ತಾರೆ. ಹಾನ್ಟೆಲುಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಿ ಧ್ವಂಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹುಡುಕು ತ್ತಾರೆ. ಚಾಡಿ, ಕ್ಷುದ್ರ ಹೇಳಿ ಕಿರುಕುಳ ಕೊಡು

ತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಡೆಕ್ಟರೆ ಕ್ವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಾನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಸ್ಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಹಾಗೆ ಕೊಡದೇಇದ್ಪುದರಿಂದ ಕೆಟ್ಟ ಪರಿಣಾ ಮವಾಗಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟೆ ಲುಗಳಿವೆ. ನಾನು ಸೆಕ್ಕೆಟರಿಯಾಗಿ ಐದುವರ್ಷ ಕೆಲನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆಹಾಸ್ಟೆಲನಲ್ಲಿ 130 ಮಂದಿ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಅದು ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಕ್ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಮ್ ಆಗಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಹರಿ ಜನ ಬಾಲಕಿಯರ ಹಾಸ್ಟೆಲಿದ್ದುದು ಈ ಹೊತ್ತು ಅಲ್ಲಿಯ ಬಾಲಕಿಯರೆಲ್ಲ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯಕ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಆಗಿದೆ.....

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಬೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ವೆಲನಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯೆನ್ನರಿದ್ದಾರೆಯ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ವೊದಲು ಹರಿಜನರಾಗಿ ದ್ದವರು ಈಗ ಕ್ರಿಶ್ಚಿಯನ್ನರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

್ರೀ ಮಂಜಪ್ಪ್ರಉಳ್ಳಾಳ್ (ಕಾರ್ಕಳ).— ಡೈರೆಕ್ವರು ಅಲ್ಲಿಹೋಗಿ ವಿಚಾರಣ್ ಮಾಡಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಹೇಳಿದರು; ಅವರು ಆರೀತಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೆ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.—ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ದರಿಂದ ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಇಂಥಾದ್ದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ವಾಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮ್ಯಾನೇಜ್ ಮೆಂಟ್ ಬದಲಾಯಿ ಸಬೇಕು. ನರಿಯಾದ ಸೌಕರ್ಯಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.—

ಇನ್ನು ಬಾವಿಗಳ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬಾವಿಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರು ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಬಂದು, ಹೊತ್ತು ಹುಟ್ಟುವ ಹೊತ್ತಿನಿಂದ ಹೊತ್ತು ಮುಳುಗುವ ವರೆಗೂ ಬಾವಿಗಳ ನುತ್ತಲೂ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಗೌಡರೆ ನೀರು ಹಾಕಿ, ಗೌಡರೇ ನೀರು ಎಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೂ ಅವರಿಗೆ ನೀರು ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೇ ಬೇರೆ ಬಾವಿ ಮಾಡಿ ಎಂದರೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ.

Sri J. P. SARWESH (Serum-S.C.).— This is worse than South Africa!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ದಾನಪ್ಪ.---ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರವಿರು ವಾಗ ಹೀಗೆ ಹರಿಜನರು ನೀರಿಗಾಗಿ ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿಗೌಡ ನೀರು ಹಾಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೆಂದರೆ, ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಜಾಸಕಾರವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆ? ನಮ್ಮ ಸ್ವತಂತ್ರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳಗತಿ ಹೀಗಾಗಿದೆ, ಅದರೂ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾಯ, ಧರ್ಮವಿದೆ ಇಲ್ಲಿ? ನಮಗೆ ಇದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಇದನ್ನು ಅವರು ಆಲೋ ಚನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಾಚಿಕೆಯಲ್ಲ, ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಾಯಿ ಬಾರದು. ಐದುವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳೋಣ, ರೊಕ್ಕ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳೋಣ, ಮನೆಮಾರು ಕಟ್ಟಕೊಳ್ಳೋಣ, ಇರುವವರು ಇರಲ, ಹೋಗುವವರು ಹೋಗಲಿ ಎಂಬುದು ಅವರ ಮನೋ ಧರ್ಮ. ಪ್ರಜೆಗಳಿಗೆ ಏನು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ, untouchability ವಿಚಾರ. ಅನ್ಪೃಶ್ಯತೆ ತೆಗೆಯಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನರ್ಕಾರ 1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1831
4. STAMPS, 6. BECN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚುವಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಟು ಮುಟ್ಟುವುದು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದೆ, ಎಲ್ಲಿಲ್ಲ ?

ಈ ಅಂಟು ಮುಟ್ಟದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಕೋಟ್ಯಾಂ ತರ ರೂಪ್ರಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. **ಇದನ್ನು** ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳ ಗಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಮೊದಲು ನೀವು ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ಅಮೇಲೆ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ತೊಳೆಯ ಬೇಕು. ನಿಮ್ಮವರಿರುವ ಊರುಗಳಲ್ಲೇನು ಮೂಡ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲು ಆಲೋಚಿಸಿ; ಅನಂತರ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿ ದೂರದಲ್ಲಿರುವರುವವರಿಗಾಗಿ ಹೊಡೆದಾಡಿ. ಅಂಟು ಮುಟ್ಟುವುದು ಹೋಗ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ಕೀಂ ಪ್ರಕಾರ ಖಚಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಿಗ್ರೋಜನರ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಗಲಾಟೆಯಾಗದಂತೆ ಹೇಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಉಗ್ರ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೋ ಹಾಗೆ ಅನ್ಪೃಶ್ಯತಾನಿವಾರ ಣೆಗೆ ಇಲ್ಲೂಕೂಡ ಉಗ್ರಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಅದು ನಿವಾರಣೆ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

*ಶ್ರೀ ಎಸ್ ಮುನಿರಾಜು (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).— ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಈ ದಿನ ಸಭಯ ಮುವಿಟ್ಟಿ ರತಕ್ಕಂಥ ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾಕೆಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ಡಿಮ್ಯಾಂಡುಗಳಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ ಎಂಟರಲ್ಲಿ 13 ಹ್ವೇಟ್ ಟಾಕ್ಸ್ ಅಂಡ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ್ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ಟಿ ಬಾಬಿನಿಂದ ಸುಮಾರು 43.45 ಲಕ್ಷರೂಪಾಯುಗಳು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಪರ್ಪನಸ್ಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ ಈಗ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನ್ನಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಭಾಷ್ಯಂರವರು 1950 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ತೆರಿಗೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.—

"I wish to bring to the notice of the Hon'ble Members of this House that in so taxing we have got a provision authorising the government to give exemption. Under that provision, we have issued an order that domestic consumption of electricity will be exempted from the operation of this tax."

ಹೀಗೆ ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಅವರು ಆಗಿದ್ದಂಥ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದ್ದರೂ ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ನುಂಕ ವಿಧಿಸಿ ದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ (ಹಣಕಾನು ಶಾಖೆಯ ನಚಿ ವರು).-ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಫಲ್ಪ ಸರ್ಪ್ಲಸ್ ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಆದ್ದರಿಂದ ಡೊಮೆಸ್ಟಿಕ್ ಕ೯ನಮ್ನ೯ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಛಾರ್ಜ್ ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಮುನಿರಾಜು....ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಫೈನಾ೯ಷಿಯಲ್ ಆಸ್ಪೆಕ್ವನ್ನು ಒಪ್ಪು ತ್ಯೇನೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟರ**ು**. ಈಗ ಯಾವರೀತಿ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ ದೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ, ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾಸ್ತ್ರಿಯಾಗಿಯೆಂಬದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಟಿಂಗ್ ನರ್ಕ್ಯೂ ಟ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದರ ವಿಧಿನುತ್ತೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಲಾಭ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬಂಡಸಾಳ ಹಾಕಿದವೇಲೆ ಈಗ ಅದರಿಂದ ನಪ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಾನ್ಯ ನಭೆಗೆ ಕೊಟ್ಟರುವ ಭರವಸೆ ಯಂತೆ ನಡೆಯಲು ಅವಕಾಶ ತಪ್ಪಿದಾಗ ಈ ನಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೇಳಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾ ಗಿತ್ತು. ಕೊಟ್ಟ ಭರವಸೆಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ಕವಾಗಿ ಹೋಗುವುದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಪುನರಾ ಲೋಚನೆ ಮಾದಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆವೆು(ಲೈಸ್ವೇಟ್ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡ್ಯೂಟೀಸ್ ವಿಚಾರ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವ ಪ್ರಮೇಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲ ನಾನು ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ನುಮಾರು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಾನ ನಿರೋಧದ ನೀತಿ ವಿಚಾರ ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆಂದು ಸೂಚಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಅವ ರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀ ಮರಿಯಪ್ಪನವರು ಈಗ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಆದ್ದ ರಿಂದ ಈ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಅಂತೆಯೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ವಾದ ಮೇಲೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ, ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಅಥವಾ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ಈ ಎರದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಖಚಿತವಾಗಿ ಸೂಚಿನಬೇಕೆಂದು ಬಿನ್ನೈನುತ್ತೇನೆ.

ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಚಿವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲ ಸಮಿತಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಗರೇ ಹೇಳಿದರು. ಈ ದಿಸನ ಹಳ್ಳಿ ಉದ್ದಾರವಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥಿ ತರೀತಿಯಲ್ಲ ನಡೆಯಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಕಂಡು ಬರತ್ತಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.... ತಾವು ತಪ್ಪಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ನವರು ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿ ಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಲೆವೆಲ್ ನಲ್ಲಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರ ನಾನು ಹೇಳಿದೆನೇ ಹೊರತು ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವುನಿರಾಜು.—ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲ ಒಂದು ನಮಿತಿಯಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ದಿವನ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ರುವುದನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಲು ಖಂಡಿತ ನಾಧ್ಯವಾಗು ವುದಿಲ್ಲ, ಖರ್ಚುಮಾಡುವ ಹಣ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಖರ್ಚಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಷ್ಟು ಫಲ ದೊರೆಯು ಿವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್ ಅಥವಾ ನಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ನೇರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಖಂಡಿತ ಗ್ರಾಮಾಭಿ ವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತ್ರೇನೆ. ಬಡ್ಜ್ರೆಟ್ ಮೆಮೊರಾಂಡಂನ ಆರನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲರುವಂತೆ ಸುಮಾರು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೋದವರ್ಷ ಉಳಿತಾಯವಾಗಿದೆ, ನರೆಂಡರ್ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಇನ್ನೇನು ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಆಗು ತ್ತದೆಯೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುಲ್ಲ. ಇುಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷ೯ಗೆ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದರಲ್ಲಿ 11 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ, 1957–58ರಲ್ಲ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಗೆ ಇಂಟರ್ ವಿಲೇಜ್ ಕಮ್ಯೂ ನಿಕೇಷ೯ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಎಷ್ಟು ಒದಗಿಸಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ, ಅಮಲ್ಮಾರರು 31-3-1958ರ ವರೆಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಇಂಟರ್ವಲೀಜ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇರ್ಪಗೆ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.

Rural health, sanitationಗಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ರಸ್ತೆ ಸಂಚಾರ ಮಾರ್ಗ ಗಳಿಗಾಗಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಇವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಆಗದೇಇದ್ದರೆ, ಪ್ರಗತಿ ದಾಯಕವೆಂದು ಹೆಸರಾವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕೀರ್ತಿ ತರತಕ್ಕಂಥ ಮಾತಲ್ಲ. ಸಂಚಾರ ಸೌಲಭ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನಾದರೂ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಿನ್ನವಿಸಿಕೊಳ್ಳು ತ್ರೇನೆ.

Rural water supply scheme ವಿಚಾರವನ್ನು ಬರೀ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಹೇಳುತ್ತಾಇದ್ದೀರಿ. Protected water supply schemeಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೈಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯ ನೆರವೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ, ನೀರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಹೊಡೆಯುತ್ತಲೇಇದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಭಾವಿಗಳು ಆಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಏನೂ ಕೆಲನ ಆಗು ತ್ತಿಲ್ಲ. 30 ಅಥವಾ 40 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1957-58ರಲ್ಲಿ ಜಾಗ್ರತೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲ್ಲ ేన్లాను $\dot{ ilde{ ilde{ ilde{t}}}}$ ్రాను $\dot{ ilde{ ilde{ ilde{t}}}}$ ్రాని. $1957 ext{-}5reve{ ilde{ ilde{b}}}$ రల్లో Protected water supply scheme జార్ **ಮಾಡಲ್ಲ. ಗು**ಡಿಬಂಡೆ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗ ಳಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ನಹ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗೆ ಏಪ್ರಿಲ್ 17ನೆಯ ತಾರೀಖು ಆಗಿಹೋಯಿತು.

ಇನ್ನೂ ಮಂಜೂರು ಅಗಿಲ್ಲ. ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಮಾಡದೇಇದ್ದರೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ :

ಇನ್ನು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪ ನವರು ವಿನ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನೇ ಪುನಾ ಹೇಳಲು ನಾನು ಬಯನುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರು ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಪ್ ಕೊಡಬೇಕು. 10-15 ರೂಪಾಯಿ ಕಂದಾಯ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಿ. ಭಾವಿಯ ಸಲುವಾಗಿ 150 ರೂಪಾಯಿಂದ 500 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಧನಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿನ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರು ಉದ್ದಾರವಾಗುತ್ತದೆ. 300 ರೂಪಾಯಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಲುವದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಬರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ನಿಮ್ಮವರ್ಗದವರ ಉದ್ದಾರವಾ ಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರಥಮದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಆರ್ಥಿಕಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಲು ಏನೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು `ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣ ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

5 Р.М.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಕರ್ಕೆರ (ಸುರಾತ್ಕರ್)....ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ನಂಬರ್ (3) 8 ಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಎಕ್ಸ್ರೆಪು ಬಾಬಗೆ ಒದಗಿಸಿರುವ 28 ಲಕ್ಷದ 61 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯುಗಳನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ಥಾಗತಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತು ಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಚ್ಚಿಸು:್ತೇನೆ.

ಈಗ 1947ನೆಯ ಇಸವಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ನಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ನಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯್ ಜ್ರಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಮತ್ತು ಆದಳಿತ ಪಕ್ಷದವರೂ, ಇತರ ನದನ್ಯರೂ ವಿಶೇಷವಾದ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ಮಾತ್ರ ನಕ್ಸೆನ್ಫ್ರಲ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿಯಾರೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಾರಾಯಿ ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಕೂಲ ಕೆಲನ ಮಾಡುವವರ ಮತ್ತು ಬಡವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗರೀಬರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಆದರ ಮನಸ್ಸಿನ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾನನಿರೋಧವಿರುವ ನ್ಹಳಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೂಲಯಾಳು ಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಈಗ ನಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿಮಕ್ಕಳು ನಂತೋಷವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ನಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿ ಇಲ್ಲ ದಿರುವಾಗ ಎಲ್ಲ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಆಗು ತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಎಂಬುದು ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಇತ್ತು. ಆಗ ಬಾಟರ್ ಒಂದಕ್ಕೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿಗಳಿತ್ತು. ಟಾಡಿಲಕ್ಕರ್ ಮತ್ತು ಪಾಮ್ ಟಾಡಿಲಕ್ಕರ್ ಆರು-ಏಳು ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿತ್ತು. ಈಗ ಪುನಃ ಅದು ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿಗಳಾಯಿತು. ರಿಂದ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ನಕ್ಸೆ ಸ್ಫ್ರಲ್ ಆಗಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈಗ ಎಷ್ಟೋ ಜನೆ ಬಡವರು, ಅದರಲ್ಲೂ ಮಧ್ಯಮವರ್ಗ

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1833
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ದವರು ಶೇಕಡ 75 ಭಾಗ ಕುಡಿಯುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಡವರ ಕಪ್ಪಗಳನ್ನು ದೂರಪಡಿನ ಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವುದ್ಯಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು 1947ನೆಯ ಅಕ್ಟ್ರೋಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ಅಕ್ಟನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಆ ಕ ಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಬೆಲ್ಲ ತಯಾರಿಕೆಗೋನ್ಕರ ಲೈಸನ್ಸ್ ನ್ನು ಫ್ರೀಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟರು. 1952ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾ ಅಂಗಡಿಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲು ರೈಸನ್ಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ನೀರಾವನ್ನು ಮಾರುವುದ ರಿಂದ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಕುಡಿಯುವುದು ಕಡಮೆಯಾಗು ವುದು. ಆದರೆ ಎರಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನವರಿಗೆ ಆ ರೀತಿ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಡದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ತರಹ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ನೀರಾ ಅಂಗಡಿ ಒಂದಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಕಟ್ಟಬೇಕು ಮತ್ತು ನಿಗದಿಯಾದ ದರ ದಲ್ಲಿ ಮಾರಬೇಕು. ಕಾಫಿ, ಟೀ ಪಾನೀಯಗಳಿರುವ ಅಂಗಡಿಗಳಿಗೆ ರೈಸೆನ್ಸ್ ಇಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ನೀರಾ ಪಾನೀಯ ಅಂಗಡಿಗೂ ಲೈಸನ್ಸ್ ಇಡಬೇಕು. ನೀರಾ ವನ್ನು ಒಂದು ಟೈಂ ಲಮಿಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀರಾವನ್ನು 12 ಘಂಟೆಗಳಿತನಕ ಇಡಬಹುದು. ನೀರಾ ಪಾರ್ದರ್ಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾ ರಕ್ಕೆ ಲಾಭವೇ ಹೊರತು ಲುಕ್ಸಾನು ಇಲ್ಲ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ 9 ಘಂಟೆಯಂದ 10 ಘಂಟೆಯವರೆಗೂ ಮತ್ತು 7 ఘంటే ಸಾಯಂಕಾಲ 4 ಘಂಟೆಯಿಂದ ಯವರಿಗೂ ನೀರಾ ಮಾರಾಟಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನೀರಾವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಯಾವ ದೋಷವೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪಾಮ್ಗ್ರೂವ್ ಎಕ್ಸ್ ಪರ್ಟ್ಸ್ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಶ್ರೀ ಗಜಾನನ ನಾಯಕ್ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ವನ್ನೇ ಬರೆದು ಪ್ರಚುರಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ನೀರಾ ವನ್ನು 12 ಘಂಟೆ ಕೂಡಿಡಬಹುದು, ಅದರಿಂದ ಎನ್ ದೋಷ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಜೀವಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆ ಯದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಮಾಡುವು ದಾದರೆ ಅಂತಹ ನೀರಾವನ್ನು ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಇಡಬಾ ರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾವು ಹೇಳಿದ ಟೈಂ ತಪ್ಪಿದ ನಂತರ ನೀರಾ ಏನಾದರೂ ಹುಳಿ ಆಗುವುದಾದರೆ ಅಂತಹ ಹುಳಿಗೆ ನಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ನೀರಾವನ್ನು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಉಪಯೋಗವಿಲ್ಲ. ಆರೋಗ್ಯ ಕೆಡುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಪದಾರ್ಥ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡಕೂಡದು. ಈ ನಂಗತಿಯನ್ನು ನಪ್ಮು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋ ಚನೆಮಾಡಬೇಕು. ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉತ್ಪತ್ತಿಯೇನೋ ಉಂಟಾ. ಸಾಮಾ ನ್ಯವಾಗಿ ನೀರಾ ಪಾರ್ಲರ್ ಇಟ್ಟಿರುವವರು ತೆಂಗಿನ ಮುರಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ತಾಳೆ ಮುರಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯಂತೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, 100 ತೆಂಗಿನಮುರಗಳೋ ಅಥವಾ 100 ತಾಳೆಮರ ಗಳೋ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಸುಮಾರು 100 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಆ ಮರಗಳಿಗೆ ನಂಬರ್ ಹಾಕುವಾಗ ಎರಡು ನಮೂ ನೆಯ ನಂಬರ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಟ್ರಿ ನೀರಾ ಟ್ಯಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವ ತೆಂಗಿನಮರಗಳಿಗಾಗಲ ಅಥವಾ ತಾಳೆ ಮರಗಳಿಗಾಗಲ ಕೆಂಪು ನಂಬರ್ ಹಾಕಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರ ಮರಗಳಿಗೆ ಕಪ್ಪು ನಂಬರ್ ಹಾಕಬೇಕು ಬೇಕು. ಕೆಂಪು ನಂಬರ್ ಹಾಕಿದ ಮರಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ನೀರಾ ತಯಾರುಮಾಡುವು ದಕ್ಕಾಗಿ ವಸೂಲುಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲ್ಕ್ಯರಾ ಜಾಗರಿ ಕೋ-ಆಪರೇಟವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಸುಮಾರು 50 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಲೈಸನ್ಸ್ ಫೀಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬೆಲ್ಲದ ಮರಕ್ಕೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಫೀ ಇಲ್ಲ. ನೀರಾ ಪಾರ್ಲರ್ನನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಕೋ-ಆಪರೇಟವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳೂ ಪ್ರಾರಂಭಿನುವ ಹಾಗೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಸಿಟ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿ. ಬೆಲ್ಲದಿಂದ ಸಾರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ಪ್ರಾರಂಭ ವಾದಾಗ್ಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ 80 ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಆರಂಭಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. 80 ಸೊಸೈಟಿ ಗಳಿಗೂ ಬೆಲ್ಲ ಮೂರು ಸರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡುವವರು ಸೊಸೈಟಿಯ ಪ್ರೆಸಿ ಡೆಂಟರು. ಇದರ ಮೇಲ್ಬಿಚಾರಣೆ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಇ೯ಸ್ಪೆ ಕ್ಟರ್ಅವರ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಇವರು ನಿಜವಾಗಿ ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬರುವು ದಕ್ಕೆ ಬಿಡದೆ ಅವರೇ ಒಂದು ಆಣಿ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಆಣಿಯಂತೆತೆಗೆ ದುಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ನಮಗೆ ಬೆಲ್ಲ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಬರುವುದೇ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಡಿಮೆಯಾಗಲಿಲ್ಲ.

ನೌತ್ ಕೆನರಾ ಮಾರ್ಕೈಟ್ ನಲ್ಲಿ ಈ ಬೆಲ್ಲವನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡುವರು; ಎಲ್ಲಾ ಕೋಮಿನವರೂ ಉಪಯೋಗಿನುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾಶಮಾಡುವುದು ಅಮ್ಮ ನರಿಯಾಲ್ಲ. ಪ್ರೊಹಿಬಿಷ೯ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನೀತಿ ಪ್ರಕಾರ ಅದನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈಗಾ ಗಲೇ ಜಾರಿಗೆ ತಂದದ್ದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದು ನರಿ ಯಾಗಿ ಫಲಪ್ಪದವಾಗಿ ಆಗಿದೆಎಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಿದ್ಧನಿದ್ದೇನೆ. ಹಣಕಾಸಿರುವವರು 'ಬೇಕಾ' ದರೆ ಪರ್ಶಿಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಂಥ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶರಾಬು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಇನ್ನೊಂ**ದು** ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಹೊರ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಬೆಲೆ ಬಾಳತಕ್ಕ ಬ್ರಾಂದಿ, ವಿಸ್ಕಿ ಮುಂತಾದುವು ನ್ನಗ್ದಿಂಗ್ (smuggling) ಆಗಿ ,ಬರುತ್ತಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಅದು **ಆಗದ**ಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಬಲಪಡಿಸಬೇಕು. ಗೋವಾದಿಂದ ಬಂದು ಹೋಗುವಂಥಾ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಅಲ್ಲಿಂದ ಲಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಬರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನು ಗಳ ನಡುವೆ ಶರಾಬುಗಳು ಈ ಸಾಮಾನಿನಮಟ್ಟಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.ಏಕೆಂದರೆ ಬಡವರಿಂದ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪೋಲೀಸ್ನವರೂ ಕೂಡ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಡುವುದು ಉಂಟು. ಒಂದು ಕೇನು ಹಿಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಕ್ಷಿ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇಸು ಹಾಕಿದಾಗ ಸಂ**ಬಂಧ** ಪಟ್ಟ ಪಾರ್ಟಿ ಕಡೆ ವಕೀಲರು ಏನುಮಾಡುತ್ತಾರೆ! ಈ ಕೇಸ್'ನಲ್ಲಿ ನಾನು ವಕೀಲನಾಗಿದ್ದೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಕರ್ಕೆರ)

ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ತಕರಾರುವಾದುವುದು ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಒಂದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಐದು-ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟರಿಂದ ಫೈನ್ ಹಾಕಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಪೂಲೀಸ್ ಕೇನ್ ಆದರೆ, ಇನ್ನು ಡಾಕ್ವರ್ ಹತ್ತಿರ ಕುಡಿದವ ನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲ ಅವನು ಔಷಧಿ ಕುಡಿದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆಗ ಪೋಲೀ ಸ್ನವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಲಾಖೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

(Many members rose. Sri Subbiah Naik was called upon to speak. Some members persisted in requesting the Chair to give them a chance.)

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.....ನಾನು ನಿಮಗೆ ಈ ಮನೆಯ ಗೌರ ವವನ್ನು ಕಾಯಬೇಕೆಂದು ಅತ್ಯಂತ ವಿನಯದಿಂದ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವೇ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಚಾರಮಾಡಿ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗೌರವ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂದು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುವುದು ಶಕ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶಕ್ಯವಿದ್ದರೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ಇಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ನದ ಸ್ಯರೂ ಈ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇವೊತ್ತು ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಈಗ ನುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ ಅವರ, ವೆಂಕಟೇಗೌಡರು ಮತ್ತು ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಐದು ನಿಮಿಷವಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು.

I would like to know from the Government how much time they require to reply. How many Honourable Ministers are going to take part?

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—I will require about half an hour.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಯಾರೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆಇಲ್ಲ.

Sri MOHAMED ALI (Minister for Excise and Rural Industries).—I require about 15 minutes.

Mr. SPEAKER.—That comes to 45 minutes.

Sri A. MUNIAPPA (Chickballapur).—
On a point of order, ಸ್ಪಾಮಿ, ತಾವು ಬಹಳ
ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಘನತೆ ಗೌರವ ಕಾಪಾ
ಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಮ್ಮ ಕಷ್ಟವನ್ನು
ಯಾರಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕು ಸ್ಪಾಮಿ ? ತಮಗೆ ಹೇಳಬೇಕು.
ಈ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿದರಲ್ಲಾ ಅದನ್ನು
ಯಾವ ಆಧಾರದವೇಲೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಸ್ಪಾಮಿ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು...ಅದು point of order ಆಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ point of order ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಇವತ್ತಿನ ದಿವನ ಪ್ರಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ಡ್ ಗಳಾದ ಮೆಂಬರ್ನ್ನ ಎಷ್ಟು ಜನ ಭಾಗವಹಿಸಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಗಳಾದ (1) ಮುನಿಸ್ಟಾಮಿ, (2) ಆರ್ಮುಗಂ, (3) ದುಗ್ಗಪ್ಪ (4) ದಾನಪ್ಪ, (5) ಮುನಿರಾಜು, (6) ಕರ್ಕೆರಾ, ಅವರು ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ಡ ಕ್ಲಾಸ್ನವರು. ಒಟ್ಟು 12 ಜನ ಮಾತನಾಡಿ ರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರೇ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾ ರೆ ನೋಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ (ನೆಲಮಂಗಲ).— ಮುನಿರಾಜುಅವರು ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಚ್ ನವರೇ ? ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾನ್ಚ್ ನವರು,

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು....ಈಗ ಷೆಡ್ಯೊರ್ಡ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ನವರು, ಬ್ಯಾಕ್ ವರ್ಡ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ನವರು ಎಂದು ವ್ಯತ್ಯಾನ ಮಾಡು ಪುದು ಬೇಡ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬೇರೆ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲವೆ ?

ಂಧ್ಯಕ್ಷರು....ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದು. ಈಗ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ

Sri J. P. SARWESH.—You were pleased to say that so many Congress Scheduled Caste members have spoken and so many Opposition Scheduled Caste members have spoken. That is very bad.

Mr. SPEAKER.—You must state that you withdraw those words 'very bad'.

This is not the way of talking in the House. This is the way how you detract from the dignity and decorum of the House. I request the Hon'ble Members to be rather restrained in their talk. Merely because a certain member does not get a chance, if he were to remark like that, it will be a bable of sounds and not an Assembly and not a dignified House.

Sri J. P. SARWESH.—I wanted to submit that last year also I noticed this.

Mr. SPEAKER.—That I understand. One is called the Congress Scheduled Caste and the other called the Opposition Scheduled Caste. But I know many more things which are taking place behind the scene. So far as this Demand is concerned, so far as the interests of Scheduled Castes concerned, this party or that party does not count at all. I am happy to find that so far as the demand of the Scheduled Castes is concerned, all sections of the House are one. That is really a good thing. To make a distinction between this caste and that caste is not fair. So far as the interests of the Scheduled Castes are concerned, I always find that members of the Scheduled Castes are all united and happily united in improving the welfare and improving the conditions of the Scheduled Castes. Why unnecessarily make a distinction between

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1835
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

Opposition Scheduled Caste and Congress Scheduled Caste?

Sri J. P. SARWESH.—My submission is that you have given chance to so many Congress Scheduled Caste members but you include the Opposition and Congress Scheduled Caste Members and say that you have given so many chances.

Mr. SPEAKER.—I said so many Scheduled Caste members had taken part; I am willing to give everybody a chance. But how is it possible?

Sri KUNDUR RUDRAPPA.—On a point of order.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.__ಏನು ನಿಮ್ಮ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಅಫ್ ಅರ್ಡರ್ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ತಾವು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲ ಪಾಯುಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡ್ ರ್ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರುತ್ತವೆ ? ಈ ದಿವನದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಮಟ್ಟಿಗೂ ಹರಿಜನರ ಪರ ವಾಗಿ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ನದನ್ನ ರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶಕೊಡೋಣವೆಂಬ ನದುದ್ದೇ ಶದಿಂದ ಶ್ರೀಮಾಕ್ ದುಗ್ಗಪ್ಪ, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಗೌಡ, ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ, ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್ ಇತ್ಯಾದಿಯವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡೋಣವೆಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿರ ತಕ್ಕದ್ದರ ಅರ್ಥ ಯಾವ ರೂಲ್ಸು ಪ್ರಕಾರ ಎಂದು ತಾವು ಕೇಳಿದ್ದ ಕ್ಕೆ ಇದು ರೂಲ್ಸ ನಲ್ಲರತಕ್ಕೆ ಥ ವಿಚಾರ ಅಲ್ಲ. ಇದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ದಿಸ್ಕ್ರಿಪಕ್ ನ್ನೊ ಳಗಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರ. ತಾವಾದರೋ ಈ ನಭೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಹೊನ ಬರು. ನಾನಾದರೋ ಈಗಾಗಲೇ ಹನ್ನೊಂದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಂಥ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ....ತಾವು ನನಗೆ ಮೂರು ದಿವನಗಳಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಈ ಪ್ರಕಾರ ವಾದಮಾಡುವು ದಾದರೆ ನಾನು ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. If things were to go on like this I will have to adjourn the House.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ತಾವು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಪರಿಗಾದರೂ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ ಸ್ಟಾಮಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—29 ಮಂದಿ ಹರಿಜನ ನದನ್ಯರಿರತಕ್ಕ ಕಡೆ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಕಾಲವೆಲ್ಲಿದೆ? ಹೇಗೆ ನಾಧ್ಯ ಅದು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ನ್ಪಾಮಿ, ಈಗ ತಾವು ಅತ್ತಕಡೆ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜನ ಇತ್ತಕಡೆ ಪಾರ್ಟಿ ಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಜನ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಸರನ್ನು ಗುರುತು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೆಸರು ಅತ್ತಕಡೆ ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ, ಇತ್ತಕಡೆ ಪಾರ್ಟಿ ಯಲೂ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಾದಮೇರ ನಾವೇಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕುಳಿತಿರಬೇಕು ? ಇದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಎಲ್ಲಿ ಯಾದರೂ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಲ್ಲ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾ. ಇರತಕ್ಕ ಕಾಲ ಪರಿಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮಾತನಾಡಲು ಅಧಕಾಶ ಕೊಡಲು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆರೀತಿ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಈಗ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕೆ 12 ಜನರಲ್ಲಿ 5 ಜನ ಹರಿಜನ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇಬ್ಬರು ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೂ ಅವ ಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ನಾನು ಬಾಕಿ ಇನ್ನು ಯಾರೊಬ್ಬರಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರ ದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ. ಹೆಚ್ಚು ದಿನ ಸಭೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಆಗಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ತಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಆದ್ದ ರಿಂದ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ನನಗಾದರೋ ಇದು ಅನಾಧ್ಯತ್ತ ಹೀಗೆಲ್ಲ ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಒಂದು ಗಾಂಭಿರ್ಯರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ನೀವು ವಾದಮಾದುತ್ತಹೋದರೆ 29 ಜನಪಡ್ಯೂಲ್ಡ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೂ ನಾನೀಗ ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎ. ಮುನಿಯಪ್ಪ.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾವ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಮೇಲೂ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ದಿನವೂ ನನಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ ಬಾರದೇ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೀವು ನಿಮ್ಮು ಪಾರ್ಟಿಯನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಿ. ಆದರೆ ನೀವೀಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ರೀತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ನೀವು ಇಂಥ ಸ್ಟಲ್ಪ ವಿಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟೊಂದು ಗಡಿಬಿಡಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದದ್ದಲ್ಲ. Please take your seat. ಈ House ನಲ್ಲಿ ಇದೇನು ಗದ್ದಲ? ಈ ನಭೆ ಹೀಗೆ ನಡೆ ದರೆ ಇನ್ನು 10 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಡಿಗ್ಗಿಟಿ-ಡಕೋರಂ ಬರಲು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್ (ಪುತ್ತೂರು).— ಮುಂದಿರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಸಭೆಯ ಈ ದಿವಸ ತಕ್ಕ $^{2}24$ ನೇ ಡಿಮ್ಯಾಂಡಿನಲ್ಲಿ (ಬಿ) ಮತ್ತು (ಸಿ) ಎಂಬ ಭಾಗದಲ್ಲಿ (ಸಿ) ಭಾಗಕ್ಕೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಕ್ಕಿರುವ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನೀಗ ಒಂದೆರದು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಶಿನುತ್ತೇನೆ. ಈ ಇಡಿ(ನಭೆಯಲ್ಲಿ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ಗೆಗಳ ಪರವಾಗಿ ಮೆಂಬ ರಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದನು ನಾನು ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ. ಇತರ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾದರೋ ಆದರು ಬಾರಿಬಾರಿಗೂ ಮಾತನಾದಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇತರೆ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾ**ಗ** ಎಲ್ಲೋ ಒ್ಲದೆರಡು ನಾರಿ ಮಾತ್ರ ಈ ನಮ್ಮ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಸ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ಗೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿರಬಹುದೆಂಬ ಜ್ಞಾಪಕ ವಿದ್ದಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈಗ ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಪೆದ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಗಳ ವಿಚಾರ ದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರದು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯನುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ತಾವು ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಗಳೆಂದು ಲೆಕ್ಕಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದ (ರೋ ಆವರೇ ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ನಾಡಿಗೆಲ್ಲ ಕಾರಣಭೂತರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಈ ವಿಚಾರ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರಿಗೂ ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಭವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇವರೇ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕಾಡನ್ನು ನಾಡ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯನಾಯಕ್)

ನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದವರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಅರಿತು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೊಡಗು-ಸೌತ್ಕನರಾ ಪ್ರದೇಶಗಳೆಲ್ಲ ಕಾಡಾಗಿದ್ದು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಾಡಾಗಿರ ತಕ್ಕವುಗಳೆಂಬ ಅಂಶ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಕಾಡನ್ನು-ನಾಡಾಗಿಮಾಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಜನರು ಕಾಡಿ ನಲ್ಲೇ ವಾನಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಈ ದಿವನ ಅವರೇನು ಒಂದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಪಾಯ ನಡೆನು ತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಇಂದಿಗೂ ಅವರು ಅದೇರೀತಿ ಇದ್ದಾ ರೆಂದು ತಾವು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈ ದಿವನ ನಮ್ಮ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಫೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನೇನೋ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಈ ದಿವನ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನರ್ಕಾರ ದವರು ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲೆ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಇಂಥ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಈ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಜನಾಂಗಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳೊಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಜೀವನಮಟ್ಟ ಹಿಂದೆ ಯಾವರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಈ ದಿವನನೂ ಅಷ್ಟೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿದೆ. `ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಜನಗಳಿಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರ ತಕ್ಕಂಥ ಮೊರು ವಿಚಾರಗಳೆಂದರೆ—ಅಶನ, ವನನ ಮತ್ತು ವನತಿ. ಈ ಮೂರು ವಿಚಾರಗಳು ನರ್ಭರಿಗೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನೊ ದಗಿನ ಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. "ಆದರೆ ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಈ ದಿವನ ನೀಡು ತ್ತಿರುವ ಉತ್ತೇಜನದಿಂದ ಏನೂ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಾದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ಪಾತಂತ್ರ ಬಂದ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಗುರವುುಟ್ಟಲ್ಲ. ಅಪ್ರೀಅಲ್ಲ ಅದರ ಗಂಧವೂ ನಹ ಅವರಿಗೆ ಸೋಕಲಿಲ್ಲ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರು ರಾಗಿ ಇತ್ಯಾದಿ ದವಸಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿನುತ್ತಿದ್ದರೆ ಈ ಜನರು ಗುದ್ದೆ ಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಗೆಣಸುಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಜೀವಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಈ ದಿವೆನ ಕೂಡ ದಿನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊತ್ತು ಮಾತ್ರ ಊಟಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಯಾರೆಂದ ರೆ ಅವರು ಈ ಗುಡ್ಡ ಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೆಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಮರೆಯಬಾರದು. ಈ ಜನರ **ಒಂದೇ ಒಂದು** ವ್ಯವಹಾರವೆಂದರೆ—ಅದು ಬೇಟೆ. ಅದೊಂದು ವಿನಾ ಇನ್ನು ಅವರು ವ್ಯಾಪಾರ, ವ್ಯವ ನಾಯ, ವಿದ್ಯೆ ನೌಕರಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವ ಒಂದು ಬಾಬಿ ನಲ್ಲೂ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಅವಕಾಶವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವೊನ್ನೆ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಚ್ರೈಬ್ಸ್ ಗಳ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದ್ದಾ ಗ್ಗೆ ಈ ಜನ ನಂಪೈ ಎಪ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದಾಗ ನರ್ಕಾರದದರು 29,312 ಜನ ಎಂತ ಉತ್ತರ ಹೇಳಿ ದ್ಯಾರೆ. ಆದರೆ 1941ನೆಯ ಖಾನೇಷ್ಮವಾರಿ ಲೆಖ್ಯದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಪ್ರೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಗಳ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ 46 ಸಾವಿರ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನ್ರರ್ಕ್ಯಾರದವರು ಈ ದಿವನ ಅಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಜನನಂಖ್ಯೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಕ್ಕೆ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ನೀವೇಕೆ ಸುಮ್ಮ ನಿದ್ದಿ ರಿ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಆ ಕಾಸರ ಗೋಡು ಒಂದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕೈಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ. ಈ ದಿವನ ತಾವು ಪೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಗಳ ಬಗ್ಗೆ

ಹೇರಿಸಿರತಕ್ಕ ಜಾತಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಲೆಬ್ಬ ಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಈ ಜನರ ನಂಖ್ಯೆ ನುಮಾರು ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಹತ್ತತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಇರಬಹುದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಜನ ನಂಖ್ಯೆ ಏಕೆ ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎದ್ಯಾವಂತರ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಈ ಜನಾಸಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಒಬ್ಬ ಪದವೀ ಧರನಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ದರ್ಜೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಕೆಲವರು ನೌಕರರು ಇರುವಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ.

5-30 р.м.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ವಿದ್ಯಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಷೆದ್ಯೂರ್ತ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ನವರ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಆಫೀಸರು ನಹಇಲ್ಲ, ಬಹುಶಃ ಈಗ ಒಬ್ಬರೇ ಒಬ್ಬ ತಹಶೀಲು ದಾರರು ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗೆಜೆಟೆಡ್ ದಾರರು ಪುತ್ತೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೇಡರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾ ರೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಪದವೀಧರರಾದವರೂ ಇಲ್ಲ. ಗೆಜೆಟೆಡ್ಡು ಕೇಡರಿನಲ್ಲಿ ಯೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಯುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ S.S.L.C. ಪಾನು ಮಾಡಿರುವವರು ಶೇಕಡ ಅಲ್ಲ, ನಾವಿರಕ್ಕೆ ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ಮಂದಿ ಸಿಕ್ಕುವುದೂ ಕಪ್ಪ. ಈ ವರ್ಷ ಒಬ್ಬರೇನೋ B.E. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಈ ಜನಾಂಗದಿಂದ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದೇರೀತಿಯಾಗಿ ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ, ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಜನರೂ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲತವರಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಒಂದು, ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ಜನ ಈ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೋನ್ಕರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಚ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇವರನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆಗಳು ಆಗಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಚಾರ ಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳವರಿಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಎಷ್ಟೋ ಅನಾನು ಕೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ವಿಷಯಗಳೆಲ್ಲವೂ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗಿರುವ ನಮ್ಮ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಪಂಗಡ ಗಳಿಗಾಗಿ ಸೆಂಟ್ರರ್ ಗವರ್ನವೊಟಿನಿಂದಲೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯವು ಒದಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ ದರು, ಆದರೆ ಕಾರ್ಯತಃ ಏನೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ನಮ್ಮಕಡೆಯ ಜನರಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯುಂಟಾಗಿ, ವಿದ್ಯೆಯಕಡೆಗೂ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ತಾವು ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪುನಃ ಬರೆದು ತಕ್ಕಷ್ಟು ನಹಾಯವನ್ನು ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗೇನೋ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹಳ್ಳಿ ಗಳಲ್ಲಿ 20-25 ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೊಬ್ಬ ರನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವು ದಿಲ್ಲ. ಈ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹದಿನೈದು ಮಕ್ಕಳಿದ್ದರೂ ಸರಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಹೀಗೆ ಬರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಸ್ತೆಷರ್ ಅರೋಯನ್ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಷೆಡ್ಯೂರ್ಡ್ಡ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಜನಾಂಗಗಳಲ್ಲರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭಾನೆ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ವಿದೈಯ ನಿಜವಾದ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಾಗುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1837
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಇನ್ನು ಈ ಜನಾಂಗದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ stipend ನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಕೊಡುವುದು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ stipend ನ್ನು ಶಾಲೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಒಂದೆರಡು ವಾರದೊಳಗಾಗಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಆಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗಮನವಿರಿಸಿ ಹಣ lapse ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಚಾರ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಟಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಮನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ವಿಷಯ ನಮ್ಮ ಜನರಿರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಡೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾದ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಒಂದೆರದು ವಿಷಯ ಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಐವತ್ತುನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಗುಡ್ಡಗಾಡಿನ ಜನರಿಗಾಗಿ ಎಂದು ಒದಗಿಸಿದೆ. ಈ ಜನಾಂಗದ ಜನಗಳಿಗೆ ನಾಕಷ್ಟು ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಓಡಾಡಲು ಸರಿಯಾದ ರಪ್ತೆಗಳಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ರೋಗ ಬಂದರೆ ಔಷಧಿ ಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೇನೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಒದಗು ತ್ತಿಲ್ಲ, ಈಗ ಇವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಜ್ವರ ಬಂದರೆ, ಇವರು ಯಾವ ಔಷಧಿಗಳನ್ನೂ ತರಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂತ್ರ, ತಂತ್ರ, ಭನ್ಮ, ತೆಂಗಿನಕಾಯಿಯನ್ನು ಮಂತ್ರ ಮಾಡುವುದು, ಹರಕೆ ಹೊರುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಆಸಕ್ತ ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಆನ್ಪತ್ರೆಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿಗೆ ಈಗ ಕೆಲವುಕಡೆ ಇರುವಂತೆ Mobile dispensary ಎಂದರೆ ನಂಚಾರಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ

ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೇನೋ ಕೊಡು ತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ಹಣವು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನರಿ ಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ಪಂತ ಇದ್ದವರು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಜನಗಳು ಮನೆ ಕಟ್ಟಲಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಇವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಮರ ಗಳನ್ನು ಕಡಿಯಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಯ ಜನಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಮರವನ್ನು ಕಡಿಯುವದಕ್ಕೆ permission ಕೊಡಬೇಕು. ಚಾಲ ಗೇಣಿ ಒಕ್ಕಲಿನವರೆಗೂ ಮನೆ ಕಟ್ಟಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಈ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಒದಗಿನಿಕೊಡ್ಡದೇ ಹೋದರೆ ಇವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈಗ ಶೇಕಡಾ ಐದರಷ್ಟು ಕೂಡ ನ್ಪಂತ ನ್ಹಳವಿರು ವವರೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇಂತಹ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದ್ರಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಈ

ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಚೇಗೌಡ (ಪಾಳಯಂ).—
ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರತಕ್ಕ
ಬೇಡಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಕ್ಸೈಜು ಬಾಬಿಗಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ
ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ನಾನು ವಿರೋಧಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.
ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ
ಈ ಪಾನಸಿರೋಧವನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ

ದೃಷ್ಟ್ರಿಯಿಂ**ದ** ತರಲಾಗಲ್ಲಿ. ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಪ್ಪವಾದ ನೀತಿಯನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಅನುಸರಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತಲಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಬಾಬಿ ಗಾಗಿ ಕೇಳಿರುವ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು, ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುತ್ತಿಗಳು ಪಡೆಯಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಹಠಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧ ಇರತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಹೀಗಾಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕುಡಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲವಾಗು ತ್ತಿದೆ. ಆದು**ದ**ಿಂದ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವು ಯಶ**ಸ್ಪಿ** ವಾಗಬೇಕಾದರೆ Belt area ವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ಇದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರಕು ವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಜನ ಕುಡಿಯಲು ಈಗ ಅವಕಾಶವಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. Belt area ವನ್ನು ಈ ಕೂಡಲೇ ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಪಲ್ಪ ಮುಟ್ತಿಗಾದರೂ ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಯಶಸ್ಪಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಜಸ್ತ್ಯೇಷನ್ ಬಾಬಿನಲ್ಲ ಆದಾಯವೇನೋ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಈ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲ ಈ ಖಾತೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಗಳೂ ಜಾಸ್ತ್ರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಾಸ್ತ್ರಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತುದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಗಳೂ ಜಾಸ್ತ್ರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಜಾಸ್ತ್ರಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷ್ಮ ಖಾತೆಯಲ್ಲರತಕ್ಕ ಲ್ಲಚ ರುಷವತ್ತುಗಳು ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಯೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಖಾತೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ದರ್ಪದಿಂದ ನಡೆಸುವ ಜನರು ಆಡಳಿತದಲ್ಲೇ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಕೋರು ತ್ತದೆ ಅದರಿಂದ ಈ ಖಾತೆಯ ಆಡಳಿತ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಇರುವ Inspector General of Registration ರವರಿಗೆ ಈಚೆಗೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತ್ರಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸ ರಾಗಿತ್ತು.

ಮೈಸೂರು ಸಿಟಿಯ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ರವರ ಆಫೀ ನಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟುಗಳು ರಿಜಿಸ್ತ್ರೇಷ ನ್ನಿಗೆ ಬರುತ್ತಿವೆ. ಆದರೆ ರಿಜಿಸ್ವರಾದ ಪತ್ರಗಳು ವಾಪನು ದೊರೆಯಬೇಕಾದರೆ ಎಂಟು-ಹತ್ತು ಹದಿ ನೈದು ದಿನಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದ Inspector General of Registration ರವರು ಆಯಾ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ರಿಜಿನ್ನ ರಾದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಒಂದೆರಡು ದಿನಗಳಲ್ಲೇ ವಾಪನು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಆರ್ಡರು ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಕಡವೆು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಪನ್ನು ಖಾತೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡು<mark>ವವರು</mark> ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲನ ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನಕೊಡ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಆಫೀನ ರನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಎರಡು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಒಂದೇ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ವರ್ಗಾಯಿನು ಪ್ರದರಿಂದ ಈ ಖಾತೆಯ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಸಬ್ ರಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ರವರ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ Inspector General of Registration ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ)

ಗಳಿಗೂ ಕೆಳಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಮಾಮೂಲನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವಿಷ್ತಾದವಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ನರಿಪಡಿನಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಆಡಳಿತದ ಪುನರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಜನತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮಿನವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಹೈದರಾ ಬಾದಿನ ಭ್ರಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಕೋಮಿನವರಿಗಾಗಿ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ನಹಾಯವಾಗಿ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂ ರಿನ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಮದರಾನು ಕರ್ನಾ ಟಕದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗಾಗಿ ಕೊಡು ತ್ಮಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಹಿಂದುಳಿದಿರು ವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇವರ ಸ್ಥಿತಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಇವರಿಗೆ ಹಣ ನಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಲೇಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬೇಕಾದರೆ Supplementary Grant ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ತೆಗದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಮತ್ತು ಹೀಗೆಮಾಡಿ ಇವರ ಸ್ಥಿ ತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಂಜನಗೂಡಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಪರಿ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಬ್ಬಂದು ಕಡೆ ಉಪ್ಪಲಿಗರು, ಪರಿವಾರದವರು ಮುಂತಾದ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗ ಇಂತಹವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿನಲಕ್ಕೆ ನಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ನಾವು ನರಿಯಾಗಿ "ಬರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರ ರಾದ ಶ್ರೀ ಮುನಿಯಪ್ಪನವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೇ ಅರ್ಥ ಗರ್ಭಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿರುವ 66,55,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ **ಬೇಕಾದರೂ ಈ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ** ಜನರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಚಿಂತೆಯಿಲ್ಲ. ಆದ ಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಎಂದು ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಹೋದವರ್ಷ ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗಾಗಿ ಎಪ್ಪು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೋ ಆದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. Communitywise ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ಏಳು ಲಕ್ಷ, ಮೂರು ಲಕ್ಷ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಹೀಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ನಲ್ಪಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನವ್ಮು ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆನ್ನು ವಘೋಷಣೆ ಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಸಿಮ್ಮ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಜಾತೀ ಯತೆಯನ್ನು ತೋರಿನುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೇಗೆ ಜಾತ್ರತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದುಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಇವೊತ್ತಿನದಿವನ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ನಿರೂಪಿನ ಬೇಕೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಬಂದು ಸೇರಿರುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಗಳೇ ಜಾತೀಯತೆಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯ ಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತ ಬಂದರೆ ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಯಾರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆಂದು ಯೋಚಿನಬೇಕು. ಅನ್ಪೃಶ್ಯತಾ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಕೂಗನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿದೆಸೆಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಎಪ್ವರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಚಿಂತಾಜನಕ ವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲದೆ. ಅದರಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮದರಾನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿ ಜನರ ಪೇವೆ ಮಾಡುವ ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ಬಹು ಮಾನ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. **ಅ**ುಥ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ರ್ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹರಿಜನರ ಸೇವೆ ಯಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗುವ ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ್ದ ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸ್ಟಲ್ಪವುಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬಹುದು ಎಂದು ನನಗನ್ನಿ ಸುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಹರಿಜನರ ವುಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಹರಿಜನರು ತಮ್ಮ ಕಡೆಗೂ ಗಮನಕೊಡಬೇಕು. ವುಕ್ಕಳನ್ನು ನ್ಕೂಲಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಒಬ್ಬರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 20-25 ರೂಪಾಯಿ ಅವನಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಣ್ಣ ನಣ್ಣ ಮಕ್ಕ ಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ". ಇಂಥವರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹರಿಜನ ಬಾಲಕ ಬಾಲಕಿಯರು ನ್ಯೂಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವ್ರಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಹರಿಜನ ರನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ತರಲು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ದುದ್ದನ್ನು ಒದ ಗಿನಬೇಕು ಮತ್ತು ಒದಗಿನುವ ದುದ್ದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಲ್ಲ ಮುಂದಿನವರ್ಷ ಸ್ಟಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನುಧಾರಿನಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿ, ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಯಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ._ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶ ಯರೇ, ಈ ದಿವಸ ಹೊಡ್ಡ ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮತಃ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಾಧಾರಣ ವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯ ವೆಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂ ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಕಡಮೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. 1947ನೆ ಇನಪಿಗೆ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ನರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ರೋಡು, ಟಾರ್ ರೋಡು ಇವನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ, ಟೌ೯ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪಾಶನ್ತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತ ಇದ್ದ ರೋ, ಅದೇರೀತಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನ ಯಾವಭಾಗದಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಈಗಿನ ನರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ **ಹ**ಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾ ರೆಯೇ ವಿನಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿಲ್ಲ ವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ಪ್ರತಿ

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1839
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಹೊಂದು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಹೋದಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಜೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ಸಮಾನರು ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಿಗೆ ನೀರನ್ನು ಒದಗಿ ಸಲು ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದೇ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವಿಗಳು ಬೇಕು, ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಹಣ್ಣವನ್ನು ಒದಗಿನುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೋದ ವರ್ಷ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳಿ ಗಾಗಿ 2,30,000 ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದ ರು. ಈ ವರ್ಷ 2,53,000 ರೂಪಾಯಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ.—ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಗಾಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂಬುವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ್ಲುಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.— ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ನಹ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡಿ. ಅವರು ದೇಶಬಿಟ್ಟು, ಸಾಲ ಕೊಡದೆ "ಓಡಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರೂ ದೇಶದ ಪ್ರಜೆಗಳು; ಕುದಾಯ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಪಟ್ಪಣ ವಾಸದಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳೇ ಬೇರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಗಳೇ ಬೇರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ಪ ಈಗ ಇದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಕರುವ ಜನ ರೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಸರಿಸಮಾನರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೋಟ್ಯಾಂತರೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸಾಲವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಬಾರದು. ಇವೊತ್ತು ಪಂಚಾಯಿ ತಿಗಳಿಗೆ ಡಿ ಶ್ಟ್ರಿಕ್ಚ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಮ್ಮ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 12 ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಸಿಮೆಂಟ್ ರಸ್ತೆ, ಟಾರ್ ರಸ್ತೆ ಮಾಡಿಸಲು ಗ್ರಾವ ಪಂಚಾಯಿ ತಿಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದುದ್ದು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಿ. ನಾನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತ್ರೇನೆ.

ಈಗ ನರ್ಕಾರ ಏನು ಪದ್ಧತಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದರೆ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಹಿಂದಿನ ನರ್ಕಾರವಿದ್ದ ಕಾಲದಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀ ಜರ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಅನುನರಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ಪದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಪಾಲನತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ನಚಿವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

All India Scheduled Castes Commissionನವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಂಚಾರಮಾಡಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಅದು ಪಾರ್ಲಿ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದೇರೀತಿ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಏನೇನು ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳಿವೆ. ಅದನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು. ನಮಗೆ ಸ್ಟಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹತ್ತುನರ್ಷಗಳವೆನ್ನು ಈದ ಪೆಯಾತ್ರಿ ಅಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಕಡೆ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಹತ್ತುವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅವು ಹೇಗೆ ಇದ್ದುವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಈಗಲೂ ಇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ದೆಹಲಯಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಮತ್ತು ದೊಡ್ಡ

ದೊಡ್ಡ ಮುಖಂಡರುಗಳೂ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೊನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರು ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಂಜನರ ಕಾಲೊನಿಗಳಲ್ಲಿ ವಾನ ಮಾಡುವ ಮಾತು ಹಾಗಿರಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೊನಿಗಳಿಗೆ ಬರುತ್ತೇ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಾಕು ಅದರಿಂದ ಹರಿಜನರ ಕಾರೊನಿಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಉದ್ಘಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಾಗೆ ಮಾದುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರವಾಸ ಹೋದಾಗ ಟಿ. ಬಿ. ಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಾನಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಇವೊತ್ತಿನ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುವ ಜನಗಳು ಅವರು ನಡೆದಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಯಾವ **ೂರಿಗೆ** ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೊನಿಗೆ ಚಲೋ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು, ತಾವೂ ಅದೇರೀತಿ ಮಾಡಿ. ವುಂತ್ರಿಗಳು ಪ್ರವಾನ ಹೋದಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೊನಿಗಳಲ್ಲಿರುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಆ ಕಾಲೊನಿ

ಗಳು ಎಪ್ಟ್ರೋ ಉದ್ಘಾರವಾಗುತ್ತವೆ. ಆಕ್ಟಿಜಿಷ೯ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಬಹಳ ನಿಧಾನವಾ ಗುತ್ತಿವೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣ**ಗಳಿವೆ.** ಅನ್ಪೃಶೈತಾ ನಿವಾರಣಾ ಕಾನೂನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜಾರಿಗೆ ಒಂದು ಅದರಪ್ರಕಾರ ಎಷ್ಟು ಕೇನುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದೀರಿ. ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಐದಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದಿಗೂ ನಹ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ದೇವ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹರಿಜನರ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಸರಿ ಸಮಾನಸ್ಥರು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು. ಗ್ರಾಮಾಂತರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 90 ಭಾಗ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ನಿಷ್ಠುರವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಅರಿಯತಕ್ಕದ್ದು ಮುಖ್ಯ ವಾದುದು. ನಾವುಗಳಲ್ಲ ಅವರಿಗೆ ಆಸೆ ಅಕಾಂಕ್ಷೆ ಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿ, ಓಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದು, ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡು ಇರುಗ್ರೇವೆ. ಸ್ಪಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಿಲ್ಲ. ಪ್ರೆಡ್ಯೂಲ್ ಜಾತಿಯ ವರಿಗೆ ಸಕಾಯಮಾಡಲು Housing Scheme ಮಾತ್ರ ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನರ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಮಾಡಲಕ್ಕೆ, ಸಾಮಾಜಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡ ಲಕ್ಕೆ ಯಾವ ಸ್ಕ್ರೀಂ ಇದೆ? ಜೊತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಪೆದ್ಯೂಲ್ ಪಂಗಡಗಳವರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 18 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಹುದ್ದೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಎರಡು ಅಥವ 2.5 ಇದೆ. ಇದು ಸೇಕದ 18 ರಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ **ಒಬ್ಬ** ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಕ್ ಜಡ್ಜ್, ಒಬ್ಬ ಮುನ್ಸಿಪ್ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದಾರೆ, ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ law graduates ಇಲ್ಲವೇ? ಅವರಿಗೆ ಏಕೆ ಈ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು ? ಇವರಲ್ಲ ಯಾರೂ ದಕ್ಷರಾದವರಿಲ್ಲವೇ! ನಮ್ಮ ಜನಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷರಾದವರಿದ್ದಾ ರೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಎಲ್ಲಕಡೆಯೂ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ತಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಯಾದರೂ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 22 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ತೀರಾ ಶೋಚ ನೀಯ. ಇದರಲ್ಲಿ 11 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ)

ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾ ರೆ ತಾವು ಕೇವಲ 11ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರುಪಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಇತರ ಇತರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನೀವು ಆಶಿಸುವುದಾದರೆ ನೀವೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಮುಂದುವರಿದು ಕೆಲಸ ಮಾಡು ವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 50 ಲಕ್ಷ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಿರುವ ಈ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಂಖ್ಯೆಯ ದಾಮಾಪಾ ಪ್ರಕಾರ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿನಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ನಚಿವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಿ ದ್ದ ರೋ ಏನೋ, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮೃತ್ರಿಗಳು ನಮ ಗಾಗಿ ಯಾವಯಾವ ಬಾಬಿಗೆ ಎಪ್ಪೆಪ್ಪು ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಕಿತ್ತುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ದೇಹದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಯಾದರೂ ದೆಹಕ್ಕೇ ಅಪಾಯವೆನ್ನುವಂತೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವಾದ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆ ಸಾಧನೆ ಯಾಗದಿದ್ದರೆ, ಇಡೀ ಸಮಾಜ ಮುಂದುವರಿಯು ವುದಿಲ್ಲ, ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಆದ್ದ ರಿಂದ ಹರಿಜನರ ನಮಸ್ಯೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವು ದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರುವು **ದಿಲ್ಲ. ಮ**ಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧಿಯವರೂ ತಮಗೆ ಇದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಜ್ಲಾಪಕದಲ್ಲಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳಿ **ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನನಗೆ ಮಾ**ತ ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಎರಡನೆಯ ಸಲ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಎರಡನೆಯ ವಂದನೆಗಳನ್ನು **ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ** ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಕೆಂಪಮ್ಮ (ಕೊಳ್ಳೇಗಾಲ)....ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದ ವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡಿಮ್ಯಾಂಡನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದುಳಿದವರಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿ ಮುಂದುವರಿದ ಜನಾಂಗದಿಂದ ದೂರೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಸಮಾಜದ ಕುಷ್ಠರೋಗಿಯಂತೆ ಇದ್ದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಸ್ಪತಂತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬರುವುದಕ್ಕಿ. ತಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಮೈನೂರಿನ ರಾಜ ಮನೆತನದವರೂ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸರ್ವಾ ಮಹನೀಯರೂ ಈ ಜನಾಂಗದ ಉದ್ಘಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ದಿವಂಗತ ಡಾ॥ ಸಿ. ಆರ್. ರೆಡ್ಡಿಯವರೂ, ಹಾಗೂ ಆರ್. ಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯರ್ರವರೂ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯರು. ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದರೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ವಿದ್ಯಾವಂತ ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಮಾಜದಲ್ಲಯ ಜಾತಿಯ ಭಾವನೆ ಹೋಗಬೇಕಾ ದರೆ, ವುನೆ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವದು, ಬಾವಿ ತೆಗೆಯಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಇಷ್ಟರಿಂದ ಅಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವನ್ನುಗಳು ಅವಶ್ಯಕಪೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಬಡತನ ನೀಗಿಸಬೇಕಾ ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ನಮಾನ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಭೂಮಿ ಹಂಚು ವಾಗ ಮೊದಲು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಮೆ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಕಡು ಬಡವರಾಗಿರು ವವರಿಗೂ ಕೊಡ ವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಲು ಮನೆ, ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಎತ್ತು ಮತ್ತು ಉಪ ಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳು

ವುದಕ್ಕೆ ಈಗ 300 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿನುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಈಗೇನೋ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡು ವುದಾಗಿ ಆರೋಚಿಸಿರುವುದಾಗಿ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇದು ನಾಲದು. ಇದನ್ನು 500 ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲದವರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂ ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಾನ್ನನ್ನು ತರಾಗಿ ಬಾಳಿ ದೇಶದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳಿಗೆ ಭಾಗಿಯಾಗು ವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನರ್ಕಾರದ ಪೂರ್ಣ ನಹಾಯ ದಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿನ ಫ್ರೀ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಹೋಂಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ನುಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈಗಿರುವ ಹರಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಹಾಪ್ಟೆಲುಗಳ ನಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನಬೇಕು. ಮೈನೂರು ನಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ನ್ವಂತ ಕಟ್ಟ ಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಗಿಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯ ಸ್ಥಾಪಿತವಾಗಿ ಮೂರು ವರ್ಷವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾವವಿಧವಾದ ಗ್ರಾಂಟನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಯಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಗಿಕಿನಲ್ಲಿ ೈ ಭಾಗ ಹರಿಜನರಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಲಯಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಐವತ್ತಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಲ್ಲದಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಾಸ್ಟೆ ಲಿಗೆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಎಳಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಮಾಂಬಳ್ಳ, ಎಳಂದೂರ್ ಟೌ೯, ಹೊನ್ನೂರು ಮತ್ತು ಯರಗಂಬಳ್ಳ ಗ್ರಾಮದ ಬಡಾವಣೆಗಳಿಗೆ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳೂ ನಡೆದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಾದುವು. ಆದರೂ ಬಡವರಿಗೆ ಹೈಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಎಳೆಂದೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಜಹಗೀರಿ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಗಿ ದ್ಭುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸಗಳೂ ನಡೆದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈ ಒಂದೆರಡು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಒಂದೆನೆಯವಾಗಿ ಹೊನ್ನೂ ರಿನಿಂದ ಕನ್ನ ಕಳ್ಳ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಅಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ, ಎರಡನೆಯವಾಗಿ ಮದ್ದೂ ರಿನಿಂದ ಕೊಮಾರನಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಎಳಂದೂರಿನಿಂದ ಎರಗೈಯ್ಯನ ಕೆರೆಯೊಳಗೆ ಹೋಗುವ ರಸ್ತೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೈನೊರಿನಲ್ಲರುವ ವೃತ್ತಿಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿಯರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು. ಗ್ರಾಮೋದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಿಸಿ ಕೈಕನಬುಗಳನ್ನು ಕಲಸಲು ಅವ ಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ನಹಾಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದು. ಏಕೆಂದರೆ ವಿಶಿಷ್ಟ ಕೈಕನಬುಗಳನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಹರಿಜ ನರೇ ಮಾಡುವವರು. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಇತ್ತ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ, ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಅಧ್ಯ ಕ್ಷರು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದ ಕ್ಕಾಗಿ ವಂದನೆಗಳನ್ನ ಪಿಕುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀಮತಿ ದ್ಯಾವಮ್ಮ (ಗಂಡಸಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ 1958-59ನೆಯ ಸಾಲಿನ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಇಲಾಖೆಯ ಅಂದಾಜು ಬೇಡಿಕೆಗೆ ನನ್ನ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುಕ್ಕೇನೆ.

ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿಡುಕ್ಕೇನೆ. ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ರಪ್ತೆ ಕಾಮಾಗಾರಿ ಗಳು ನಡೆಯದೆ ನಂಚಾರಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ನಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಕೊಳಾಯ 1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1841
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಮೂಲಕ ನೀರು ಒದಗಿನುವ ಅಂದಾಜಾ ನಡೆದೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೆ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿದಿದೆ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನುಮಾರು 20,000 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪಾರ್ಷಿಕ ಆದಾಯವಿರುವ ಗಂಡಸಿ ನಂತೆಮೈದಾನಕ್ಕೆ ನೀರು ಒದಗಿನುವ ಅಂದಾಜು 92,000 ರೂಪಾಯಿನ ಕಾಮಗಾರಿಯಾಗಿ ನಾಲ್ಕು-ಐಧು ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಜನರಿಗೆ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿರುತ್ತರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಒಂದು ವರ್ಷವಾದರೂ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಗಮನ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

[Sri J. P. SARWESH (Serum) spoke in Hindi].

6 P.M.

*Sri M. P. PATIL (Minister for Revenue).-Sir, some of the Hon'ble Members raised some points regarding the Registration Department. The one point raised by Hon'ble Member Sri Mallaradhya in the course of his budget speech was that the Government should not make a profit out of the Registration Department. This principle cannot accepted unless the financial situation of the State improves. It is found that not only in this State but in other States also, which are in a better position financially, such a principle is not followed. For instance in Andhra, revenue out of this Department is 46 lakhs and the expenditure is only 20 In Madras revenue is 61 lakhs and expenditure 39 lakhs. In Bombay revenue is 47 lakhs and expenditure In Mysore revenue 21 lakhs and expenditure 13 lakhs. It will therefore be evident that this question is treated as a taxation measure and not as a self-sufficient department.

Hon'ble Member Sri Nagan Gowda gaised a question regarding the sub-registry office in Sandur Taluk. That question is under consideration and to the extent possible, unless there are other difficulties, that office will be continued. He also raised the question of appointing District Registrars for inspecting the sub-registries in the districts. That question is under the consideration of Government. Hon'ble Member may be knowing that two such posts have been created, one for

Bangalore and one for Mysore, and these posts are continued. The question of appointing such District Registrars for the whole State is under the consideration of Government and the matter has been referred to Sri Gorwala, who is looking into these hings.

Hon'ble Member Sri Venkatai Gowda raised the question of a Sub-Registrar's Office at Mysore. He said that there is more than sufficient work in that office and therefore two offices should be opened. This depends upon the work that is existing in the Suboffice. If it is found Registrar's necessary to open a new office in view of the increase in volume of work, such a suggestion would be considered. But it cannot be done solely with a view to provide more conveniences to the public. It depends on the volume of work.

ಶ್ರೀಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಮುದ್ರಾಸ್ ಸ್ಟೇಟ್ ನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟಿಗೆ ಒಂದು ಆಫೀಸ್ ಓಪನ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಬೇಕಲ್ಲವೇ? ಕಂಪೇರ್ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ, ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri M. P. PATIL.—We have our own standards. This question will be considered according to our standards.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—Has not the Inspector General of Registration suggested that this office should be bifurcated?

Sri M. P. PATIL.—That question will be considered on the basis of the volume of work in the office.

Sri U. M. MADAPPA.—My question is whether the Government considers the recommendation of the I. G. of Registration as reasonable or not. Is he not a man of experience and should not his recommendation carry some value?

Sri M. P. PATIL.—That is a matter for opinion. After all the recommendations have to be considered by Government, keeping all the points in view.

Sri U. M. MADAPPA.—As Head of the Department, does he not have full knowledge of the work in the office? Sri M. P. PATIL.—Ultimately it is the Government that decides. We cannot accept a thing simply because the Head of the Department has suggested it.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಸ್. ನಾಯಕ್.—ಸ್ಪಾಮಿ, Registration Manual, Sub-Registrar ರವರ ಆಫೀಸಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಕ್ರಮವಿಲ್ಲವೇ ?

Sri M. P. PATIL. I think so.

The other question was about corruption prevailing in the Department. Government is taking all possible steps to eradicate corruption, not only in this department but in all departments and if in any case it is found that a particular officer is corrupt, severe punishment is meted out to him.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಪಾಟೀಲ್. ...ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ...ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾರಾ ಧ್ಯರು ಹೇಳಿದರು... ಸಬ್ರಜಿಸ್ಟ್ವಾರ್ ಆಫೀಸಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸ ಬಾರದೆಂದು. ಈ ಹಣವನ್ನು ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಎಂದು ಕನ್ನಿಡರ್ ಮಾಡುತ್ತಿರೋ ಅಥವಾ ಫೀಸ್ ಎಂದು consider ಮಾಡುತ್ತಿರೋ? Are the Government collecting fees with the intention that it should serve at cost?

Sri M. P. PATIL.— There is no such distinction. The fees are levied and collected; whether it is treated as fees or tax, it does not matter. I can give the instances of other States also.

Sri U. M. MADAPPA.—Was it not, at the time this piece of legislation was brought forward, the intention, that it should serve at cost?

Sri M. P. PATIL.-No.

Sri T. MARIAPPA (Minister for Finance).—Mr. Speaker, Sir, I am mainly concerned with the Demands Nos. I and 8. Demand No. 1 relates to Taxes and Income Other than Corporation Tax and Estate Duty and Demand No. 8 relates to Other Taxes and Duties. I thought there would be some discussion on these every vital taxation measures, raising some vital ponits about taxation policy. I am glad that on the whole the members

are satisfied with the policy that we have been following and I take it that therefore they have not raised fundamental questions about it. But all the same I have taken note of the underlying principles of those cut motions. Therefore, I would like to say briefly what exactly was the policy that prompted us to give these figures and to include certain provisions under those heads. With a full sense of responsibility I make this statement. I do not deny that Hon'ble Members have a right to criticise. In fact, we invite construc- tive criticisms so that we may know where we stand and we may assess opinion in this House and accordingly modify our policies. Even if the House had given time for further discussion, I am quite certain that vital questions could not have arisen out of the policies that we have been following with regard to these items covered by Demands Nos. 1 and 8. So far as Demand No. 1 is concerned, only two items are included in it, namely, taxes on agricultural income and share of net proceeds assigned to the State. Nobody has bothered with regard to Estate Duty because it is collected under a Central Act. Therefore, the House is vitally concerned with taxes on agricultural income. After all, it is only recently during the last session that the House has approved of a common taxation measure so far as Agricultural Income Tax is concerned. In this brief time I do not think any discovered any vital member has difficulty either in the law or in the administration to air his grievance. I particularly noticed Narasimhe Gowda, who is always vigilant about things other than what particularly relates to him, making a reference to this subject. With all respect to him, he seems to most concerned with the Agricultural Income-Tax on poor peasants in Channarayapatna Taluk Constituency. His constituency is the one where except for cocoanuts all other things are dry lands. Therefore, there are not many people who are subject to the assessment of agricultural incometax. If coffee planters had raised this question, I would have seen

validity of the objection, but my friend comes from a constituency like mine, namely, Nagamangala, where once in six months there will be famine. Therefore, I am glad that at least he is vigilant with regard to the poor peasants elsewhere who are subject to agricultural income-tax, but he has not given me even one instance where there has been arbitrary assessment or where poor peasants have been subjected to harassment. I would positively enquire into that matter. I have issued very strict instructions that the officers should not unnecessarily harass the poor peasants. Below the minimum prescribed in the Act they need not bother about. They must only bestow a little more care on people who came under marginal assessment. Above that margin, they must take particular care to see that every rich man pays his tax to the Treasury. Therefore, so far as the poor peasants concerned, he may rest assured_I give this assurance through Speaker—that no poor peasants will be

He has also raised the question of

corruption.

When the peasants are poor, the question of corruption does not arise because how can they afford to pay? Another fact is that the power to assess agricultural income-tax is given only to the Assistant Commissioner and not to his hirelings or to any subordinate or non-gazetted officer. Assistant Commissioner is a sufficiently high and well-placed Gazetted Officer. If the Hon'ble Member can pass on one instance of an Assistant Commissioner who was had recourse to corruption, we will give him leave and immediately order an enquiry. I would, therefore, beg of him to remember that fewer such baseless allegations the better it will be for the country.

I will now pass on to my friend Dr. Nagan Gowda who is very familiar with the administrative machinery and how it functions. He has raised the question of sugarcane cess and he wanted a fund to be created for the sugarcane cess collected perhaps in his home constituency. In fact, I may assure my Hon'ble friend that a uniform Sugarcane Cess Bill is ready and under that Bill we want to have a fund created for this purpose so that all the collections can go to it.

I will now pass on to Demand No. 8 Other Taxes and Duties. Even here I expected a lot of constructive suggestions but the members are thoroughly satisfied because even during the budget I find not much criticism directed against this particular Demand. This Demand relates to taxes on luxuries, to taxes on entertainments, amusements.

betting and gambling.
My friend Sri Muniraju raised question with regard to electricity duties based perhaps on a promise made by a distinguished colleague of mine between 1947 to 1952, the late lamented Sri Bhashvam. It is true that then we were in a very happy position and we were really in an affluent condition in those days when development plans had not taken shape. Now. we want to push on with development projects and want to raise the maximum internal resources. If the House can give me any alternative income, then I have no objection at all to that. Therefore, there is alternative but to explore fully the possibilities under the Electricity Duties Act. We cannot go beyond this without the permission of house. Without coming to you, we have explored it to the maximum extent. Therefore, we have extended it to domestic consumption of electricity. After all, we do not get much from it. Our revised estimate was Rs. 36 lakhs and the budget estimate is only Rs. 40 lakhs. I think the House will bear with me and grant this particular request and need not raise much criticism against this particular electricity duty.

Moreover, all other States are falling in line with us. In fact, Mysore was perhaps the first to introduce electricity duty long before the other States thought of. I think, Sir, by this time, people have got accustomed to this and therefore the House will bear with me in voicing any trenchant criticism so far as this item is concerned.

There are no other criticisms, I would like only to conclude by saying that

(SRI T. MARIAPPA)

our taxation policy is sound. I would only quote a few figures for the year 1957-58 the percentage of per capita taxation with regard to other States. Sri M. C. Narasimhan is not here. I would like to tell him that our policy is more progressive than he wants the country to believe. The percentage of direct taxation to total revenue in a few other states is as follows:

State		Percentage of direct taxation to total Revenue	Percentage of in- direct taxation to total Revenue	Total taxes to total Revenue
Andhra Bombay Mysore	•••	29 28·9 27·7	$36 \cdot 3$ $40 \cdot 2$ $26 \cdot 9$	$\begin{array}{c} 65 \cdot 3 \\ 69 \cdot 1 \\ 54 \cdot 6 \end{array}$

Sri G. ANNA RAO.—If the Hon'ble Minister compares U.K. and America, he will find that there the direct taxation is 56 per cent to the total revenue.

Sri T. MARIAPPA.—Sir, it takes another 50 years to compare with U.K. or America. The percentage of western countries will give us a totally distorted picture.

Sri U. M. MADAPPA.—The per capita in other States can be given, Sir.

T. MARIAPPA.—While the percentage of direct taxation as against the indirect taxation is less in Andhra and Bombay, in Mysore, the percentage of direct taxation is a little more than indirect taxation. The figures are 27 per cent and 26.9 per cent. Any prudent person who is very well conversant with any taxation measures and holds progressive views, would certainly appreciate the position of taxation policy in Mysore which is 27.7 and 26.9. Sir, in indirect taxation as my Hon'ble friends are aware, even the poorest is made to pay. In direct taxation, you know how to catch the richest man. Therefore, it is a little higher and it falls on the higher slab income. Even the agricultural income tax falls on higher slab income. Therefore I say Sir, that if Sri Narasimhan had been here now in this House, he would have appreciated the position better.

AN HON'BLE MEMBER.—What about Kerala?

Sri T. MARIAPPA.—Even in Kerala indirect taxation is higher. I knew that some Hon'ble Members would be

interested in what is happening in Kerala. In Kerala, direct taxation is 25.9 per cent and indirect taxation 32.8 per cent. Therefore, in Kerala the poorest contribute to the State Exchequer. That is why I say that our policy is more progressive, more enlightened and less irksome than the one followed either Andhra or Bombay.

I therefore feel certain that the House will vote this Demand without any hesitation.

Sri F. H. MOHSIN.—On a point of order, Sir. My point of order is that the Hon'ble Minister for L.S.G. was found drinking water when the Finance Minister was replying.

Mr. SPEAKER.—After all, Members are allowed to drink water while they are on their legs. But they are not allowed to drink water while they are sitting. That is the circular that has been issued. Of course by chance it may have happened. I hope the rules will be observed properly.

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—I wat preparing for my speech, Sir.

Sri G. VENKATAI GOWDA.—I want to know whether the Government has appointed the agricultural income-tax officers.

Sri T. MARIAPPA.—All the officers contemplated under the Act the appointed or are invested with powers

Sri B. G. KHOT.—What is the normal conception of the percentage, Sir. The Hon'ble Minister was just quoting figures in regard to the financial postition and was pleased to say that the direct and indirect taxation would amount to 55 per cent. I ask

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1845
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

what should be the normal conception of the percentage of taxation?

Sri T. MARIAPPA.—Sir, I should say the capacity to bear is the barometer with which we have to measure. To the extent to which we are accustomed, we cannot go beyond 55.6 per cent for the year 1957-58. As the national income increases, the capacity to bear also increases.

Sri G. B. SHANKAR RAO.—So far as agricultural income-tax is concerned in Bombay, it is a new levy I want to ask the Hon'ble Finance Minister whether in the light of the experience that we have gained, he would adopt a modified policy of levying the tax on agricultural income in the near future?

Sri T. MARIAPPA.—In fact, Sir, hereafter even Madras wants to follow our procedure. They have only what was known as plantation tax. Now they want to levy agricultural incometax even on foodgrains. Therefore it is a progressive tax.

Sri G. ANNA RAO.—May I know what is the real saving in Mysore and what is left for taxation and what is left for investment?

Sri T. MARIAPPA.—Sir, in my budget speech itself, I have indicated that we have to set up an organisation to know exactly the position in the Mysore State as such. Against the background of the Indian economic situation which has been given by the Prime Minister in his Budget speech, we have decided our policy. Therefore, we have not got that organisation and the elaborate method of calculating the per capita figures to answer the Hon'ble Members question.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ವಾದಪ್ಪ.—1957 58ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಫಂಡ್ ರೋಡಿಗೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒತ್ತೆ ಐಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಈವರ್ಷ ಏಕೆ ಐಟ್ಟಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮರಿಯಪ್ಪ. __ಅದಕ್ಕೆ ನೋಟೀಸ್ ಬೇಕು.

6-30 р.м.

* ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.. ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನನಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಖೋತಾ ನೂಚನೆಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ದ್ಹಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಜೋತಾ ನೂಚನೆ ಕಳಿಸಿದ ಅನೇಕ ರಿಗೆ ಇಂದು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕ ಲಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾ೯ ಮಲ್ಲಾ ರಾಧ್ಯರವರು, ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಶೆಟ್ಟಿಯವರು, ಎಂ. ಲಿಂಗೇಗೌಡರು, ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ,

ನಾರಾಯಣಸ್ಪಾಮಿ, ಜಿ. ಎನ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ, ಮಾದಪ್ಪ, ಸುಂತಣಕರ್ ಇವರು ಖೋತಾ ನೂಚನೆಯ ನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಖೋತಾನೂಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಈಗ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ನದನ್ನರಿಗೂ ನಹ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯ ಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನರಕಾರ ದವರು ನಿವಾರಣಿಮಾಡಬಹುದು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವನ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕದೇ ಇದ್ದ ಮಹನೀಯರು ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ನೂಚನೆಗಳಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುರುತುಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನನಗೆ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯ ಈ ನವುನೈಗಳು ಒಂದೆರಡು ದಿವನಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಾಗಲೀ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ನಮಸೈಗಳು ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ, ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಇವು ಒಂದು ದಿವನದಲ್ಲಿ ಪೂರೈನಲು ನಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಇಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಪೂರೈನಲು ಬರುವದಾದರೆ ಆದು ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಯಾವಾಗಲೂ ನಡೆಯ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು. ಅದು ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಮುಗಿಯುವಂಥದಲ್ಲ. ಯಾವ`ಒಂದು ವರ್ಷ ದಲ್ಲಿ ಬಡ್ಡೆಟ್ ಹಣ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲ್ನಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಲೀ ರಪ್ತೆಗಳ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಾಗಲೀ ಪೂರೈಸಲಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗು ವದಿಲ್ಲ. ಅದು ಯಾವ ನರಕಾರಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ನಂದೆರ್ಭದಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿರತಿಕ್ಕಂಥ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ವಾಸ್ತವವಾಗಿವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಕೆಲನ ಕಾರ್ಯಗಳು ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲನ ನಡೆನದೆ ಉದಾಸೀನರಾದದ್ದು, ದುರುಪ ಯೋಗವಾದುದು ಇಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನರ ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತಮೃ ವಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಂಥ ನದನ್ನರು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಾಮಯ್ಯನವರು ಮಾತನಾಡುತಾ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಡ್ರೇನೇಜ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನರಕಾರದ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು, ಪಂಚಾಯಿತಿ ದುಡ್ಡಿನ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾ ಅರ್ಥ ನಚಿವರು, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕುಡಿಯುವ ಭಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ 12ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದಿತು. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಭಾವಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಲು ಪಂಚಾಯತಿ ಗಳಿಂದ ಏನೂ ಹಣ ನಿರೀಕ್ಷಣ್ ಮಾಡದೆ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಿಂದಲೇ ಕೆಲನ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪಂಚಾ ಯಿತಿಗಳಿಂದ ಹಣ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನರಕಾರದ ಏರ್ಚಿನಿಂದಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡ್ರೇನೇಜ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿಂದ (ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ)

ನ್ಯಲ ಹಣ ಕೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ lumpsum grant ಆಗಿ ಡ್ರೇನೇಜ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಹ ಮಾಡಿನು ತ್ಕಿದ್ದೇವೆ.

ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು.__ಸ್ಪಾಮಿ, Water supply scheme ಗಾಗಿ 1 quota ಕೇಳುತ್ತಿರಲ್ಲವೇ?

ಚೆನ್ನಿಗರಾವ`ಯ್ಯ.....National ಶ್ಯೀ ಆರ್. Water Supply Scheme ಕೇಂದ್ರ ನರ್ಕಾರದವರ ದ್ದಾಗಿರುವುದೆರಿಂದ ಅದಕ್ಕಾಗಿ 1/3 ಭಾಗ local contribution ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ನದನ್ಯರು.—National Water Supply Scheme ಅಂತೂ ನರಿ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ water supply schemeಗೂ ನಹ contribution ಕೇಳು **ෂ**ූලි.

ಆರ್. ಚೆನ್ನಿ ಗರಾಮಯ್ಯ.—ಹಾಗಿದ್ದ ರೆ **ಅದನ್ನು** ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒದಗಸಿದೆ.

Sri J. P. SARWESH .- Does this include separate wells for Harijans also?

CHENNIGARAMAIAH.-Sri R. Separate wells wherever possible. Otherwise common wells.

ಇನ್ನು ಬೋರ್ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರ ನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಚಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್ ತೆಗೆನುವ ಕೆಲನವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾಳದ್ದೇವೆ. ಒಬ್ಬ ನದನ್ಯರು...ಎಷ್ಟು ತೆಗೆಸಿದ್ದೀರಿ ? ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಅಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ರೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯೋಜಿತ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಕುಡಿ ಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಒದಗಿನಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಬ್ಬ ನದಸ್ಯರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗ ದಲ್ಲೂ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಾ ? ಈ ಎರಡನೆಯ ಯೋಜ ನೆಯ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಊರು ಗಳಲ್ಲಿ ಎಪ್ಟ್ರೆಪ್ಟು ಕೆಲನ ನಡೆದಿದೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಾ 1

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ಮರಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದು ನರಿಯಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ

ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿನಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಕಡಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ National Rural Water Supply Scheme ಪ್ರಕಾರ ನಾವಿರಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಜನ ವನತಿ ಇರತಕ್ಕ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡೆ ತಕ್ಕದ್ದಾಗಿದೆ. ಶೇಕ್ಷಡ 75ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಅಂದಾಜಾಗಿ ಸ್ಕೀಮು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 17 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ತಿ ಹಣ **ಬಾವಿಗ**ಳಿಗಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಲನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕಳಿನಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎರಡನೆಯ ಲಸ್ಟನ್ನೂ ನಹ ಕಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸ್ಕ್ರೀಮು 100 ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಯೇ ಅದು ಮಂಜೂರಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆಂಬ ಭರವಣೆಯಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 20 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಡ್ವವಾನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದೇವೆ. ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ

ಪೂರನೆಯ ಲಿಸ್ವನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ, ಅಪ್ಪರಲ್ಲಿಯೇ ಹೊಸಪ್ಪದೇಶಗಳು ಬಂದು ವಿಶಾಲ ಮೈಸೂರು ನಿರ್ಮಾಣವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರನಃ ಪರಿಶೀಲಸಿ ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕಾಯಿತು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಟಲ್ಪ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಾಗಿದೆ. ಆದಮ್ಮ ಜಾಗ್ರತೆ ಈ ಮೂರನೆಯ ಲನ್ನನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮಂಜೂರಾತಿಗಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ದ್ಯಾವಮ್ಮನವರು ಗಂಡಸಿಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಬಹಳ ಅಗೃತ್ಭವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಎರಡನೆಯ ಲನ್ಟ್ ನಲ್ಲ ಸೇರ್ಪಡೆಯಾಗಿದೆ. ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿನಲಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಭರವಣೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ವುಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನಸ್ವಾಮಿಯವರು ಶ್ರೀ ಮಾ ೯ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಈ ನಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಉತ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತು. ಅವರು ಪ್ಲಾಟ್ಫಾರ್ಮ್ಮ ಪೇಲೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕೇಳುವ ನನ್ನಿವೇಶ ದೊರೆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇಷ್ಟ ಆರ್ಭಟವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇದ್ದಾ ರೆಂದು ನನಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾ ರೆಂದು ಅವರ ಇಂದಿನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ್ಲನೆಯ ಭಾಷಣ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲ ಅನೇಕ ವಿ**ಪ**ಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಹಾಸ್ಟ್ರೆಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹಾಸ್ಟ್ರೆಲ್ ಮಾಡದೆ, ಸವರ್ಣೀಯರ ಹಾಸ್ಟ್ರೆಲುಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದೇ ಹಾಸ್ಟೆಲನ "ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದೂ ಅದರಿಂದ ಖರ್ಚೂ ನಹ ನರಕಾರಕ್ಕೆ ಕಡಮೆ ಯಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಅವರು ಬಹಳ ನೃಪ್ವವಾಗಿ ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾ೯ ಮಲ್ಲಕಾರ್ಜುನ ಸ್ಪಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಅಂಶವನ್ನೇ ಶ್ರೀಮಾ೯ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯನವುರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ನಹ ಪುಷ್ಟ್ರೀಕರಿಸಿ ಪ್ರಮುಖ ವಿಚಾರ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಅದನ್ನು ಗಮನಿಸುತ್ತೇವೆ.

ಇನ್ನು ಹಿಂದುಳಿದವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಕಾಲೊನಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಸವರ್ಣೀಯರೊಂದಿಗೆ ಮಿಲನವಾಗಿ ವಾಸಿಸುವಂತೆ common colony ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ತತ್ತ್ವ ವಾದರೂ ಅದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನ ಮಾಡಲು ಸ್ವಲ್ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿ<mark>ಗೆ</mark> ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಈ ರೀತಿ ವಾಸಮಾಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಜನರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬರ ಬೇಕು. ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ common colony ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ಅಷ್ಟಾಗಿ social reforms ಆಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನರ್ವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತೇಜನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮಾ೯ ಎಚ್. ಕೆ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡತಕ್ಕ 1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1847
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ ದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವರ್ಷ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ 20ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ **ಬಾ**ವಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಬಹು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿನಿಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ದೊಡ್ಡದು. 28ಸಾವಿರ ್ರಹಳ್ಳಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗು ವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಈ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣಿ ಮಾಡಲು ನಾವು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ನರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಂಬಣ್ಣ ನವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ನ್ಯೂನತೆ ಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇತರ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್ ಅವ'ರು ಏತಕ್ಕೆ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎಲ್ಲಿ ಒದಗಿನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬು ದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ನು ಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಹಿಲ್ ಚ್ರೈವ್ಸ್ ಇರುವಕಡೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದು ಕೊಳ್ಳೆಗಾಲ, ಕೂರ್ಗ್ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಬಿಗೆ 50 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಿಾಸಲಾಗಿಡಲಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹಿಲ್ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ಕಾಡಿನ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರು ತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳೆಂದು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಜೀಪ್ ನಲ್ಲಿ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇರುವು ದಿಲ್ಲ. ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯ ವನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಮೊಬೈಲ್ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 50 ನಾವಿರ

ರೂಪಾಯಗಳನ್ನು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಅವರು ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿರುವ ಕೆಲವು ನ್ಯಾನತೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
ಟ್ರಾನ್ ಫರ್ಗಳಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗಿದೆ. ಮನೆಗಳು ನಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಹರಿಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ರಿಗೆ ಮಾನ್ಯತೆ ನಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಟೌನಿನಲ್ಲಿಟ್ಟು ಕೊಂಡರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ನ್ಯೂನತೆ ಗಳೆಲ್ಲಾ ಬಗೆ ಹರಿಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಟೌನಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಲೀ ಈಗ ಮನೆ ಗಳು ನಿಕ್ಕುವುದು ಬಹಳ ಕ^{್ಷ್ಣ}. ಅದಷ್ಟು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಕಿಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣಿಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪದುತ್ತೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿನಿಕೊಡುವುದೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಟೌನಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹರಿ ಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿನಿಕೊಟ್ಟು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳು ತ್ರೇವೆ. ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಪ್ಪವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕಾ ಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಶ್ರೀ ದಾನಪ್ಪನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಗುಡುಗು ಮಿಂಚಿನೋಪಾದಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಷಣ ವೆಂದು ತೋರಿರಬಹುದು; ಬಹಳ ಸಿಹಿಯಾಗಿಯೂ ಹಿತವಾಗಿಯೂ ಇತ್ತೆಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಆ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ನದನ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರೊಬ್ಬರೂ ಹರಿಜನರ ವೇಲೈಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುದವರು ಇಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ ನಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತವಾಗಿ ಹೇಳುವವರು ಒಬ್ಬರೂ ಇಲ್ಲ. Sri J. P. SARWESH.—Yet, the

Harijans are where they were.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿ ಗರಾಮಯ್ಯ..... ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ವಿಷಯ ನರ್ಕಾರದ ಗಮನದಲ್ಲಿದೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ದಾನಪ್ಪನವರು ಗುಡುಗು ಮಿಂಚಿನೋಪಾದಿ ಯಲ್ಲಿ ಜೋರಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಮೂರು ಕಾನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು **ನಾನು ತಿಳಿದಿ** ದ್ದೇನೆ. ಭಾಷೆಯೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಏನೊ ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರಂತೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಭಾಷಣದ ಮಧ್ಯೇ ಮಧ್ಯೇ ಚೌಚೌ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವರ ಒಂದು ಆರ್ಭಟ ಭಾಷಣದಿಂದ ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಪರಿಹಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾವಿ ರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ನಮನೈ ತಕ್ಷಣ ಪರಿಹಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದರೆ ಅದು ಬರಿಯ ಭ್ರಾಂತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಇಂತಹ ಭಾಷಣದಿಂದ ಕೆಲನ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಕೆಲನ ಸಾಧನೆಯಾಗುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ ಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಲ್ಲರ ನಪಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯ ಬೇಕು. ನವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳು ಮತ್ತು ಅವರು ಒಂದೇ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪಿಗೆ ಇವ್ರೇತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರ ಮನ ನ್ಸನ್ನು ಚುಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರ ನಹಕಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲನವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ನವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳು ಹಿಂದೆ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಪ್ರಜೆಗಳು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಒಂದು ನಮನೈಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನತತವಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನವರು ಸ್ಪಾತಂತ್ರವನ್ನು ಪಡೆದಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ವೋಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವು ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರು. **ಅವರಿಗೆ** ಎಜುಕೇಷ೯ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಅದ್ರರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ "ಬಗೆಹರಿನುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡೋಣ. ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪನವರು ಭಾಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹರಿಜನರನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುಪ್ರದಕ್ಕೆ ಧನಸಹಾಯ ಬಹಳ ವುಟ್ಟಿಗೆ ಕದಮೆ ಇದೆ. ಅವರ ನಮನೈ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಶಿಕ್ಷ ಣಕ್ಕೆ ನಹಾಯಧನ ನೀಡಬೇಕು. ಅವರ ವನತಿ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಸಾಲದ ರೂಪವಾಗಿ ಧನ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್ಷಿಕ್ ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಂದು ತರಹ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆ. ಕೆಲವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ವಾಸಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮನೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಕೇವಲ ಹಂದಿ, ನಾಯಿಗಳಂತೆ ಗುಡಿಸಲನಲ್ಲ, ಇಲಿಯ್ನ

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ)

ಬಲದೋಪಾದಿಯಲ್ಲರಬೇಕಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳ ಜೀವನ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ, ಹಣವಿಲ್ಲ. ಬಹಳ ಕಪ್ಪ. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕವರು ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆ ಕಟ್ಟುವು ದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ವೇಲ್ಪಟ್ಟು ಮನೆಗಳು ತಯಾರಾಗಿವೆ.

ಒಬ್ಬ ನದನ್ಯರು.—ಮನೆಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಸ್ತಿ ಹಣಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿ ಗರಾಮಯ್ಯ.—ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ವರ್ಷ ಮನೆಕಟ್ಟು ಪುದಕ್ಕೆ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅವರ ಉನ್ನತಿಗಾಗಿ ಶೀಘ್ರು ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ. _ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ಕಾಲಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಸ್ಟಲ್ಪ ನಿಧಾನ ವಾಯಿತು. ಹಣ ಮಂಜೂರಾದ ತಕ್ಷಣ ಕೊಡು ವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ವಿಳಂಬವಾಯಿತು. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಶೇ. 99 ಭಾಗ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಎಂಟು ನಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ್ಪ್ ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾ ಗಿವೆ ಎಂದು ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ವರದಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಾ ಜಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಶೇ. 90 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಖರ್ಚಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವರ್ಷ ತಡವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವ ಕಾಶವಿಲ್ಲದೆ ಹಾಗೆ ಈ ತಿಂಗಳು 12ನೆಯ ತಾರೀಖನಲ್ಲ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರೀ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ. ಏಪ್ರೆಲ್ ತಿಂಗಳೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಹಣ್ಣ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗ ಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಆಜ್ಲೆಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕಾಲಕ್ಕೆ ನರಿಯಾಗಿ ಹೆಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ಭರ

ವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.
ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.— ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡು ವಾಗ ಹಣವನ್ನು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ;

ಇನ್ನೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲ ಅಂತಹ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿಯೇ ಸರಿಮಾಡಬೇಕು ಹೊಸದಾಗಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ಅದು. ಅವರ ನಹಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನರಿಮಾಡಬೇಕು. ಎಲ್ಲವೂ ಅವರ ಇಷ್ಟಾನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಕಿಂದ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಹಣ ಹಂಚುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕ್ರಮ ಕ್ರಮ ವಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿಸೋಣ.

ಇನ್ನು ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಗುಡುಗಿನಂತೆ ಆರ್ಭಟ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಹರಿಜನರ ಕಾಲೋನಿ

ಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಲ. ಮೊದಲು ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಇರುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದವರು ಈಗ ಟಿ.ಬಿ.ಗಳಿಗೇಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ? ಅವರು ಆ ಪ್ರವಾನ ಮಂದಿರ ಗಳಲ್ಲಿರುವುದು ಬೇಡ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನುದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವ ರಂತೆಯೇ ಆಗಿಬಿಟ್ಟರೆ, ಇನ್ನು ಗಾಂಧಿಯವರ ಹೆನರೇ ಇಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಗಾಂಧಿಯವರ ಶಿಪ್ಯರು. ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವ ವನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹರ ಜನರ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಮಿನಿನ್ವರು ಕ್ಯಾಂಪ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಅಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಿಂಚಿನ ಹಾಗೆ ನರ್ರನೆ ಅವರಿಗೆ ಇರ ತಕ್ಕ ಬಡತನ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ? ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಹೋಗುತ್ತವೆಯೇ? ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ನರ್ರನೆ ಮೇಲೆ ಏರು ತ್ತದೆಯೇ, ಈ ೦ೀತಿ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಐಟ್ವುಕೊಂಡರೆ ಎನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ ? ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಿನಿ ನ್ವರು ಹೋಗಿ ಹರಿಜನರ ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ಯಾಂಪು ಮಾಡು ತ್ತಾರೆಂದರೆ ಹರಿಜನರೆಲ್ಲರೂ ಸ್ಥಾನಮಾಡಿ ಸಾಲ ಸೋಲ ಮಾಡಿ ಬಟ್ಟೆಬರೆತಂದು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಒಂದು ದಿವನ ಶುಭ್ರವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಿನಿಸ್ವರು ಹೊರಟುಹೋದ ಮೇಲೆ ಯಥಾ ಪ್ರಕಾರ ಅದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಇತ್ತಲಾಗಿ ಇವರು ಸಾಲಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಪಾಪರ್ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಅಪ್ಟೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಅವರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ "ಆಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪ...ಹೋದ ಕಡೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ಕೂಡರೇ ಮುನಿಸಿ ಪಾಲಚಿಗಳು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ.

ಅವರು ಎತಕ್ಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ?

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾವೆಯ್ಯ.—ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿ ಯವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲನವನ್ನು ಮಾಡಲ, ಎಷ್ಟು ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಟೌನಿಗೆ ಉಪಯೇಗಿಸಿ ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗೆ ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇದ್ದರೂ ಏನೂ ಮಾಡಿನುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಡಿನುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡೋಣ. ಹರಿಜನ ಕೇರಿಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋಗ ಬೇಕು. ನ್ಯೂನತೆಗಳನ್ನು ನರಿಪಡಿನಬೇಕು. ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ, ಅದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ, ಡ್ಯೂಟಿ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಹೋಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಬರಿಯ ಕ್ಯಾಂಪು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ನರಿಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ.

ರೂರರ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಇಷ್ಯೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಡಿಲೇ ಆಗಿಡೆಯೆಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಾದನೆ ಬಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿನಬೇಕಾಗಿದೆ. 1955–56, 1956–57, 1957–58 ಈ ಇಸಿವಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ತಾರೀಖನಲ್ಲಿ ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯು ನಿಕೇಷಕ ಮತ್ತು ರೂರಲ್ ಹೆಲ್ತ್ ಸ್ಯಾನಿಟೇ ಷಕ್, ಮಿನಲೇನಿಯಸ್ ವಾಟರ್ ನಪ್ಪೆ ನಿ ಗ್ರಾಂಟು ಇಷ್ಯೂ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ನದನ್ಯರಿಗೆ ಸ್ಟಲ್ಪ ನಮಾಧಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1955-56ನೆಯ ಜೂಕ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ 15 ನೆಯ ತಾರೀಖು ಇಷ್ಯೂ ಆಗಿದೆ. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯು ನಿಕೇಷಕ ಡಿಸೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲ ಒಂದು ಸಾರಿ ಇಷ್ಯೂ ಆಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ಈ ರೀತಿ ಡಿಲೇ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಜಸ್ಟಿಫೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ತ್ರೇನೆಂದು

1958] DEMANDS FOR GRANTS—1. TAXES ON INCOME, ETC., 3. STATE EXCISE, 1849
4. STAMPS, 6. REGN., 8. OTHER TAXES AND 24. RURAL DEVT.

ಅಲ್ಲ. ಯಾವುದೂ ಆಗದೆಇರುವುದನ್ನು ಮಾಡಿ ಬಟ್ಟ ದ್ವೇವೆ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ಏನೋ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆಡಳಿತ ದಲ್ಲ ತೊಂದರೆಗಳು ಬಂದರೆ ಆರ್ಡಿತಿ ಡಿಲೇ ಆಗಿವೆಯೇ ವಿನಾ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಡಿಲೇ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಯಾಕಕ್ಷನ್ ಆದ ತಕ್ಷಣ ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ವಾಟರ್ ಸಸ್ಸ್ತೆತ್ರಿ ಸ್ಕೀಮ್ ಗೌರ್ನವೆುಂಟ್ ಆಡ್ಡರ್ 12ನೆಯ ತಾರೀಖು ಇಷ್ಯೂ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಡಿಲೇ ಆಗು ವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ್ ಕ್ರಾಾಸ್ಟಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರಿಗೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 1944–45ರಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಪುರುಆಯಿತು. 75 ಸಾವಿರ ಕೊಟ್ಟರು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ. ಈಚಿನ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾಕು.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾವುಯ್ಯ.-ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿ ನಲ್ಲ 1951-52ರಲ್ಲಿ ಕಡಮೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದು ಹೊನ ಮೈನೂರು ಆದಮೇಲೆ 70 ಲಕ್ಷ ಕೊಡುತ್ತಾ 1958-59ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ 76 ಲಕ್ಷ 35 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯ ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮನೆಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳು ವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟ. ಹನುಮಯ್ಯ..—ಈಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಡಬಲ್ ಆಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಮೈಸೂರು ಎಷ್ಟು ಇತ್ತು ! ಅದು ಹೆ(೪. ಈಗ ಎಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಹೆ(ಳುತ್ತೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.....ಪ್ಟೇಟು ದೊಡ್ಡ ದಾಗಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಹರಿಜನರ ನಂಪ್ಯೆ, ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಮ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ನಂಪ್ಯೆ ಡಬಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿ ನಲ್ಲಿ ಫೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ಸ್ ಎಂದರೆ ಹರಿಜನರು, ಕೊರಚ, ಕೊರಮ, ಲಂಬಾಣಿ ಇವರೆಲ್ಲರೂ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿ, ಮದ್ರಾನು ಹೈದ ರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಇವರು ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ಜನನಂಪ್ಯೆ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ದೇಶ ದಬಲ್ ಆದರೂ ಅವರ ಜನನಂಪ್ಯೆ ಡಬಲ್ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಮೈನೂರಿನಿಂದ ಅನೆಂಬ್ಲಯ ಮೆಂಬರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ, ಹೊನ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಎಷ್ಟುಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯ.—ಟೋಟಲ್ ಪಾಪ್ಯುಲೇಷ೯ ಹೇಳಿ.

Sri N. RACHIAH ..... On a point of order. Parliament has passed an Act with regard to the inclusion or exclusion of communities among the scheduled castes and scheduled tribes as applicable to the entire country. communities, castes and tribes which were included by the Parliament have consideration been taken into because the Government are basing their figures on the Census of 1951. But after 1956, these figures have not been In fact the number has included. doubled. The Hon'ble the Chief Minister Sri S. Nijalingappa felt sorry that only 29 seats were reserved for these classes. I had enunciated the entire formula on the floor of the House in the Parliament and according to that it has doubled. So, what the Minister is telling is certainly wrong and false and he does not know what it is.

Sri S. NIJALINGAPPA (Chief Minister).—The word 'false' is not correct.

Mr. SPEAKER.—The word 'false' is not unparliamentary; but it is not in good taste. It should not be used as far as possible. The Hon'ble Member may say "it is not correct" or "it is incorrect". But use of the word 'false' will show rather something which is not in good taste.

Sri N. RACHIAH.— The information he has furnished is false.

Mr. SPEAKER.— Again the Hon'ble Member is committing the same mistake. The word 'false' is not unparliamentary but it is not right to use it in the sense it carries a bad taste.

Sri N. RACHIAH.—I am seeking the protection of the Chair. ಅದು ಇದು ಎಂದು ಕೈ ಕುಣಿಸುವುದಲ್ಲ. ಈಗ ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ತಮ್ಮ ಸ್ವೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರೊಟೆಕ್ಷ೯ ಕೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಅರ್ಭಟ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ರಾಚಯ್ಯ.—ಆರ್ಭಟ ಎಂಬುದು ಅವರ ಆಭಿಪ್ರಾಯ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು... 'False' ಎನ್ನುವುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿ ಪ್ರಾಯ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಯಾರಾದರೂ ಶಬ್ದ ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಮೊವಲು ಸ್ಟಲ್ಪ ಜಾಗರೂಕತೆ ಯುಂದ ಉಪಯೋಗಮಾಡಬೇಕು. ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲ, ಯಾರಾದರಾಗಲೀ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ಟಲ್ಪ ಜಾಗರೂಕತೆ ಯುಂದ ಶಬ್ದ ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು. ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ತಿಕ್ಕಾಟ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ತರಹದಲ್ಲಿ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ.....ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಗುಡುಗು ಮಿಂಚಿನಂತೆ, ನರ್ರನೆ ಏರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. Is that parliamentary?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ನರ್ರನೆ ಏರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒರಟು ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಆ ರೀತಿ ಅರ್ಥಇಲ್ಲ.

ಆ ರೀತಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದೆವರು ಹ್ಯೂಮರಸ್ ಆಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹಾಜರಿರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಯಾರಿಗೆ ಯಾವ ಪದ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿದೆಯೋ ಅವರೇ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು! ನಾನು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಂದ ಟೀಕೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯುಂದ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಬಂಡಿತ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲವು ಪದ

(ಅಧ್ಯಕ್ಷರು)

ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ. ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಯಾರೂ ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವು

യ്ക്ക

ಶ್ರೀ ಜಿ. ದುಗ್ಗಪ್ಪ....ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೊಸ ಭಾಗ ಗಳು ಸೇರಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮೈಸೂರಿ ನಲ್ಲದ್ದಂಥ ಅನೇಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳಿರಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಹೊಸ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎರಡರಷ್ಟು ಮೂರರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಶ್ರೀ ದುಗ್ಗಪ್ಪನ ವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಸಂಪರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಜನನಂಖ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡುವಂತೆ ಇಲ್ಲ. ಹೊನ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಕರ್ನಾಟಕ, ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ನಮಸ್ಯೆ ಇನ್ನೂ ಹೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಗುಲ್ಬರ್ಗ, ಮಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಮನ್ಯೆ ಬಹಳ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರ ಮತ್ತು ನರ್ಕಾರ ದವರ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ನದನ್ಯರು ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. 25,80,000 **ಪೆಡ್ಯೂಲ್** ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ನವರು; ಪೆಡ್ಯೂಲ್ ಟ್ರೈಬ್ಸ್ ನವರು 80 ಸಾವಿರ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಗಿರತಕ್ಕೆ ನಮಸ್ಯೆ ಯನ್ನು ನಿವಾರಣಿ ವಾಡಲಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಈಗ ಈ ವರ್ಷ ಮನೆಕಟ್ಟ ಲಕ್ಕೆ 22 ಲಕ್ಷ, ಆರು ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಇದೆ. ಮೊದಲೇ ನಾನು ಬಡ್ಜೆ ಟ್ ಚರ್ಚೆಯ ಮೇಲೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷವೂ ನಹ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಇತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವವರನ್ನು ಕೇಳಿದವೇಲೆ ಇದರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಡುವುದು ನ್ಯಾಯ ವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಮತ್ತೆ ನಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ವರ್ಷವೂ ನಹ ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟ್ ಮೆಂಟಿನಲ್ಲೂ ಸ್ಟಲ್ಪ ಹಣ ಖೋತಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇದಕ್ಕೂ ಖ್ಯೋತಾ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಭರವಸೆ ಇದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮ್ಯಾಚಿಂಗ್ ಗ್ರಾಂಟ್ ಮೈನೂರು ನರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿಕೊಂಡಿ ದ್ದೇವೆ. ಈ ಭರವನೆಯನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ವಾಟರ್ ನಪ್ಲೆ ಬಗ್ಗೆ 1957-58ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಮುನಿರಾಜು ಅವರು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲ ಬಾಗೇಪಲ್ಲ-ಗುಡಿಬಂಡೆ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಒಂದು ಆಪಾದನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿಯೇ ಇದೆ. ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ನಾಲ್ಕು ಲಕ್ಷ 15 ಸಾವಿರ ರೂಪಾ ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತಯಾರಿಸಲಾಗಿದೆ. ` ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಬಹಳ ಹಣ ಕೂಡ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಇಲ್ಲೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಗುಡಿಬಂಡ-ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ

ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ ಮಂಜೂರಾಗಿರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಲಾಗಿದೆಯೆಂದೂ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳೆ ಕೆಲನ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಆದಾಗ್ಗೂ ಮಾನ್ಯ ಸದನ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸಗಳೇ ನಡೆದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಮಗೀಗ ಬಂದಿರ ತಕ್ಕ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅದ್ದರಲ್ಲ ತಿಳಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ವರದಿ ಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ತಿಳಿಸಿರತಕ್ಕ ಅಂಶಗಳು ಸರಿಯೇ__ ಅಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಹೇಳು ತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಪೂರೈಸಲಾಗಿದೆ ಎಂದೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಬಾವಿಗಳ ಕಾಂಗ್ರಾರಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದೂ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಇನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೊಟ್ಟಿರ ತಕ್ಕಂಥ್ರ ಎಲ್ಲ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರತಕ್ಕ ನರ್ವಪ್ರಯತ್ನ ಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಬುದಾಗಿ ನಾನು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಭರವಸೆಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಭರವಸೆಯಮೇಲೆ ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರ ತಕ್ಕ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ನೀಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳುತ್ತೇನೆ.

Sri J. P. SARWESH.—I would like to know about the suggestion I made in the matter of putting boards near the hotels and wells. It is essential in Hyderabad Karnatak because there are

no such things there.

Sri R. CHENNIGARAMAIAH.—It is a very good point for consideration, Sir.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯು.— ಅನ್ಟಚಚೆಬಿಲಿಟಿ ನೀಗತಕ್ಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇರ್ಪ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಪಂಚಾಯಿತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬ್ರೋರ್ಡ್ ಬರೆಸಿಹಾಕುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡ ಬೇಕು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವೇನೆಂದರೆ ಈ ದಿವನ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಕೊಳ್ಳಲು ನಿವೇಶನ ಗಳನ್ನು ನರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ನಿವೇಶನಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಈ ದಿವನ ಟ್ರಸ್ಟ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಪೈಟುಗಳನ್ನು ಫಾರಂ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ, ಪ್ರೈನೇಜ್, ವೋರಿ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯ.—ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ದೊರೆಯುತಕ್ಕ ಸ್ಕ್ರೀಂ ನಲ್ಲಿ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡರಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬೇರೆ ವಿಚಾರ ಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿಯ ಸ್ಕ್ರೀಂ ಇಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ—ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾನು ಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಸುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಪ್ಪೃಶ್ಯತೆ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ನಡ ನೈರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನೂಕ್ತ ಏರ್ಪಾದು

ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

bition throughout the State or scrap the same in view of its failure in the State and the other to discuss the need for strict prohibition of drinking. cut motion has been tabled so far as Excise Duty is concerned, although a few members have offered their remarks about the procedure of excise sales or disposing of excise privileges. cism was levelled against Government in regard to their policy of enforcing prohibition in the wet areas of the new Mysore State and it was said that the policy of Government was not definite, firm and clear. I would like to submit that this criticism of the Hon'ble Member seems to be based on certain The policy of misunderstanding. Government about enforcement of total prohibition in the remaining districts of the State is a determined one and according to the directive principles of the Constitution it is clearly the duty of every State Government to bring about total prohibition of intoxicating liquors, drugs and drinks and to protect the health of the The Government is committed people. to the policy of total prohibition in the State. The question of implementing a certain policy is distinct from the question of laying down a determined policy and it is there exactly where the Hon'ble Members of this House are confused. The Government never said that it had gone back on the policy of total prohibition that had been laid down long ago. What was repeatedly said on the floor of this House was that the Government was committed to that policy but that Government would introduce total prohibition after very careful and cautious consideration of the various aspects relating to this problem. The question of introducing prohibition in the wet districts involves various problems, social, administrative and financial and much has been done for introducing prohibition in those areas also. The Government has taken a decision to introduce total prohibition on the consumption of ganja from June this year and this year there will be total prohibition on consumption of opium. I do not feel there is any necessity to clarify the policy of Government in this respect in

view of the very clear statement made by the Hon'ble the Chief Minister in reply to the General Discussion. We have to consolidate our position in the dry areas; we have to take effective measures for the enforcement of prohibition in the dry areas and at the same time we have to evolve a policy in order to ensure the greatest success in future.

This question involves financial implications also; particularly after reorganisation there have been many problems. The Prohibition Acts are different in the different parts of the integrating areas. The rules, and byelaws and are different. The question of introducing a uniform Prohibition Act has been taken up by the Department. A Bill has been drafted, but it has to undergo some formalities. The Drug, Medicine and Toilet Preparations Act has been made applicable. There were difficulties in the way of serious Government to stop the misuse of the licences of rectified spirits and also preparation of Ayurvedic medicines, which contained a very high percentage of alcohol. In view of the constitutional difficulties and the difficulties arising out of the decisions of the Supreme Court, whatever action could be taken has been taken. The two Acts mentioned by me have been made applicable to the State and the rules thereunder have been made applicable and this year, as against last year, there is not a single complaint of misuse of these licences. In this way, Government hope to consolidate the position and work the Prohibition Act bit by bit, and though the process may be slow, Government want to be steady and sure.

It has been said that prohibition has failed, completely failed. It has been also said that illicit distillation is rampant. I am not prepared to accept this. Prohibition has benefited a good number of people, particularly young, poor and Depressed Classes people in the rural areas. There are substantial savings in the income of the poor and prohibition has helped to increase their economic standards. Nobody can deny this and in fact, Hon'ble Sri Mallikarjunaswamy has

(SRI MOHAMED ALI)

said that the addicts belonging to the Depressed Classes have benefited enormously by prohibition. Of course, there is some difficulty in respect of the labour classes in big towns. All the Enquiry Committees set up till now have given reasons for this. I do not want to undermine the role of the officers, so far as enforcement of prohibition is concerned. But I would like to place my views. This is a reformative measure and our aim is to change the fundamental habits of our people. We cannot rely too much on law or coercive measures. But people's co-operation is not forthcoming. We have to take to preventive measures and also educate the people. The Government is now thinking of a Prohibition Board at the State level to devise ways and means to conduct educational programmes and divert the attention of the addicts and if necessary such Boards may be set up at District levels also.

So far as corruption and police manuls are concerned, I am sorry for the sweeping remarks that have been made. There are some officers who have taken positive action for implementing prohibition effectively. It is very difficult to deal with corruption so far as illicit distillation is concerned. Illicit smugglers and drunkards are all offenders and illicit smuggling and drinking take place in secrecy and so it is very difficult to bring those people to book. Very few complaints are there so far as manuls are concerned. There may be some substance in those complaints. They have given rise to so many doubts and speculations because everything takes place under a veil of secrecy. Illicit distillation is not rampant and I would like to make it clear that it has not originated from prohibition. It might have increased to some extent in view of the increased area under prohibition, but I can safely say that the progress of prohibition is satisfactory. About 5 to 6 crores of gallons of liquor were being consumed before the enforcement of prohibition. How is it possible now for anybody to say that about 6 crores of gallons of

illicit liquor are being manufactured in the State? The real difficulty about prohibition is to assess in precise terms the results of prohibition and as illicit distillation takes place in some obscure corner, it has become a matter of speculation. Some legislative changes will play a very important role. Nonofficials have to arouse the conscience of the people against this evil. Now, the Government is contemplating some legislative changes to prescribe minimum punishment. And who is to enforce this law? That is another question. As the Chief Minister has clarified the position in his reply to the general discussion, I need not say anything more in this respect.

About neera centres, I have to submit this much that the position was somewhat difficult in the new State. administrative set up was different in the different integrating areas. In Bombay, the palmgur and neera centres were managed by the Khadi Board. In Madras, they were managed by the Co-operative Department and in old Mysore they were managed by the Industries Department. The rules and regulations were different and all the aspects relating to the Neera Centres have been examined by the Department and the proposals are under active consideration of the Government.

About excise sales, the Government have not got all the discretionary powers. The Legislature has laid down certain provisions under the Excise Act, and the Department has to abide by the rules laid down under the Act. I assure the House that there has been " no deviation from the procedure laid down under the rules. During the year 1956-57, the Government realised maximum rentals so far as Bangalore shops are concerned. The procedure that was adopted in 1956-57 was adopted in the year 1957-58. So, it will not be correct to say that there has been a fall in this respect. The Government have disallowed tapping of toddy trees in dry areas and therefore contractors have to tap toddy trees in Mysore District which is 150 miles away. The cost of transportation has gone up and consequently there was a fall in toddy revenue particularly in

Bangalore. I assure the House that there will be no deviation from the rules laid down by the Legislature.

So far as Sri N. G. Narasimhegowda's objection is concerned, for holding sales at District Headquarters, I have to say that previously sales were held at Taluk headquarters and in some places sales were held on the same dates and consequently contractors had no time and chance to go and bid in other places. If the sales are held in District Headquarters contractors will be in one place and there will be a chance for all the contractors to bid. This will also give a chance for fair competition. Keeping in view all these considerations, some changes are to be effected.

I thank all the hon'ble members who made many useful suggestions and all those suggestions will be considered. I hope the members will support the Demand.

Mr. SPEAKER.—Before I put the Demands to the House, I would like to say for future guidance that Ministers should not make any policy statement while replying to the discussion on the Demands. But, if they want to make a policy statement, they must take the first opportunity to do so. It is not proper to use the time set apart for reply to the discussions of Demands to make policy statements. I am just requesting the Ministers that they must bear this fact in mind. If they want to make a policy statement, I shall certainly give them the first opportunity to do so.

The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 66,300 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Taxes on Income other than Corporation Tax and Estate Duty'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is: "That a sum not exceeding

Rs. 28,61,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'State Excise Duties'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 2,49,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Stamps'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 13,43,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Registration'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 47,22,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Other Taxes and Duties'".

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER .... The question is:

"That a sum not exceeding Rs. 1,46,90,000 be granted to the Government to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March 1959, in respect of 'Rural Development'."

The motion was adopted.

Mr. SPEAKER.—The House now rises and will meet to-morrow at 1 P.M.

The House adjourned at Thirty-five Minutes past Seven of the Clock to meet again at One of the Clock on Friday, the 18th April 1958.

WD 1064—GPB—900—3-10-58